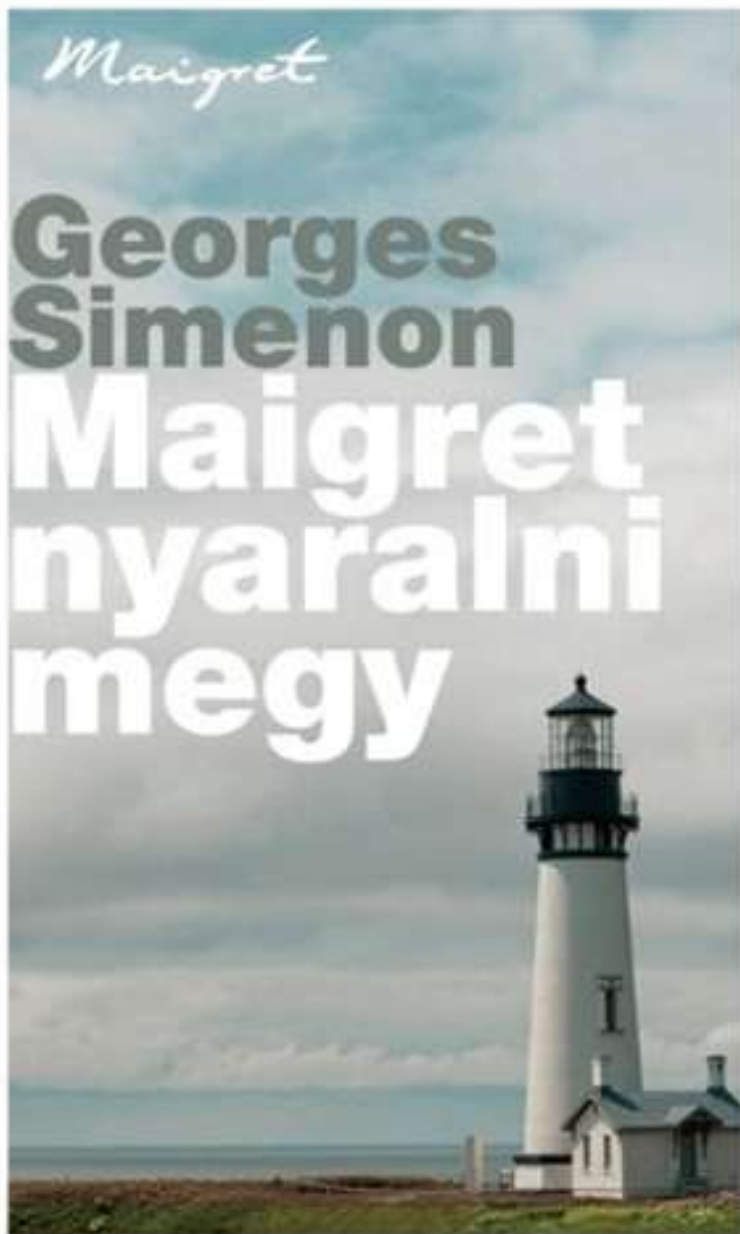

Maigret

**Georges
Simenon**
**Maigret
nyaralni
megy**

Madame Maigret nyaralásuk harmadnapján heveny vakbélgyulladással kórházba kerül Les Sables-d'Olonne-ban. Maigret szorgalmasan látogatja minden nap azonos időben a kisvárosi klinikán, míg egy nap valaki rejtélyes üzenetet csempész a zsebébe, amelyben arra kéri, hogy szánja meg a 15-ös szobában fekvő beteget.

Mielőtt Maigret eldönthetné, mihez kezdjen az információval, az említett beteg – egy fiatal lány – meghal, s nemsokára az is kiderül, hogy két nappal korábban a lány sógora, a kisváros tiszteletben álló orvosa ugyancsak halálos balesetet szenvedett. Maigret-t nem hagyják nyugodni a furcsa körülmények, s miközben pihenését tölti – járja a Parti sétányt, benéz a vendéglőkbe, issza a könnyű fehérborokat, figyeli a bridzselőket, látogatja Madame Maigret-t –, egyre jobban belemerül a nyomozásba.

Maigret felügyelő rajongói garantáltan nem fognak csalódni ebben a klasszikus történetben sem, amely most jelenik meg először magyarul.

Georges Simenon

Maigret nyaralni megy

agave
könyvek

Georges Simenon: Les Vacances de Maigret
Copyright © Georges Simenon Limited, a Chorion Company,
1947
Hungarian translation © Bánki Ágnes, 2010

A magyar fordítás az alábbi kiadás alapján készült:
Georges Simenon: Les vacances de Maigret, Párizs,
Presses de la Cité, 1948

Fordította: Bánki Ágnes

ISBN: 978 61 5504 906 4

Agave Könyvek

Felelős kiadó: Varga Bálint, Meznerics Gergely

A borítót és a kötetet tervezte: Kuzskó Rajmund

Felelős szerkesztő: Csurgó Csaba

Sorozatszerkesztő: Kálai Sándor

Szerkesztő: H. Kovács Mária Korrektor: Boncz Éva

Készült: a Kaposvári Nyomda Kft.-ben, 2011-ben – 110043

Felelős vezető: Pogány Zoltán igazgató

Műfaj: Krimi

Az utca keskeny volt, mint minden utca Les Sables-d'Olonne óvárosában, egyenetlen burkolatú, olyan járdákkal, amelyekről mindig le kell lépni, ha szembejön velünk egy járókelő. A sarkon egy pazar, mélyzöld, kétszárnyú lengőajtó, kristálytisza tükröződésekkel, két fényes rézkopogtatóval, amelyeneket csak a vidék megszállottjainál vagy a kolostorokban látni.

Szemközt két hosszú, csillogó autó parkolt; makulátlanul tisztának és kényelmesnek tunktek. Mairret ismerte őket, mindkettő tulajdonosa sebész volt.

„Belőlem is lehetett volna sebész” – gondolta. És akkor most neki is lehetne ilyen kocsija. Ha nem is sebész, de az tény, hogy majdnem orvos lett, hiszen elkezdte az orvosi egyetemet – időnként nosztalgiával gondolt erre. Ha az apja három évvel tovább élt volna...

Mielőtt átlépte a küszöböt, elővette zsebóráját, amely hármát mutatott. Ugyanebben a pillanatban vékonyka hangján megszólalt a kápolna harangja, majd a város kis házainak tetői fölött megkondult a Notre-Dame nagy harangja is.

Sóhajtott egyet, majd megnyomta a csengőt. Sóhajtott, mert nevetséges volt, hogy mindennap ugyanakkor veszi elő zsebóráját. Sóhajtott, mert ugyanúgy nevetséges volt, hogy mindig pontosan három órakor érkezik, mintha ezen múlna a világ sorsa. Sóhajtott, mert mialatt a zár kattánására várt, amelyet követően az ajtó egy olajozott mechanizmusnak

köszönhetően zaj nélkül, magától nyílt ki, ő, csakúgy, mint az előző napokban, amikor idejött, hirtelen más férfivá vált.

Még csak nem is férfivá. Noha a válla még mindig Maigret főfelügyelő széles válla volt, és az alakja sem lett kevésbé tekintélyes.

Mégis, amint lépett egyet a hosszú, világos folyosón, úgy érezte, újra kisgyerek lesz, a fiatal Maigret, aki valaha az allier-béli falujában lábujjhegyen, lélegzetét visszafojtva, a hidegtől berepedezett kézzel és piros orral lépett be korán reggel a sekrestyébe, hogy felvegye ministránsruháját.

A légkör itt is hasonló volt. A tömjén illatát ugyan édeskés gyógyszerillat váltotta fel, de ez mégsem a kórházak émelyítő szaga volt, hanem annál összetettebb, kifinomultabb, *különlegesebb* illat. Puha linóleumon lépkedett, amilyen puhát sehol nem látott még. A falak is, amelyeket olajfesték fedett, simábbak, krémesebben fehérek voltak, mint bárhol másutt. Még a levegő nyirkossága, a csend mélysége is olyan volt, amilyent csak kolostorokban tapasztalni.

Gépiesen jobbra nézett, és, akárcsak az oltár előtt elhaladó ministráns, meghajlással, suttogva köszönt:

– Jó napot, nővér.

Egy szép, tiszta és világos, üveges iroda ablakánál főkéntős apáca mosolygott rá a nyilvántartása mögül.

– Jó napot, Monsieur 6! Telefonálok, és megkérdezem, felmehet-e. A mi kedves betegünk egyre jobban van.

Aurélie nővér volt az. A mindennapi életben valószínűleg ötvenes asszonynak nézne ki, fehér főköttője alatt azonban arca, amely sima volt, mint a selyem, kortalannak hatott.

– Halló – mondta halkán. – Marié des Anges nővér? Monsieur 6 itt van lent.

Maigret nem bosszankodott, nem is türelmetlenkedett. Isten a tudója, hogy ez a mindennap ismétlődő ceremónia mennyire felesleges volt. Várták odafönt. Tudták, hogy mindig pontosan három órakor érkezik. Egyedül is képes lenne felmenni az első emeletre.

De hiába! A nővérek megszállottak voltak. Aurélie nővér rámosolygott, ő pedig a piros szőnyeggel borított lépcsőt nézte, ahol hamarosan meg is jelent Marié des Anges nővér.

A nővér mosolygott, keze szinte elveszett a szürke ruha hatalmas ujjában.

– Kérem, jöjjön velem, Monsieur 6!

Maigret jól tudta, hogy mindjárt a fülébe fogja sügni, mintha csak titok vagy valami szenzációs hír lenne:

– A mi kedves betegünk egyre jobban van.

Maigret lábujjhegyen lépkedett. Talán még el is vörösödött volna, ha történetesen egy lépcsőfok megnyikordult volna a súlya alatt. Beszéd közben még a fejét is elfordította kicsit, mert mindennap megivott egy calvadost ebéd után.

A nap nagy fénynyalábokban ferde csíkokat rajzolt a folyosóra, mint a szenteket ábrázoló festmények. Maigret időnként elhaladt egy-egy kerekas hordágyon fekvő beteg mellett, akit éppen a műtőbe vittek, és akinek csak a merev tekintete maradt meg benne.

Aldegonde nővér mindig odajött a nagy, húszágyas kórterem ajtajához, mintha véletlenül épp ott lenne valami dolga, pusztán azért, hogy áhítatosan mosolyogva köszönhessen neki, ahogy elhalad előtte:

– Jó napot, Monsieur 6!

Aztán, kicsivel odébb, Marié des Anges nővér kinyitotta a hatos szoba ajtaját, és félreállt.

Egy asszony az ágyban ülve, sápadt arcán furcsa kifejezéssel nézte, ahogy belép. Madame Maigret volt az, aki mintha mindig azt mondta volna:

– Szegény Maigret, hogy megváltoztál!

Miért járt továbbra is lábujjhegyen, miért beszélt ezen a tőle oly idegen, fojtott hangon, s vajon miért mozgott olyan óvatosan, mintha tojásokon lépkedne? Homlokon csókolta feleségét, narancsot és süteményt pillantott meg az éjjeliszekrényen, a takarón pedig egy megkezdett kötést, amely mindig fel tudta bosszantani.

– Már megint?

– Marié des Anges nővér megengedte, hogy kötögessek kicsit.

Voltak egyéb kialakult szokások is. Például köszönt a másik ágyban fekvő idős hölgynek. Ugyanis nem sikerült egyágyas szobát kapniuk.

– Jó napot, Mademoiselle Riquet.

Az asszony apró, élénk szemével szúrósan nézett rá. Látogatásai feldühítették. Amíg a férfi ott volt, az öregasszony gyűrött arca mindvégig savanyú maradt.

– Szegény Maigret, ülj csak le!

Pedig Madame Maigret volt a beteg. Őt kellett sürgősen megoperálni három nappal azután, hogy nyaralni érkeztek Les Sables-ba. De így is ő volt a „szegény” Maigret.

Túlságosan meleg volt. Mégis, a világ minden kincséért sem vetette volna le zakóját. Marié des Anges nővér időről időre bejött, isten tudja, miért, hogy odébb tegyen egy pohár vizet, behozzon egy lázmérőt vagy valami mást. Minden egyes alkalommal azt suttozta Maigret-re pillantva:

– Elnézését kérem.

Madame Maigret pedig minden egyes napon kikérdezte:

– Mit ettél?

És tényleg helyénvaló volt a kérdés. Hiszen mi mást is tehetett volna azonkívül, hogy evett és ivott? Olyannyira így volt, hogy egész életében soha nem ivott még ennyit.

A műtét másnapján a sebész azt javasolta neki:

– Ne maradjon fél óránál tovább.

Mostanra ez már szokásává vált. Szertartásosan ragaszkodott hozzá. Fél órát maradt. Semmi mondanivalója nem volt. A dühös vénkisasszony jelenlétében képtelen volt megszólalni. Ha már itt tartunk, normális körülmények között mit szokott elmesélni a feleségének, ha együtt voltak? Ma felmerült benne ez a kérdés. Sommásan: semmit. Akkor vajon miért hiányzik neki annyira egész nap?

Itt mást sem tett, csak várt; várta, hogy leteljen a fél óra. Néhány perc elteltével Madame Maigret kézbe vette kötését, hogy nyugalmat erőltessen magára. Mivel egész nap és egész éjjel el kellett viselnie Mademoiselle Riquet jelenlétét, rá is tekintettel volt. Ha mesélt valamit, sietve hozzátette:

– Nem igaz, Mademoiselle Riquet?

Aztán rákacsintott Maigret-re. A férje rájött ennek jelentésére. A nők gyűlölik egymás előtt felfedni apró-cseprő bosszúságaikat, ez pedig Madame Maigret-re különösen igaz volt, ráadásul mindkét asszony ágyhoz volt kötve.

– Írtam egy lapot a húgomnak. Lennél olyan kedves és feladnád?

Becsúsztotta a zakója bal zsebébe a képeslapot, amely a klinikát ábrázolta, szép fehér homlokzatával és zöld kapujával.

Micsoda ostoba apróság! Bal vagy jobb zsebébe? Ez a kérdés gyötri majd aznap este tizenegykor.

Hosszú-hosszú évek óta, úgyszólván a kezdetektől fogva, minden zsebének pontosan meghatározott rendeltetése volt. Nadrágja bal zsebében dohányzacskó és zsebkendő – így

aztán a zsebkendőjében mindig akadtak dohány szálak. Jobb zsebében két pipa és aprópénz. Bal farzsebében tárcája, amely mindig felesleges papírokkal volt kitömve, amitől fenekének ez a fele nagyobbnak látszott, mint a másik.

Soha nem hordott magánál kulcsokat. Ha véletlenül mégis vitt magával, akkor úgylis elhagyta. Szinte semmit nem szokott tenni zakója zsebeibe, csak egy doboz gyufát a jobb zsebbe.

Ezért aztán, ha újságot vitt magával, vagy leveleket a postára, akkor azokat mindig a bal zsebbe csúsztatta.

Így tett aznap is? Valószínűleg igen. A tejüvegű ablak mellett ült. Marié des Anges nővér kétszer vagy háromszor jött be, minden egyes alkalommal lopva, mégis kintartóan nézett felé. Nagyon fiatal volt. Arca rózsás, egyetlen ránc nélkül.

Egy ostoba ember azt hihette volna, hogy a fiatal nővér szerelmes volt belé, ezért sietett úgy elé a lépcsőházba, és ezért volt olyan ügyetlen, amikor ő is ott volt a szobában.

Maigret tudta, hogy egészen másról van szó, olyasvalamiről, ami ennél tulajdonképpen sokkal egyszerűbb, teljességgel ártatlan és kislányos.

Mint például az az ötlete, hogy Monsieur 6-nak szólítsák. Méghozzá azért, mert Maigret irtózik az emberek kíváncsiságától, és nem szereti, ha mindenütt a nevét szajkózzák. Elvégre szabadságon volt, vagy nem?

Valóban gyűlölte volna a szabadságokat? Hiszen egész évben csak sóhajtozott:

– Végre-valahára néhány nyugodt nap, egy sor üres óra, amit az ember saját kedvére tölthet el.

Teljesen szabad órák, egész napok mindenféle kötelezettség, találkozók és megbeszélések nélkül.

Párizsban, az Orfèvres rakparti irodájában ez a boldogság elérhetetlennek tűnt.

Tényleg Madame Maigret hiányzott neki?

Dehogy! Jól ismerte magát. Csak morgott és zsörtölődött. Pontosan tudta, hogy ezzel a szabadságával is majd az lesz, mint a többivel. Fél vagy egy év múlva majd azt fogja gondolni:

– Istenem! Hogy milyen boldog is voltam Les Sables-ban!

És ez a klinika is, ahol most olyan kényelmetlenül érzi magát, később visszagondolva a vakáció örömeit idézi majd fel, és meg fog hatódni, ha eszébe jut Marié des Anges nővér jámbor, piruló arca.

Soha nem húzta elő zsebóráját, amíg meg nem hallotta a kápolna kis harangütését, amely a félórát jelezte. Még akkor is úgy tett, mint aki nem hallja. Vajon be tudta ezzel csapni Madame Maigret-t? Feleségének kellett rászólnia:

– Letelt az idő, Maigret.

– Holnap délelőtt telefonálok – jelentette be, miközben felkelt, mintha ez újdonság lenne.

Minden délelőtt telefonált. A szobában nem volt telefon, hanem odalent Aurélie nővér vette fel a kagylót:

– A mi kedves betegünk kitűnően aludt az éjjel.

Néha hozzátette:

– A pap nemsokára itt lesz, hogy beszélgessenek.

Egy rabnak sincs olyan szigorú időbeosztása a híres fresnes-i börtönben, mint amilyen a főfelügyelőé. Gyűlölte a kötelezettségeket. Zúgolódott már a gondolatra is, hogy neki időre ott kell lennie valahol. Márpedig ő maga volt az, aki végső soron kialakította a saját időbeosztását, amelyet aztán precízebben tartott be, mint a vonatok a menetrendet.

Vajon a nap mely pillanatában csúsztathatták bele a papírlapot a zakója bal zsebébe?

Közönséges papír volt, fényezett, négyzetrácsos, valószínűleg egy füzetből kitépett lap. A szavakat ceruzával írták rá, szabályos betűkkel. Olyan volt, mint egy nő kézírása.

Szánja meg, kérem, és látogassa meg a 15-ösben fekvő beteget!

Nem volt aláírás. Semmi más, csak ezek a szavak. Márpedig a felesége képeslapját csúsztatta be zakója bal zsebébe. A papír vajon ott volt már? Még az is lehet. Valószínűleg nem nyúlhatott bele elég mélyen a zsebébe.

És amikor bedobta a képeslapot a postaládába a vásárcsarnokkal szemben?

Különösen az első két szó bosszantotta fel: *szánja meg*.

Miért szánja meg? Ha valaki beszélni akar vele, akkor egyszerűen szóljon neki! Ő nem a pápa! Őhöz bárkki fordulhat.

Szánja meg... Ez pontosan beleillett ebbe az édeskés környezetbe, amely minden délután körülvette, Marié des Angés nővér pillantásai vagy a kedvesnővérek mosolyai közepette, amelyeket mintha kiradíroztak volna.

Ugyan! Vállat vont. Nehezen tudta volna elképzelni Marié des Angés nővért, amint éppen levelet csúsztat az ő zsebébe. Aldegonde nővért viszont annál inkább; ő volt az, aki mindig úgy intézte, hogy a folyosón legyen, a nagy közös kórterem előtt, amikor ő arra megy. Ami Aurélie nővért illeti, ő mindig az ablaka mögött ült.

Ez így nem egészen igaz. Eszébe jutott egy részlet. Amikor elment, Aurélie nővér az irodája előtt állt, és egészen az ajtóig kísérte.

Az idős Mademoiselle Riquet is lehetett, miért is ne? Hiszen elhaladt az ágya mellett. És Bertrand doktorral is találkozott a lépcsőn...

Nem is akart belegondolni. Egyébként sem volt semmi jelentősége. Este fél tizenegykor találta meg a levélkét. Előtte nem sokkal ment fel a szobájába a Hotel Bel Airben. Szokás szerint, mielőtt levetkőzött, kiürítette zsebeit, s tartalmukat a komódra rakta.

Csakúgy, mint az előző napokban, aznap is sokat ivott. Nem az ő hibája volt. Nem szándékosan tette, hanem mert így alakultak a Les Sables-i napjai.

Például amikor reggel kilenckor lement a szobájából, kénytelen volt inni.

Nyolc órakor Julié, a két cseléd közül a fiatalabb és feketébb, ágyba hozta a kávéját. Miért tett úgy, mintha aludna, miközben már reggel hat óta ébren volt?

Ujabb szeszély. Ha már egyszer szabadságon volt, akkor későn kelt fel. Az év háromszázhusz napján, és még akár többön is, amikor hajnalban kellett kelnie, fogadkozott:

– Ha végre szabadságon leszek, olyan jókat fogok aludni!

Szobája a tengerre nézett. Augusztus volt. Nyitott ablaknál aludt. A régi, piros ripszfüggönyök nem értek össze, így az első napsugarak ébresztették, és a hullámok hangja a part homokján.

Majd pontosan ezután a 3-as szobában lakó hölgy, a bal oldali szomszédja, akinek négy gyereke volt, a legkisebb hat hónapos, a legnagyobb nyolcéves; ők mindnyájan ugyanabban a szobában aludtak.

Egy órán keresztül mást se hallott, mint kiáltásokat, sopánkodást és jövés-menést; az ember elképzelte az asszonyt, félig felöltözve, harisnya nélkül egy kitaposott lábbeliben, kócos hajjal, a türelmetlen gyereksereggel hadakozva, az egyiket beállítja a sarokba, a másikat ágyba dugja, pofon vágja a legidősebbet, aki sír, tűvé teszi a szobát a kislány eltűnt cipőjéért, végül letesz arról, hogy a mindig elromló borszeszéget használja, amellyel fel kellene melegítenie a legkisebb gyerek cumisüvegét, és amelynek alkoholbúze átkúszott a szobák közötti ajtó alatt egészen Maigret ágyáig.

A jobb oldalon lakó két öregnél másfajta cirkusz volt. Szünet nélkül beszéltek, monoton és olyannyira tompa hangon, hogy nem lehetett tudni, éppen melyikük szólalt meg, és akár azt is lehetett volna hinni, hogy zsoltárokat mormolnak.

Meg kellett várni, hogy a közös fürdőszoba szabad legyen, s hallgatózva figyelni a lefolyó és a vízöblítő zaját. Maigret szobájának volt egy kis erkélye. Ott nézelődött egy darabig köntösben; az elé táruló látvány valóban szép volt, a vakító fényben fürdő, hatalmas tengerpart, a kék és fehér vitorlákkal borított tenger. Láttá az elsőként felállított csíkos napernyőket és az elsőként érkező piros fürdőruhás kölyköket.

Mire lement a szobájából, frissen megborotválkozva, a fülénél maradt kis szappanhabbal, már a harmadik pipájára gyújtott.

Mi készítette arra, hogy a földszint hátsó részén át közlekedjen? Igazából semmi. A többiekhez hasonlóan ő is mehetett volna a világos ebédlőn keresztül, amelyet Germaine, a kövér és hihetetlenül nagy mellű cseléd éppen fényesre suvickolt.

De nem. Ő a tulaj étkezőjének, majd a konyhának az ajtaján nyitott be. Madame Léonard szemüvegben éppen az aznapi menüt vitatta meg a séffel. Monsieur Léonard pedig, mint mindig, a borospincéből bukkant fel. A nap bármely szakában a pincéből feljövet lehetett őt látni, mégis elég józan tudott maradni.

– Szép jó napot, főfelügyelő!

Monsieur Léonard papucsban és ingujjban volt. A konyhában zöldborsó, frissen megtisztított sárgarépa, póréhagyma és krumpli volt előkészítve nagy edényekben. Különböző húsok piroslottak a faasztal fehér lapján, nyelvhalak és rombuszhalak vártak arra, hogy pikkelyeiket lekaparják.

– Egy pohárka fehérét, főfelügyelő?

Mindennap ez az első pohár. A tulaj fehérbora. Egyébként kitűnő kis bor, szinte zöldes csillogással.

Maigret mégsem mehetett a parti homokba az édesanyák közé. Inkább végigsétált a Parti sétányon, időnként meg-megállva. Nézte a tengert, a tarka alakokat, amelyekből egyre több látszott a part menti hullámokban. Azután, amikor beért a város központjába, jobbra fordult egy szűk utcába, majd megérkezett a vásár csarnokhoz.

Olyan lassan és komolyan járta körbe az árusok pultjait, mintha negyven emberre kellene főznie. Főleg a még mindig fickándozó halak előtt álldogált hosszabb ideig, és a rákféléknél; odanyújtott egy gyufaszálat az egyik homárnak, s az megragadta az ollójával.

A második pohár fehérbor. Mert éppen ott volt szemben egy kisvendéglő, csak le kellett menni egy lépcsőfokot, mégis, mintha a piac folytatása lett volna, mert annak minden jó illatát ott is érezni lehetett.

Aztán elhaladt a Notre-Dame templom előtt, és megvette az újságját. Nem mehetett volna vissza a hotelszobájába olvasni?

Visszatért a Parti sétányra, kiült egy teraszra, mindig ugyanahhoz az asztalhoz. És mindig habozott, amikor a pincér a rendelésére várt. Mintha egyszer is mást ivott volna!

– Egy pohár fehérbort...

Mindez persze véletlenül alakult így. Máskor hónapok teltek el anélkül, hogy fehérbort ivott volna.

Tizenegy órakor bement a kávézóba, hogy telefonáljon a klinikára, és hogy hallhassa, amint Aurélie nővér kenetteljes hangon azt mondja neki:

– A mi kedves betegünk kitűnően aludt az éjjel.

Így alakított ki magának egy sor kis helyet, ahol adott időben megjelenhetett. A hotel étkezőjében is megvolt a saját asztala, az ablakhoz közel, szemben a két idős szomszédjának asztalával.

Első nap a kávéja után egy pohár calvadost rendelt. Azóta Germaine mindig azt kérdezte tőle:

– Egy calvadost, főfelügyelő úr?

Nem merte visszautasítani. Tompának érezte magát. A nap melegen sütött. Előfordult, hogy a Parti sétány aszfaltja megolvadt a cipőtalpak alatt, és az autók gumija nyomot hagyott a mélyedésekben.

Felment a szobájába sziesztaezni, de nem az ágyban, hanem az erkélyre kihúzott fotelben pihent, arcára terítve a nyitott újságot.

Szánja meg, kérem, és látogassa meg a 15-ösben fekvő beteget!

Ahogy időről időre letelepedett a szokásos helyein, azt lehetett hinni róla, hogy már évek óta itt van, mint a délutáni kártyajátékosok. Pedig csak kilenc nappal korábban érkezett feleségével. Első este kagylót ettek. Már Párizsban megfogadták, hogy nem hagyják ki ezt az élvezetet: egyik este csak jó, frissen fogott kagylót esznek.

Mindketten megbetegedtek tőle. A szomszédok nem tudtak tőlük aludni. Másnap Maigret már jobban volt, de a tengerparton Madame Maigret szokatlan fájdalomra panaszkodott. Második éjjel belázasodott. Még mindig azt hitték, hogy semmiség az egész.

– Hibát követtem el. A kagyló soha nem tett jót nekem.

Aztán harmadnap már annyira rosszul volt, hogy ki kellett hívni Bertrand doktort, aki azonnal beküldte a klinikára. Ott jó néhány kellemetlen és zavaros óra telt el: jövés-menés, folyton új arcok, röntgenfelvételek és különböző vizsgálatok.

– Higgye el, doktor, a kagyló az oka – ismételte Madame Maigret erőltetett mosollyal.

De az orvosok nem mosolyogtak, hanem félrehívták Maigret-t. Heveny vakbélgyulladás, sürgősen meg kell műteni, mert fennáll a hashártyagyulladás veszélye.

Maigret fel-alá járkált a hosszú folyosón a műtét alatt, egy fiatalemberrel együtt, akinek viszont szült a felesége, és aki véresre rágta a körmeit.

Hát így lett Maigret-ből Monsieur 6.

Hat nap alatt az ember új szokásokat vesz fel, megtanul nesztelenül lépkedni, nyájasan mosolyogni Aurélie nővérré, majd Marié des Anges nővérré is. Még az utálatos Mademoiselle Rinquet-re is rámosolyog kényszeredetten.

Aztán valaki mindezt kihasználva ostoba levélkét csúsztat a zsebébe.

Először is, ki a 15-ösben fekvő beteg? Madame Maigret egész biztosan tudja. Itt az összes beteg ismeri egymást, látatlanul is. Mindannyian értesülnek a többiek apró dolgairól. Előfordult, hogy ő is mesélt a férjének, diszkréten, halkán, mint a templomban.

– Úgy tűnik, a tizenegyesben a hölgy nagyon kedves és jó lélek... Pedig, szegény... Hajolj közelebb...

Alig hallhatóan súgta oda neki:

– Mellrák.

Aztán Mademoiselle Riquet ágya felé pillantott, ami azt jelentette, hogy neki is rákja van.

– Ha látnád azt a csinos kislányt, akit a kórterembe vittek...

A kórterem alatt a nagy közös kórtermet értették, mivel összesen három „osztály” volt, mint a vonaton: a közös kórterem, amely a harmadosztálynak felelt meg, aztán a kétágyas szobák, és végül, a hierarchia csúcsán, az egyágyas szobák.

Mire jó gyötörni magukat? Az egész nem más, mint gyerekeskedés. Valóban, a klinika hangulatában is volt valami gyermetes. Vagy talán a kedvesnővérek nem viselkedtek gyerekesen?

A betegek úgyszintén, a féltékenykedésükkel, az egymásnak sugdosott titkaikkal, a kapzsin elraktározott édességekkel, és a folyosóról hallatszó lépésekkel, amelyekre buzgón fülelve figyeltek.

Szánja meg...

Ezek a szavak elárulták, hogy nő írta a levelet. De miért lenne szüksége a 15-ös betegnek éppen órá? Na de azért talán mégse fogja ezt az egészséget komolyan venni, s nem fog

Aurélie nővérhez fordulni, hogy engedélyt kérjen olyasvalaki meglátogatásához, akinek még csak a nevét sem tudja.

A tengerparton és a városban túl melegen tűzött a nap. Bizonyos időszakokban a levegő szabályosan remegett, és hirtelen árnyékba érven az ember hosszú pillanatokig csak piros foltokat látott.

Na, indulás! Befejezte a sziesztát; most már összehajtogathatta az újságját, felvette zakóját, pipára gyújtott, és lement.

– Viszlát, főfelügyelő!

Olyanok voltak a köszönések, akár az áldások, egész álló nap. Mindenki kedves és mosolygós volt. Egyedül ő volt az, aki erre mindig zsörtölődni kezdett. Egészen biztosan megkönnyebbült volna egy jó kis zuhogó esőtől vagy egy szóváltástól valami kellőképpen mogorva alakkal.

Három óra. Zöld ajtó, kopogás, mint mindig. Még arra se volt képes, hogy akkor legalább ne húzza elő a zsebóráját!

– Jó napot, nővér!

Ennyi erővel térdet is hajthatott volna előtte, ha már egyszer ott volt. És most a másiknak is, Marié des Anges nővérnek, aki már a lépcsőnél várta.

– Jó napot, nővér!

És Monsieur 6 lábujjhegyen belépett Madame Maigret szobájába.

– Hogy vagy?

Felesége mosolyogni próbált, de csak félig-meddig sikerült neki.

– Nem kellett volna narancsot hoznod. Még van...

– Te biztosan az összes beteget ismered...

Most miért intette le az asszony? A férfi Mademoiselle Riquet ágya felé fordult. A vénkisasszony a fal felé fordulva feküdt, fejét párnájába fúrta.

– Nincs jól? – kérdezte halkan.

– Nem róla van szó... Sss... Hajolj közelebb...

Mindez nagy titokzatoskodások közepette történt, mint egy internátusban, kislányok között.

– Az éjjel volt egy halottunk...

Felesége Mademoiselle Riquet-t figyelte, akinek megmozdult a takarója.

– Rettenetes volt, a kiáltások idáig hallatszottak... Aztán megérkezett a család... Több mint három órán át tartott... Nagy volt a jövés-menés... Több beteg megrémült... Különösen, amikor látták megjönni a papot, hogy feladja az utolsó kenetet... Lekapcsolták a villanyt a folyosón, de így is mindenki tudta...

Madame Maigret szobatársa felé mutatva halkan hozzátette:

– Attól fél, hogy ő lesz a következő...

Maigret nem tudta, mit szóljon ehhez. Nehézkesen és esetlenül egy idegen világban találta magát.

– Fiatal lány volt... Úgy hallottam, nagyon csinos fiatal lány... a 15-ös...

Felesége eltűnődött, vajon miért ráncolta össze vastag szemöldökét, és zsebéből miért húzott elő gépiesen egy pipát, amelyet egyébként meg sem tömött.

– Biztos vagy benne, hogy a 15-ös az?

– Hát persze... Miért?

– Semmi, semmi...

Leült a székre. Semmi értelme nem lenne mesélni Madame Maigret-nek a levélkéről, mert csak azon nyomban pánikba esne.

– Mit ettél?

Mademoiselle Riquet sírva fakadt. Az arcát ugyan nem lehetett látni, csak a ritkás haját a párnán, de a takaró szaggatottan rázkódni kezdett.

– Nem kellene túl sokáig maradnod...

Nyilvánvalóan idegen volt ő itt, kicsattanó egészségével, ebben a házban, amely a betegeké és a hangtalanul járkáló kedvesnővéreké.

Mielőtt elment, megkérdezte:

– Tudod, hogy hívják?

– Kit?

– A fiatal lányt... A 15-öst...

– Héléne Godreau...

Csak ekkor vette észre, hogy Marié des Anges nővérnek kisírt a szeme, és úgy tűnt, mintha haragudna rá. Talán ő volt az, aki a zsebébe csúsztatta a levelet?

Úgy érezte, képtelen megkérdezni tőle. Ez az egész annyira nem hasonlított arra a környezetre, amelyben ő otthonosan mozgott, a Bűnügyi Rendőrség poros folyosóira, és azokra az emberekre, akiket leültet irodájában, majd hosszasan néz a szemükbe, mielőtt bombázni kezdi őket kíméletlen kérdéseivel.

Ráadásul ez az ügy nem is tartozott rá. Egy fiatal lány meghalt. Na és aztán? Valaki a zsebébe csúsztatott egy üzenetet, amelynek nem volt semmi jelentősége.

Folytatta útját, mint egy idomított cirkuszi ló. Napjai amúgy is azzal teltek, hogy csak egy helyben toporgott, akár a cirkuszi lovak. Most például a Parti sétány sörözőjének volt itt az ideje. Úgy ment oda, mintha fontos találkozója lenne, pedig az égvilágon semmi dolga nem volt.

A terem hatalmas és világos volt. A közönséges vendégek a partra és a tengerre néző üvegajtóknál ültek, de rájuk ügyet sem vetett, nem érdekelték az ismeretlenek, a

nyaralók, akiknek nem volt időbeosztásuk, és akiktől senki sem várta el, hogy adott időben mindennap ugyanott legyenek.

Beljebb azonban, egy tágas sarokban, a biliárdasztal mögött, két asztal körül komoly és csendes férfiak ültek, akiknek egy éber pincér leste minden mozdulatukat.

Tekintélyes emberek voltak, gazdag törzsvendégek. Közülük néhányan még azt is látták, amikor a söröző épült, és volt, aki a Parti sétány kialakítása előtti Les Sables-ot is ismerte.

Minden délután összejöttek itt, hogy bridzseljenek. Minden délután kezet fogtak, szótlánul, vagy épp csak rövid, szertartásos mondatokat váltva.

Már hozzászoktak Maigret jelenlétéhez, aki nem kártyázott velük, csak lovagló ülésben ült egy széken, figyelte a játékot, közben pipázott, és egy pohár fehérbort iszogatótt.

Köszönésképpen általában csak odaintettek Maigretnek. Egyedül a főfelügyelő, Monsieur Mansuy vette a fáradságot, hogy kezet fogjon vele; ő mutatta be ezeknek az uraknak is.

– Szépen javul a felesége?

Már gépiesen válaszolt igennel. S ezúttal gépiesen hozzátette még azt is:

– Egy fiatal lány meghalt az éjjel a klinikán...

Félhangosan beszélt, de az ő hangja még így is kellőképp tekintélyes volt, különösen abban a csendben, amely a két asztal körül uralkodott.

Maigret az urak viselkedése láttán egyből tudta, hogy hibát követett el. Még a helyi főfelügyelő is intett neki, hogy inkább ne erőltesse a témát.

Hat napja figyelte már, ahogy játszanak, de még mindig nem értette a játékot, így ezúttal már megelégedett azzal, hogy az arcokat tanulmányozta figyelmesen.

Monsieur Lourceau, a hajózási vállalkozó, nagyon idős, de magas, még mindig ereje teljében lévő férfi, karmazsin vörös arcát fehér haj keretezte. Mind közül ő volt a legjobb bridzsjátékos, és ha bármelyik partnere hibázott, olyasformán nézett rá, hogy az kétszer is meggondolta, mielőtt újra játszani mert vele.

Deputy, az ingatlankereskedő, aki főleg villákkal és telkekkel foglalkozott, hetvenéves kora ellenére élénk volt, szeme pajkos.

Volt még köztük egy építési vállalkozó, egy bíró, egy hajógyáros és az alpolgármester.

A legfiatalabb körülbelül negyvenöt-ötven év közötti lehetett. Éppen most nyert meg egy játszmat. Sovány volt, előkelő és lendületes, tekintete élénk, haja szép barna, öltözködése választékos, rendkívül kifinomult.

Amikor befejezte a játékot, felkelt, mint mindig, és a telefonfülkéhez ment. Maigret a faliórán ellenőrizte az időt. Négy óra harminc volt. Ez a játékos minden áldott nap fél ötkor telefonálni ment.

Mansuy főfelügyelő, aki a következő játszamához helyet cserélt asztalszomszédjával, kollégájához hajolt, és odasúgta:

– Az ő sógornője halt meg...

A férfi, aki a kártyapartik közben mindennap felhívta a feleségét, Bellamy doktor volt. Kevesebb mint háromszáz méterre lakott innen, a nagy fehér házban, a kaszinó szomszédságában, egész pontosan a kaszinó és a móló között, ott, ahol a város három-négy legszebb lakóháza állt. Az ő házat a söröző ablakából is lehetett látni. Az egyszínű

homlokzat makulátlanul fehér volt, magas és széles ablakokkal. A ház a klinikára emlékeztetett, mert annak nyugalmit és méltóságát sugározta.

Bellamy doktor szenvtelenül jött vissza az asztalhoz, ahol már várták, és a lapokat is kiosztották neki. Monsieur Lourceau, aki nem szerette, ha mindennapos dolgok keverednek a bridzs ünnepélyességével, megvonta vállát. Valószínűleg már hosszú évek óta ment ez így.

A doktor nem az a fajta ember volt, aki hagyja magát befolyásolni. Egy arcizma sem rándult. Rápillantott a lapjaira, és odavetette:

– Kettő treff...

Majd játék közben, most először, titkon Maigret-t kezdte figyelni. Mindezt alig észrevehetően. Pillantásai olyan gyorsak voltak, hogy nehezen lehetett őket elkapni.

Szánja meg...

Miért állt össze egy mondat Maigret fejében, tudtán kívül, amely aztán a kártyaparti során végig bosszantotta?

– *Ez az ember aztán biztosan nem szánná meg...*

Ritkán látott ilyen száraz és egyszersmind tüzes tekintetet, olyan férfit, aki ennyire ura az idegeinek, akinek az arcára ennyire nem ülnek ki érzelmei.

Az előző napokon Maigret nem várta meg a bridzspartik végét. Várta a többi „hely”. Már a pusztá gondolat is felháborította, hogy bármit is változtasson kialakult szokásain.

– Hatkor itt lesz még? – kérdezte Mansuy főfelügyelőtől.

Az ránézett órájára, ami teljességgel értelmetlen volt, és csak ezután válaszolt igennel.

Ezúttal végigsétált a Parti sétányon, és megnézte Bellamy doktor házát is. Olyasfajta ház volt, amelyet a járókelők irigykedve néznek, és azt gondolják:

– Milyen jó is lehet itt lakni...

Aztán a kikötőnek vette az irányt, elhaladt a vitorlásműhely mellett, ahol a járdára terítik ki a vitorlákat, majd a révész és a hajók mellett, amelyek a tengerről visszatérvén a halpiaccal szemben kötöttek ki egymás mellett.

Volt itt egy zöldre festett kis kávézó, négy lépcsőfokon kellett lemenni, lent pedig sötét bárpult állt, valamint két-három, barna viaszosvászonnal letakart asztal. Senki más nem volt lent, csak kék ruhás férfiak combtőig érő gumicsizmában.

– Egy pohárka fehérbort...

Ennek egész más íze volt, mint a Hotel Bel Air, a vásáracsarnok vagy akár a Parti sétány sörözője borának.

Már csak az volt hátra, hogy végigsétáljon a rakparton, és aztán jobbra fordulva visszafelé induljon a keskeny utcákon, ahol a földszintes házak tele vannak étellel, zajokkal és szagokkal.

Amikor hat órakor visszaért a Parti sétány sörözőjéhez, Mansuy főfelügyelő, aki nemrég lépett ki onnét, már a járdán várta, s éppen az óráját húzta fel.

Maigret-nek még fél órát kellett várnia, de ez a várakozás nem volt kellemetlen, éppen ellenkezőleg.

– Egy pillanatra be kell ugranom a rendőrkapitányságra. Alá kell írnom néhány papírt, és azt hiszem, egy fickó is vár – mondta Mansuy főfelügyelő.

Mansuy alacsony, vörös hajú férfi volt, rendes embernek tűnt, talán kicsit még félénknek is, az a fajta, aki mintha mindig azt bizonygatná az embernek:

– Bocsásson meg, de biztosíthatom, hogy megteszek minden tőlem telhetőt.

Gyerekkorában kétségtelenül egyike volt azoknak az okos fiúknak, akik az óraközi szünetben egy sarokban álmodoznak, és akikről azt mondják, hogy túl érett a gondolkodásuk a korukhoz képest. Nőtlen volt, és albérletben lakott egy özvegyasszonynál, akinek a villája a Hotel Bel Air mellett állt. Mansuy időnként a hotelben ivott meg egy-egy aperitifet, így ismerte meg Maigret-t.

Ahogy ő sem látszott valódi főfelügyelőnek, úgy a kapitányság sem volt igazi rendőrkapitányság. Az irodákat egy kis téren álló magánvillában alakították ki. Egyes helyiségekben még nem cserélték le a tapétát, így látni lehetett, melyik volt azelőtt lakó- vagy éppen fürdőszoba. Minden korábbi bútornak látszott a helye, mert ott a tapéta világosabb volt, a csövek pedig néha a semmiben végződtek.

Mindezek ellenére érezni lehetett azt a jellegzetes szagot, amelyet most Maigret élvezettel szimatolt, szinte megkönnyebbülten; jó nehéz szag volt ez, szinte vágni

lehetett, olyan szag, amely a bőr fegyverszíjak, az uniformisok, az irathalmok, a kihűlt pipák és azon szegény ördögök szagának keveréke, akik fényesre ülték ki a váróterem két fapadját.

A Bűnügyi Rendőrséghez képest ez a kapitányság kissé amatőrnek hatott. Úgy festett, mintha itt csak rendőrösdi játszanának. Egy ingujjban lévő rendőr éppen kezét és arcot mosott az udvaron. A szomszéd udvarból tyúkok kotkodácsolása hallatszott. Más rendőrök az őrszobán kártyáztak, szándékosan kigombolkozva, hogy jobban hasonlítsanak az igazi rendőrökre. Volt pár fiatal is, aki újoncnak tűnt.

– Megengedi, hogy mutassam az utat?

A kis főfelügyelő tulajdonképpen örült, hogy megmutathatja hivatalát olyasvalakinek, mint Maigret. Örült és egy kicsit szorongott is. Egy nagy irodában két nyomozó az asztalon ülve dohányzott. Egyikőjük fordítva tette fel a sapkáját, ahogy azt az amerikai filmekben látni.

Mansuy szórakozottan köszönt nekik, kinyitotta irodája ajtaját, és visszafordult.

– Semmi hír?

– Önnek tartogattuk Polyte-ot... Az alprefektus kérte, hogy hívja majd fel...

Az idő ragyogó volt. Mióta Maigret Les Sables-ban volt, még egyszer sem esett. A nyitott ablakokon át behallatszott a város zaja, és látni lehetett a tengerpartról visszafelé tartó családokat.

Bilincsben hozták be Polyte-ot, hogy így komolyabb benyomást keltsenek. Meghatározhatatlan korú volt a szegény ördög, minden faluban találni hasonlót, rongyos, kócos, tekintete egyszerre naiv és ravasz.

– Nos, megint a nyakadba akarnak varrni valami piszkos ügyet? Ezúttal csak nem fogsz mindent tagadni?

Polyte nem mozdult, nem is felelt, engedelmesen nézett Mansuy főfelügyelőre, aki kissé hatása alatt volt annak, hogy a nagy Maigret is jelen van, és mindenáron a legjobb formáját próbálta hozni.

– Nem tagadsz, ugye?

Kétszer is meg kellett ismételnie a kérdést, mire a csavargó végre bólintott.

– Ez mit jelent? Hogy vallasz?

Az megrázta a fejét.

– Tagadod, hogy behatoltál Madame Médard kertjébe?

Édes istenem, micsoda vigasz volt itt lenni, mennyivel jobban érezte magát Maigret itt, mint a kedvesnővéreknél! Polyte minden bizonnyal törzsvendég volt a kapitányságon. Deszkákból összetákolt viskóban élt a város szélén, feleségével és hét-nyolc kölyökkel, egyik koszosabb, mint a másik.

Délelőtt megjelent egy ószeresnél, és megpróbált eladni neki néhány szinte vadonatúj lepedőt, törölközőket és női fehérneműt. Az ószeres, miközben úgy tett, mintha ráállna a vásárra, riasztotta a sarkon posztoló rendőrt, így Polyte-ot alig kétszáz méternyi üldözés után elfogták. Madame Médard addigra már jelentkezett a kapitányságon.

– Behatoltál a kertjébe, ahol előző este kitergette a frissen mosott holmikát... Nem ez az első eset, hogy átugrod a sövényét. .. A múlt héten meg kinyitottad a nyúlketrece ajtaját, és elvitted a két legnagyobb nyulát...

– Soha nem vittem el a nyulait...

– Határozottan felismerte az egyik nyúl bőrt, amit nálad találtunk...

– Az én dolgom, hogy összegyűjtsem a nyulbőröket...

– Akkor is, ha még benne van a nyúl?

Nem volt mit tenni. A kipirult arcú Mansuy hiába zúdította rá kérdések sorát, hiába állított csapdákat.

– Egy férfitől vettem a fehérneműt.

– Hol?

– Az utcán.

– Melyik utcán?

– Arrafelé.

– Hogy hívják a férfit?

– Nem tudom.

– Láttad már korábban?

– Nem hiszem.

– És pont neked adta el a lepedőket és az ingeket?

– Már mondtam.

– Ugye tisztában vagy vele, hogy a bíró nem fog hinni neked, és rendesen megszorongat?

– Az igazságtalan lenne...

Polyte olyan szagot árasztott, mint amelyet az üdvhadsereg szállóin érezni, csak még annál is erősebbet. Csökönyös volt. Tudni lehetett, hogy akár órákig is folytatódhatna a kihallgatás, semmi mást nem lehetne kihúzni belőle; apró gonosz szemei pedig mintha azt mondták volna:

– Látja, hogy ezzel nem jut előbbre!

Két rendőr vezette el végül, továbbra is bilincsben. Maigret egyedül maradt a főfelügyelővel. Az ablak nyitva volt, a ház pedig szinte kiürült, csak az ügyeletes rendőrök maradtak ott.

– Nos! Ez nem hasonlít az ügyekre, amikhez hozzá van szokva, igaz? Nekem itt van időm, hogy majd' minden délután bridzseljek. ..

– Ugye nem felejt el telefonálni az alprefektusnak?

– Biztosan meg akar hívni holnap este vacsorára, gondolom. Ismeri? Kellemes ember. Az imént Philippe Bellamyról beszéltünk. Mit gondol róla? Igazi egyéniség, ugye? Két éve neveztek ki ide Les Sables-ba, de bőven volt időm mindenkit megismerni. Már ön is találkozott a helyi nagy emberekkel. Vannak köztük eredeti figurák. De Bellamy doktor messze felülmúlja mindannyiukat... Tudja, hogy a saját szakterületén milyen nagy név? Egyszer beszélgettem róla egy bordeaux-i orvos barátommal. Bellamy napjaink egyik legkiválóbb neurológusa. Hosszú ideig volt Párizsban kórházi orvos, ott szerezte meg a tanári vizsgáját. Kinevezhették volna professzornak bármelyik nagy hírű orvosi karra. De inkább visszatért ide az édesanyjához...

– A család idevalósi?

– Már több generációval ezelőtt itt telepedtek le. Nem találkozott még Madame Bellamyyal, az édesanyjával? Meglehetősen testes idős hölgy, bottal jár, bár inkább kardként viseli!

Hetente legalább egyszer összeszólalkozik a piacon az asszonyokkal...

– Miben halt meg a fiatal lány?

– Meg vagyok róla győződve, hogy épp erről akar beszélni velem az alprefektus vacsora közben. Ma reggel már keresett telefonon ez ügyben. Természetesen kapcsolatban áll Bellamy doktossal. Elég gyakran találkoznak...

Milyen jó érzés is volt nyugodtan pipázva fel-alá járkálni az irodában, időről időre nyújtózni egyet az ablakon át beszűrődő fényben, és lustán, rövid mondatokban beszélgetni.

– Ahogy az várható volt, sokan beszélnek a balesetről. Meglep, hogy ön nem hallott róla.

– Olyan kevés embert ismerek itt.

– Lássuk csak... két napja történt. Igen, augusztus harmadikán. A jelentés még itt kell, hogy legyen a titkárom irodájában, de képtelenség, hogy megtaláljam. Bellamy doktor autóval ment La Roche-sur-Yonba, a sógornője társaságában.

– Hány éves volt a sógornője?

– Tizenkilenc. Különös lány, inkább érdekes, mint csinos. De semmi esetre se gondoljon olyasmire. Lili Godreau kedves lány volt, de a nővére, akit Bellamy feleségül vett, az egyik legszebb nő, akit csak el lehet képzelni. Sajnos aligha láthatta, mert nagyon ritkán mozdul ki...

– És a felesége hány éves?

– Körülbelül huszonöt. Bellamy felesége iránti szerelme szinte legendás ezen a vidéken. Igazi szenvedélyes szerelem, és bárkit megkérdezhet, mindenki azt mondaná, hogy a férjet vad féltékenység gyötri. Vannak, akik szerint bezárja az asszonyt, ha elmegy otthonról, például amikor délután eljön velünk kártyázni. Azt hiszem, ez persze túlzás... Viszont az igaz, hogy az idős Bellamy asszony soha nem megy el otthonról ugyanakkor, mint a fia, és nem lepne meg, ha azért maradna otthon, hogy szemmel tartsa a menyét. Ön is láthatta már, ahogy a doktor mindig elmegy telefonálni. Két órát sem tud úgy távol lenni, hogy fel ne hívja a feleségét, talán azért, hogy megbizonyosodjon róla, hogy tényleg otthon van...

– A feleség milyen családból való?

– A nő anyjának élete nem mondható éppenséggel olyanak, ami megnyugtató lehetne egy férj számára... Érdekli a történet? Megpróbálom elmesélni, amit tudok róluk. Bellamy feleségét Odette-nek hívják, a lánykori neve

pedig Godreau. Az anyja elég jó családból való, tengerésztiszt lánya, hajói tudom. Kimondottan szép nő volt, és az is maradt. Les Sables-ban húsz éven át ő testesítette meg a bűnt. Nem tudom, hogy ön élt-e vidéken, és érti-e, mire gondolok... Nem volt férjnél. Kitarították. Egymás után két vagy három gazdag úr, többek között Monsieur Lourceau is, akivel a kávézóban találkozott. Ha az asszony végigment az utcán, függönyök mögül lestek utána. A kiskamaszok ugyanúgy megfordultak utána szájtátva, mint a nős férfiak. Ha belépett egy üzletbe, a beszélgetők elhallgattak, az asszonyok pedig elhúzták szájukat... Két lányt szült, akiknek több apát is tulajdonítanak, mikor kit. A két lány Odette és Lili. Odette még az anyjánál is ragyogóbb szépség lett, Bellamy doktor akkor ismerte meg, amikor még húszéves sem volt. Feleségül vette. A férjet pedig már ön is látta. Már említettem, hogy igazi egyéniség. Feleségül vette a lányt, de nem kért az anyósából, és évjáradékot fizetett neki, hogy elhagyja a környéket. Úgy tudom, most Párizsban él, egy gyárossal, aki visszavonult az üzleti élettől. Minthogy a feleségnek volt egy húga is, aki a házasságkötés idején tizenhárom éves volt, a doktor vállalta, hogy a gondját viseli. Ő nevelte fel. Tizenkilenc éves, vagyis pontosabban annyi volt. Mindketten La Roche-sur-Yonba indultak Bellamy kocsijával...

– És Odette?

– Nem, ő nem tartott velük... Lili zongorista volt, és minden koncertre eljárt. La Roche-ban aznap négy órákor kezdődött egy. A sógora vitte el kocsival. Amikor már hazafelé jöttek...

– Hány órákor?

– Valamivel hét óra után. Még mindig egészen világos volt. Az út egyáltalán nem volt kihalt. Azért mondom el

mindezt, mert van jelentősége. A kocsiajtó minden bizonnyal rosszul volt bezárva, és kinyílt, Lili Godreau pedig kizuhant az úttestre. A doktor nagyon gyorsan hajtott. Hozzá van szokva, hogy száguldozhat, mert a csendőrök ismerik, és nem állítják meg.

– Tehát mindent egybevetve, baleset...

– Baleset...

Mansuy főfelügyelő elgondolkodott, majdnem hozzátett még valamit, már a száját is kinyitotta. Maigret kérdően nézett rá. De csak megismételte:

– Baleset, igen...

– Más nem jöhet szóba, igaz?

– Nem hiszem.

– Ahogy már említette, ugye, nehezen lehetne feltételezni, hogy intim kapcsolat volt Bellamy és a sógornője között?

– Nem váгна egybe a személyiségükkel.

– Más autósok voltak a közelben?

– Egy kisteherautó ment száz méterrel mögöttük. A sofőrjét kihallgatták. Semmi különösét nem vett észre. A doktor autója elviharzott mellette, és egyszer csak azt látta, hogy kinyílik az ajtó, és valaki kizuhan az úttestre...

Ha az alacsony, nagy fejű főfelügyelő jobban ismerte volna Maigret-t, akkor észrevette volna a változást, amely az utóbbi percek során végbement benne. Nem sokkal ezelőtt még mintha csak sodródott volna ez a nagydarab ember, miközben egykedvűen pipázott és unott tekintettel nézelődött maga körül.

Most pedig mintha magára talált volna. Léptei súlyosabbak lettek, gesztusai lelassultak.

Lucas például, aki mindenkinél jobban ismerte a főnököt, azon nyomban észrevette volna a változást, és örült volna neki.

– Holnap minden biztonnyal találkozunk, ugye? – morogta Maigret, miközben odanyújtotta hatalmas mancsát.

A másik zavarba jött. Arra számított, hogy Maigret-vel tarthat, elsétálnak egy darabon, esetleg megisznak valahol egy aperitifet. Ehelyett magára hagyják az irodájában. Pedig úgy örült, hogy körbevezethette itt kollégáját, de azután már semmi nem tartotta itt. Ügyetlenül, hogy jelezze, már ő is kész indulni, felvette az asztalról a kalapját.

– Elfelejtí, hogy telefonálnia kell az alprefektusnak – emlékeztette Maigret.

Minden irónia nélkül mondta. Nem szándékosan tette. Fejben már máshol járt, ennyi az egész. Pontosabban szólva, elgondolkodott. Még pontosabban szólva, egyelőre még csak homályos képek villódtak lelki szemei előtt.

A küszöbről visszafordult.

– A fiatal lányt ki tudták még hallgatni?

– Nem. Egészen múlt éjjel bekövetkezett haláláig kómában maradt. Betört a koponyája.

– Ki kezelte?

– Bourgeois doktor.

És a sógora a halála napján is, csakúgy, mint máskor, elment bridzselni a Parti sétány sörözőjébe.

Homályos volt az egész. Még ha Maigret feje már súlyosabb is volt, de még nem volt transzban, ahogy az Orfèvres rakparton mondták. Ment a járdán, balra fordult, végül betért egy bárba, ahová eddig még nem tette be a lábát, de amely ezek után valószínűleg hozzá fog tartozni napi útvonalához.

– Egy fehérbort... Nem, mégse... Valami töményét...

Szánja meg... állt a zsebébe csúsztatott levélkében.

Mi lett volna, ha hamarabb találja meg a levelet, ha egyből elmegy a kórházba, és ha ragaszkodik ahhoz, hogy láthassa a 15-öst? De hát Lili Godreau kómában volt, nem?

Visszament hotelszobájába. Mielőtt felment volna, meg kellett innia egy pohár bort Monsieur Léonard-ral.

– Ismeri Bellamy doktort?

– Furcsa ember... Ő látta el a feleségemet négy évvel ezelőtt, amikor szült, és nem akart elfogadni egy fillért sem. Nagyon nehezen tudtam rábeszélni arra is, hogy elfogadjon egy palack öreg chartreuse-t, amit különleges alkalmakra tartogattam.

Maigret elaludt, majd felébredt, és ismét hallotta az ismerős hangokat, a hullámokat a homokon, a babát, aki a szomszéd szobában sírt, aztán a négy gyerek kórusát, akik az anyjukkal viaskodtak, és a jobb oldali szobában a két öreg zsolozsmázását.

Még semmi sem történt, semmi más, csak mint előző este is, kicsit nehezkesebb volt, és homályos gondolatok jártak a fejében.

Egy pohár fehérbor a tulajjal.

– Tudja, mikor lesz a temetés?

– A kis Godreau-ra gondol? Holnap lesz. Legalábbis holnapra tervezik. Köztünk szólva, szerintem boncolás lesz. A biztonság kedvéért, érti, ugye? Azért, hogy elhallgattassák a rossz nyelveket. Még azt is beszélük, hogy maga Bellamy doktor javasolta...

Délelőtt, mialatt kávézóról kávézóra járta napi körútját, egyre dühösebb lett, méghozzá a kedvesnővérekre haragudott meg.

Hiszen végül is, ha nem apácák lettek volna, akkor egyszerűen becsöngethetett volna a klinikára, és feltehetette volna egyértelmű kérdéseit. Nem lett volna sok időre szüksége, hogy kiderítse, ki csúsztatott cetlit a zsebébe.

Most egészen délután háromig kellett várnia. Sehová sem vezetne, ha előbb zavarná Aurélie nővért. Egyébként is, milyen öröggel? Hogy a feleségét akarja meglátogatni? Csak a tizenegy órai telefonhíváshoz volt joga, és már az is nagy szívesség volt, hogy minden délután meglátogathatja Madame Maignet-t.

Nemsokára megint nesztelen léptekkel osonhat, és halkán kell beszélnie.

– Na, majd meglátjuk... – morogta a harmadik pohár fehérbor után.

Ez persze nem akadályozta meg abban, hogy három órakor várjon még pár pillanatot, megvárja a harangok kondulását, mielőtt a zöld ajtó előtt állva megnyomná a csengőt.

– Jó napot, Monsieur 6! A mi kedves betegünk már várja...

Mégsem volt képes kedve szerint grimaszt vágni, akaratlanul

is rámosolygott Aurélie nővérré.

– Egy pillanat, és bejelentem önt. Bejelentem.

A másik pedig, Marié des Anges nővér, lejött elé a lépcsőig. Lehetetlen volt beszélni vele a folyosón, ahol minden ajtó tárva-nyitva állt.

– Jó napot, Monsieur 6! A mi kedves betegünk...

Olyan volt, mintha egy bűvésztrükkben ő lenne a kis varázsgolyó, amelyet ügyesen eltüntetnek. Annyi ideje sem volt, hogy szólásra nyissa a száját, amikor már ott voltak a

felesége szobájában, ahol a szörnyű Mademoiselle Riquet apró madárszemeivel nézte mereven.

– Mi van veled, Maigret?

– Velem? Semmi...

– Nincs valami jó kedved.

– De igen.

– Már éppen ideje, hogy kiszabaduljak innen, nem igaz?

Valld csak be, hogy unatkozol...

– Hogy vagy?

– Jobban. Bertrand doktor úgy látja, hogy hétfőn kiszedheti a varratokat. Ma délelőtt már ehettem egy kis csirkét.

Még csak oda sem tudott sügni neki valamit. Hogy is nézett volna az ki? A vén hárpia a másik ágyban így is hegyezte a fülét.

– Igaz is, elfelejtettél itt hagyni nekem egy kis pénzt.

– Mire kell?

– A kórteremből egy beteg kislány járt itt nemrég, pénzt gyűjtének.

Úgy pillantott Mademoiselle Riquet felé, mintha Maigret-nek ebből értenie kellett volna. De mit kellett volna megértenie? Arról lenne szó, hogy gyűjtést rendeztek a vénkisasszony javára?

– Mit akarsz ezzel mondani?

– A koszorúra kell.

Egy pillanatig azon töprengett naivan, hogy mi köze van a koszorúnak egy még élő beteghez. Ostobaság. De hát nem töltötte minden idejét itt, ebben a sugdolódzós, titokzatoskodó és súlyos pillantásokkal teli légkörben.

– A 15-ös...

– Á! Hát persze.

Madame Maigret és az ő utolérhetetlen tapintata! Mivel a szobatársa súlyos beteg, hiszen rákos – vagyis meg fog halni –, ezért szemérmesen halkabbra vette hangját, amikor a koszorúról beszélt!

– A lány vissza fog jönni. Adj neki húsz frankot. Majdnem mindenki húsz frankot adott. A temetés holnap lesz.

– Tudom.

– Mit ettél ebédre?

Mindennap részletesen el kellett mesélnie neki a menüt.

– Remélem, nem szolgálnak fel újra kagylót neked.

Marié des Anges nővér lépett be.

– Megengedi?

Azért jött, hogy bejelentse a kislányt, aki a pénzt gyűjtötte. Maigret odanyújtotta a húsz frankot, és egy ceruzát is.

– Felírná a listára a feleségem nevét, nővér?

Marié des Anges nővér habozás nélkül elvette a ceruzát. Aztán megtorpant egy pillanatra. Tekintetét a főfelügyelő arca felé fordította, és kissé elpirult.

Felírta a nevet, miközben Maigret a papírra vetett betűket nézte. Az apáca nem vette a fáradságot, hogy elváltottassa az írását. Egyébként is, tekintete már elárulta.

Megköszönte a hozzájárulást, kézen fogta a kis beteget, és zavartan kiment.

– Itt tényleg olyanok vagyunk, mintha egy család lennénk... – mondta Madame Maigret meghatódva. – El sem tudod képzelni, milyen közel kerülnek egymáshoz a szenvedő emberek.

Férje nem akart ellentmondani neki, habár Mademoiselle Riquet jutott eszébe.

– Egy hét vagy tíz nap múlva, azt hiszem, elhagyhatom a kórházat. Holnapután már egy órát tölthetek fotelben...

Igazán nem volt szép Madame Maigret-vel szemben, de a fél óra most még hosszabbnak tűnt, mint máskor.

– Nem szeretnél másik szobát?

Felesége megrémült. Hogy lehetett ilyen tapintatlan, hogy ilyet mondott Mademoiselle Riquet előtt?

– Miért akarod, hogy szobát cseréljek?

– Nem is tudom... Most már biztosan van üres egyágyas szoba.

Madame Maigret ijedtsége mintha személyes sértődéssé vált volna, és úgy habogta, mint aki nem hisz a fülének:

– A 15-ös? Hogy juthat ilyen eszedbe, Maigret?

Egy olyan szoba, ahol most halt meg egy fiatal lány! Férje nem erősködött tovább. Mademoiselle Riquet minden bizonnyal hóhérnak gondolja. Pedig ő csak annak lehetőségét látta ebben, hogy négyszemközt beszélhessen Marié des Anges nővérrel.

Annyi baj legyen! Majd másképp fog hozzá. A folyosón, amikor a nővér lekísérte, Maigret megkérdezte:

– Beszélhetnék önnel egy pillanatra a társalgóban?

A nővér értette, miről van szó, és úgy megrémült, mint az imént Madame Maigret.

– A szabályzat nem engedi meg...

– Azt akarja mondani, hogy a szabályzat nem engedi meg, hogy beszéljek önnel?

– Csak a rendfőnöknő jelenlétében, akitől önnek előtte engedélyt kell kérnie.

– És hol találom a rendfőnöknőt?

Felemelte a hangját, anélkül, hogy észrevette volna. Már-már felbosszantotta magát.

– Sss...

Aldegonde nővér kidugta fejét egy nyitva hagyott ajtón, és messziről nézte őket.

– Legalább itt beszélhetnék önnel?

– Sss...

– Ön írhat nekem?

– A szabályzat nem...

– És gondolom, a szabályzat azt sem engedi meg, hogy ön bemenjen a városba.

Ez már túl sok volt. Majdhogynem istenkáromlás.

– Hallgasson ide, nővér!

– Nagyon kérem, Monsieur 6!

– Nagyon jól tudja, mit akarok meg...

– Sss... Kérem!

Összekulcsolta kezét, közelebb lépett hozzá, ezzel arra kényszerítve, hogy hátráljon, majd azt mondta hangosan, nyilvánvalóan Aldegonde nővér miatt, aki még mindig hallgatózott:

– Biztosíthatom önt, hogy a kedves betege nem szenved hiányt semmiben, és hogy kiváló a közérzete...

Semmi értelme sem volt erősködni. Már a lépcsőn volt, vagyis immár Aurélie nővér felségterületén. Nem maradt más hátra, mint lemenni a lépcsőn, és távozni.

– Jó estét, Monsieur 6! – szólalt meg egy halk hang a fülke ablaka mögül. – Holnap ugye telefonál?

Így aztán olyan érzése volt, mintha esetlen nagyfiú lenne egy sereg lányka gyűrűjében, akik csipkelődnek vele. A legkülönbözőbb korú lányok, ideértve Mademoiselle Riquet-t is, akire isten tudja, miért, de neheztelt. És persze ideértve Madame Maigret-t is, aki végül kissé túlságosan is beilleszkedett ebbe a családba.

Ha egyszer úgyszem beszélhet senkivel, akkor mire volt jó értesíteni a levélkével?

Lelke mélyén jó tíz percen át Marié des Anges nővért hibáztatta.

Aki egyébként is álszent. Micsoda hangon volt képes mondani, hogy kijátssza Aldegonde nővér éberségét:

– *Biztosíthatom önt, hogy a kedves betege nem szenved hiányt semmiben, és hogy...*

És a másik, a 15-ös, ő is minden bizonnyal egy „kedves beteg” volt?

Árnyékban ment, aztán napfényben, egymás után róttá az utcákat, és lassanként lecsillapodott, végül már nevetett saját magán.

Szegény Marié des Anges nővér! Mindent egybevetve, minden tőle telhetőt megtett. Egyenesen bátor és kezdeményező volt.

Az, ami bárhol máshol csak banális cselekedet lett volna, itt felért igazi hőstettel.

Arról nem tehet, hogy Maigret túl későn érkezett, vagy hogy a kis Godreau túl hamar meghalt.

De ő vajon mit tegyen? Visszamenjen a klinikára, kérjen találkozót a rendfőnökhasszonytól, és mondja azt neki: – Beszélnem kell Marié des Anges nővérral?

Mégis milyen ürüggyel? Mibe ártja bele magát? Itt ő nem Maigret a Bűnügyi Rendőrségről, hanem egész egyszerűen csak Monsieur 6.

Forduljon Bellamy doktorhoz? És mit mondjon neki, az ég szerelmére? Hiszen éppen a doktor ragaszkodott hozzá, hogy végezzék el a boncolást sógornőjén.

Mansuy főfelügyelő előző este azt állította, hogy Lili Godreau nem tért már magához, vagyis a balesettől egészen a halála percéig kómában volt.

Megivott egy pohár jó fehérbort. Egy rendes kávézóban, ahol zajongtak az emberek. Igazi napfény sütött be az

ablakokon, és nem az a szűrt fény, amelytől a klinikán már hányingere volt.

Ami a levelet illeti, széttépte apró fecnikre. Aztán elindult a Parti sétány sörözője felé. Vajon Bellamy doktor eljön ma kártyázni? Az ő dolga. Amikor halott van a háznál, az asszonyok szájalmas hangon kezdik mondogatni:

– Nem... Ne is erősködjön... Nem tudnék lenyelni egy falatot sem... Inkább meghalok...

Aztán, kicsivel később, már asztalnál ülnek, és a desszertet követelik. Amikor éppen nem recepteket cserélnék a sógornőjükkel.

Bellamy doktor pedig eljött bridzselni. Ott volt, mint mindig. Többször is Maigret-t fürkészte, tekintete nagyon okos, nagyon átható volt.

Mintha azt mondta volna: „Tudom, hogy érdekelni kezdtem önt, és hogy most megpróbál megérteni engem. Nekem teljesen mindegy.”

Nem, ez így nem volt teljesen igaz. Nem volt mindegy neki. Ahogy telt az idő, Maigret számára ez világossá vált.

Volt valami más is közte és az orvos között, egy alig észrevehető, de mégiscsak kötelék.

Maigret már hozzászokott, hogy ha ment valahová, és felismerték, akkor az emberek kíváncsian méregették a hírneve miatt. Néhányan azt hiszik, hogy mindenképp fel kell tenniük többé-kevésbé ostoba vagy hízelgő kérdéseiket.

– És, főfelügyelő, mi a módszere?

Az okosabbak vagy nagyképűbbek kijelentik:

– Szerintem ön leginkább bergsoni...

Egyesek, mint Lourceau és néhányan a jelenlévők közül, megelégednek azzal, hogy látják, hogyan is néz ki a Bűnügyi Rendőrség egyik főfelügyelője.

– Ön, aki annyi gyilkost látott már...

Megint mások pedig nagyon büszkék voltak rá, hogy kezét szoríthatnak egy olyan emberrel, akinek a fényképe rendszeres időközönként megjelenik a lapokban.

Bellamy nem ilyen volt. A doktor mintha partnernek tekintette volna Maigret-t. Mintha elismerné, hogy mindketten ugyanahhoz az osztályhoz tartoznak, még ha különböző háttérrel is.

Kíváncsisága mintha udvariasság lett volna, amelybe tisztelet is vegyült.

– Négy óra harminc van, doktor – jegyezte meg az egyik kártyapartner.

– Pontosan. Nem felejtettem el...

Érzéketlennek mutatta magát az iróniával szemben. Minden bizonnyal tisztában volt a szenvedélyes férj hírnevével, és semmiképpen sem szégyellte magát miatta. Nyugodtan indult el a telefonfülkéhez. Maigret a fülke üvegén keresztül látta éles profilját, és egyre nagyobb kedve támadt megkörmölni.

De hogyan? Majdnem olyan bonyolult volt ez is, mint a kedvesnővérekkel. Várja meg, amíg elmegy, kövesse az ajtóig, és szólítsa meg:

– Megengedi, hogy egy kis darabon önnel tartsak?

Gyerekes. Az is gyerekes lenne egy ilyen emberrel szemben, ha orvosi tanácsot kérne tőle.

Maigret része volt ugyan ennek a kis csoportnak, de igazából mégsem tartozott közéjük. Hozzászoktak, hogy ott ül a helyén. Néha az egyik játékos megmutatta neki a lapjait. Vagy épp valaki megkérdezte tőle:

– Nem unja magát túlságosan Les Sables-ban?

Mégis kívülállónak érezte magát. Egy kicsit úgy, mint egy külső szemlélő a bentlakásos iskolában.

– Jobban van a felesége?

Tényleg, vajon Bellamy doktor szolt már közvetlenül hozzá? Hiába próbált visszaemlékezni.

Már elege volt ebből a nyaralásból, amely miatt elveszítette lelki egyensúlyát, és amely nevetséges félénkségét idézett elő nála. Itt még Mansuynek is, mivel a saját felségterületén volt, és mivel nemsokára átmehet a saját rendőrkapitányságára, még neki is több hidegvére volt, mint Maigret-nek.

Miután egy leányzó meghalt, és egy ájtatos szentképet idéző arcú apáca levélkét csúsztatott a zsebébe, Maigret már ott tartott, hogy úgy forgolódott Bellamy doktor körül, mint egy kisiskolás az osztály gazdag gyereke körül.

– Még egy fehérbort, pincér...

Nem akarta tovább nézni a doktort. A helyzet túl nyilvánvaló kezdett lenni. A másik minden bizonnyal olvas a gondolataiban, érti a félénkségét is, talán még nevet is rajta.

A doktor befejezte a játékot. Felállt, és a fogashoz ment a kalapjáért.

– További szép estét, uraim!

Nem mondta, hogy „a holnap i viszontlátásra”, hiszen másnap lesz a temetés.

Kifelé tartott. Mindjárt elmegy Maigret mellett. Nem, egy pillanatra megállt.

– Ön is távozni készült, uram?

Nem főfelügyelőt mondott, talán egy cseppnyit affektált is.

– Éppen indulni készültem, igen...

– Ha ugyanarra tart, mint én...

Furcsa volt. Szívélyesnek tetszett, mégis, minden szívélyessége dacára, hideg és távolságtartó maradt.

Hosszú idő óta, vagy talán életében először, Maigret-nek olyan érzése volt, hogy most nem ő diktálja a játékszabályokat, hanem éppen ellenkezőleg, ő az, akit valaki a saját kedve szerint irányít.

Ennek ellenére követte őt. Mansuy főfelügyelő kissé meglepetten nézte a jelenetet.

Még mindig nyugodtan, tökéletesen uralkodva magán, minden irónia nélkül tartotta Bellamy Maigret-nek az ajtót. A tengerpart terült el előttük, tele ezernyi gyerekkel és anyukával, és a tenger kékjében világos fürdősapkás úszók látszottak.

- Gondolom, tudja, hol lakom.
- Már mutatták nekem a házát, meg is csodáltam.
- Esetleg belülről is meg kívánja nézni?

Mindez olyan direkt és váratlan volt, hogy Maigret alaposan meghökkent. Miközben a doktor arany öngyújtóval rágyújtott egy cigarettára – és a mozdulat nyomán közelről lehetett megcsodálni szép és ápolt kezét –, közönyös hangon azt mondta:

- Felteszem, szívesen megismerne engem.
- Sokat hallottam már önről.
- Sokat beszélnek rólam két napja.

A csend nem zavarta. Nem érezte szükségét annak, hogy csevegéssel töltse ki. Járása fiatalos volt. Néhányan üdvözölték, ő pedig ugyanazzal az udvarias kalapemeléssel köszönt vissza mind a helyi népviseletben közeledő piaci kofának, mind a jómódú özvegyasszonynak, aki libériás sofőrjével hajtott el mellettük nyitott kocsijában.

- Előbb-utóbb felkeresett volna, nem igaz?

Ez sok mindent jelenthetett. Talán mindössze annyit, hogy Maigret-nek alkalomadtán sikerült volna meghívatnia magát a doktor házába.

– Irtózom minden időhúzástól, és ugyanígy irtózom minden kétes helyzettől. Mit gondol, megöltem a sógornőmet?

Ezúttal Maigret-nek igazán nagy erőfeszítésébe került, hogy nyugodt léptekkel haladjon tovább emellett az ember mellett, aki itt, a napsütésben, a tétlenül lézengő tömegben ezen a nyári délutánon ilyen brutális kérdést szegezett neki.

Nem mosolyodott el, nem is tiltakozott. Csak pár pillanatba telt, hogy megfogalmazza válaszát, és pontosan olyan nyugodtan mondta el, mint ahogyan a kérdés elhangzott.

– Tegnapelőtt este – kezdte – még nem tudtam, hogy a lány meg fog halni, ahogy azt sem, hogy az ön sógornője, de ő már akkor is érdekelt.

Maigret a meglepetés erejében bízott volna? Ha igen, akkor csalódnia kellett. Úgy tűnt, Bellamy doktor először meg sem hallotta válaszát, amelyet elnyelt a tengerpart és a tenger növekvő moraja. Pár lépést haladt előre az idő alatt, amíg elérték a főfelügyelő utolsó szavai, azaz inkább azok visszhangja.

Abban a pillanatban viszont kis csodálkozás tükröződött arcán. Rövid pillantást vetett kísérijére, mintha egy félreérthető kijelentés okát keresné. Maigret a maga részéről olyan fogékonyan állt hozzá egy vele egyenrangú beszélgetőpartnerhez, annyira érzékeny volt, hogy úgy vélte, a másik gondolataiban jelentkező legkisebb változást is észreveszi. Ezúttal úgy érezte, enyhe csalódást, ki nem fejezett rosszállást érzlel.

Néhány pillanat múlva azonban mindez már a múlté volt, Bellamy már nem gondolt rá, és mindketten egyenletes léptekkel rótták tovább a Parti sétányt, és gépiesen nézték a tengerpart harmonikus körívét, amelyben volt valami nőies, szinte érzéki. Ebben az órában kezdett halványabbá válni a tenger, kissé reszketővé, a nyugvó nap fellángolása előtti percekben.

– Vidéken született, igaz?

Gondolataik, csakúgy mint lépteik, ismét összhangba kerültek, és mint két régi szerelmesnek, már nem volt szükségük hosszú mondatokra, csupán valamiféle nyelvi algebrára.

– Vidéken születtem, igen.

– Én egy öreg házban születtem, ami a családomé, néhány kilométerre innen, a mocsaras területen.

Nem kastélyt mondott, de a főfelügyelő tudta, hogy a Bellamy családnak kastélya van a környéken.

– Melyik vidékről való?

Más ember megyét mondott volna, Maigret azonban örömmel hallotta a „vidék” szót, amelyet jobban szeretett.

– Bourbonnais-ból.

Szó sem volt hiábavaló kíváncsiságról. A kérdésekben semmiféle banalitás nem volt.

– A szülei földművesek voltak?

– Apám intéző volt egy kastélyban, és húsz majort irányított.

Pontosan azokat a kérdéseket tették fel neki, amelyeket ő maga is feltett volna, és így nem sértődött meg, épp ellenkezőleg. Csendben haladtak tovább. Csendben vágta át az utcán is, kicsit messzebb a kaszinótól. Bellamy doktor gépiesen nyúlt be zsebébe a kulcsáért. Egy pillanatra megállt a küszöbön, tapogatózott, majd kinyitotta a fehérre festett ajtószárnyat.

Maigret belépett, zavar és csodálkozás nélkül. Lábával a folyosó vastag szőnyegét taposta; már az első lépteknél is érezhető volt a kényelem és a jólét.

Nehezen lehetett volna kialakítani ennél nyugodtabb és harmonikusabb berendezést, amely nem roskadozott a gazdagság súlya alatt, nem volt benne tekintet magára vonó elem sem, még a fény is olyasfajta volt, amelyet úgy lehet értékelni, mint egy jó bort, vagy mint tavasszal a ragyogó délelőttöket. Nagy üvegajtók nyíltak a szalonba, ahol a fotelekben mintha egy pillanattal azelőtt még ültek volna.

Kovácsoltvas korláttal ellátott, kényelmes lépcső vezetett az emeletre. A doktor elindult felfelé.

– Lenne szíves követni a dolgozószobámba?

Nem próbálta leplezni bizonyosfajta elégedettségét. Szemében alig észrevehetően büszkeség csillogott.

Sietség nélkül mentek felfelé a lépcsőn, és ekkor váratlanul történt valami apróság. Kinyílt egy ajtó, valahol felettük. Maigret számára ez az ajtó nem mondott semmit, hiszen nem ismerte a szobák beosztását, de a doktor máris felismerte a zaj alapján, melyik ajtó az. Összeráncolta szemöldökét. Valahol a lépcső szőnyegén léptek hallatszódtak az első forduló fölött. Könnyű és tétova lépések voltak, olyasvalakié, aki Maigret-hez hasonlóan nem volt ismerős a házban.

Az illető, aki lefelé tartott, meghallhatta kettejüket, és kihajolt a korláton. Ők is felnéztek, és egy fiatal lány arcocskáját látták. A tekintetek találkoztak, de csak egy pillanatra; az ismeretlen látogató szemében kétségbeesés tükröződött. Tétovázott, mintha a visszafordulást mérlegelné, hogy megszökhessen előlük.

Ehelyett hirtelen felgyorsította lépteit, s megjelent előttük a lépcsőfordulóban egy tizennégy éves, magas és sovány lány, pipaszár lábakkal, kissé kifakult pamutvászon ruhában. Vajon miért éppen az a színes gyöngyökkel díszített kistáska, amelyet idegesen szorongatott a kezében, lepte meg annyira Maigret-t?

Úgy látszott, a lány megpróbálja megbecsülni a szükséges lendületet, valamint a rendelkezésére álló helyet, majd nekiiramodott, elfutott mellettük, és azt elkerülendő, hogy feljük forduljon, még a falat is súrolta, miközben egyre jobban felgyorsult, majd szinte nekiütközött a bejárati ajtónak, és lázasan keresni kezdte rajta a gombkilincset,

mint az álmokban, amikor valamilyen veszély elől menekülve egy sima felületbe ütközünk.

A doktor ugyanabban a pillanatban fordult utána, mint a főfelügyelő. Az ajtó kinyílt, és a betóduló fényáradat elnyelte a lányt.

Ennyi volt az egész. Semmiség. Bellamy ismét fölfelé nézett. Talán azon morfondírozott, hogy kilesheti-e őket valaki a lépcsőfordulóból? Meglepett lehetett, bosszús vagy esetleg ideges?

Erezhető volt, hogy volt számára ebben a jelenésben valami váratlan és megmagyarázhatatlan.

Tovább folytatták útjukat felfelé. Innen már látni lehetett az ajtót, amelyen az előbb a kislány kilépett, az ajtó azonban már zárva volt. Elhaladtak mellette, és széles folyosón mentek tovább, ahol jóval odébb Bellamy kinyitott egy másik ajtót.

– Fáradjon be, uram. Helyezze magát kényelembe. Főlélegmondanom, hogy nyugodtan levetheti a zakóját, ha melege van.

A tágas dolgozószoba falait körben könyvespolcok borították. Amikor beléptek, elvakította őket a nap, amely három nagy franciaablakon keresztül tűzött be; Bellamy egy szokványosnak látszó mozdulattal engedte le a redőnyt, a fény tompább lett, aranyszínű porrá vált.

A kandalló fölött szép női arckép függött, olajfestmény, és ugyanazt a nőt ábrázolta egy ezüstkeretes fénykép is az íróasztalon.

A doktor felvette a házitelefonszámláját, majd várt pár pillanatot.

– Ön az, édesanyám? Nincs szüksége valamire?

A készülékből sipító hang hallatszott, de éppen azért, mert ilyen éles volt, a szótagok összemosódtak, és Maigret egyetlen szót sem értett belőle.

– Most nem érek rá, igen. Beküldené Francist?

Hallgattak, amíg a fehér vászonzakós inas be nem jött.

– Inkább meg se kérdezem, hogy whiskyt kér-e. Portóit sem, igaz? Mit szólna egy pohár száraz pouillyi borhoz? Egy palack pouillyi, Francis. Nekem pedig a szokásos...

Gyors pillantást vetett néhány, az íróasztalon heverő borítékra, de nem bontotta fel egyiket sem.

– Megbocsát egy pillanatra?

Kiment az inas után. Vajon azért, hogy megkérdezze, ki volt a lány, akivel szembetalálkoztak a lépcsőn? Vagy esetleg elment a lépcsőfordulóban lévő ajtóig, hogy most, hogy hazaért, ismét a fényképen és a festményen látható nő társaságában lehessen?

Mansuy főfelügyelő nem túlzott. Még az utca forgatagában is lehetetlen lenne nem észrevenni ezt a nőt. És mégis, rendkívüli egyszerűsége volt a legmegragadóbb benne. A fellépése nyugodt és szerény volt. Félénknek látszott, szinte riadtnak az őt bámuló tekintetektől. Valószínűleg a legelső érzése mindig a félelem, fél mindentől, ami új vagy ismeretlen számára.

Nagy, világos, ibolyakék szeme volt, s babaarca, mégis nagyon nőies volt, telt formákat és lágy, finom testet sejtető.

– Elnézést kérek, hogy magára hagytam...

Bellamy, aki szemlélődés közben lepte meg vendégét, úgy tett, mintha semmit sem vett volna észre. Az egyik fiókot kihúzva mégis megjegyezte:

– A húga nagyon más volt, mint ahogy azt mindjárt ön is látni fogja.

Kotorászott néhány fénykép között, majd odanyújtott egyet Maigret-nek. És valóban egészen más arc volt, fiatal barna lány, ovális arccal, szabálytalan vonásokkal, magas nyakú ruhában, ékszerek nélkül, amitől ridegnek és egyszerűnek tűnt.

– Nem hasonlítanak egymásra, ugye? Persze már biztosan hallotta, vagy ezután fogja majd hallani, hogy nem ugyanaz az apjuk, és ez tényleg lehetséges, sőt valószínű... Vallja be, uram, hogy előbb-utóbb eljött volna hozzám. Persze még nem tudom, milyen ürügyet talált volna. Ami engem illet, be kell vallanom, hogy már ezen események megtörténte előtt is szerettem volna társalogni önnel.

Furcsa volt: szívélyessége annyira egyszerű volt, olyannyira nem mesterkélte, hogy ettől üressé vált. Soha nem vette magának a fáradságot, hogy elmosolyodjon. Az ajtó mögül üvegcsörömpölés hallatszott, és Francis behozott a tálcán egy bepárasodott palackot, whiskyt, jeget és poharakat.

– Nem mondom külön, hogy nyugodtan gyűjtsön pipára. Magától értetődik. Talán meg kellett volna várnom a temetést, mielőtt meghívom. Holnap lesz, bizonyára ön is tudja. Azt is tudja, hogy a holttest nincs a házban.

Előhúzta zsebéből az óráját, és Maigret tudta, mire gondol. Körülbelül akkor végezhatték a boncolást.

– Nagyon szerettem a sógornőmet. Egészen pontosan úgy tekintettem rá, mint a saját húgomra. Amikor ideköltözött ebbe a házba, tizenhárom éves volt, és copfban hordta a haját.

Maigret-nek eszébe jutott a kislány, akivel a lépcsőn találkoztak, beszélgetőpartnere pedig kitalálta gondolatát, s kissé összevonta szemöldökét, alig észrevehető türelmetlensége jeleként.

– Bocsássa meg, hogy én nem ugyanazt iszom, mint ön. Egészségére! Lili ideges, különös gyermek volt, kicsit vadóc, és bolondult a zenéért. Ha érdeklí, megmutathatom önnek, amit mi csak úgy hívtunk, amit ő maga is így hívott: a rejtekhelyét.

Lassan kortyolgatta a whisky, majd letette poharát, leült íróasztalához, amely egyáltalán nem utalt szakmájára, és az egyik fotel felé intve hellyel kínálta a főfelügyelőt.

Nem hagyta, hogy Maigret bármit is kezdeményezzen, de a főfelügyelő mégsem érzett sem bosszúságot, sem megaláztatást. Külső szemlélő számára Maigret ügyetlennek tűnt volna, kényszeredettnek. Tekintete tompa volt, mozdulatai nehézkesek, a doktort mégsem tévesztette meg mindez.

– Ön most szabadságon van itt, ahogy hallottam. Többször is láttam önt, ahogy figyeli a bridzspartinkat. Ez a játék legtöbbünk számára szükségletté vált. Számomra ez nagyjából a nap egyetlen olyan része, amelyet ezen a házon kívül töltök, és egyfajta egészségmegőrzési módszernek tartom. Igaz is, bocsásson meg, hogy nem kérdeztem meg, hogy van a felesége. A legjobb sebészünk kezeli. Bertrand jó barátom.

Nem hazudott, amikor előzőleg azt mondta, hogy érdeklődik Maigret iránt.

– Már ismeri klinikánk légkörét és a kedvesnővéreket.

Alig észrevehető mosoly. Ő is látta maga előtt az esetlen Maigret-t a halk léptű apácák gyűrűjében.

Maradt még egy nehezen megfogalmazható téma. Hiszen még meg kellett magyaráznia ezt a váratlan meghívást, hogy miért fordít akkora gondot arra, hogy eloszlassa a Bűnügyi Rendőrség főfelügyelőjének vele szembeni esetleges elfogultságát.

Talán gyanított valamit Marié des Anges nővér leveléről?

– Valószínűleg ön is lakott már egy ideig hasonló kisvárosban, mint a miénk. Megjegyzem, hogy szeretem ezt a helyet, és semmi rosszat nem mondanék róla. Azért élek itt, mert itt akartam lakni...

Szenvedélyes gyöngédséggel nézett körbe azon a környezeten, amelyet kialakított saját maga számára. Amikor tekintete megpihent a redőnyön át beszűrődő napfényen, sejteni lehetett, hogy maga elé idézi a tengert, hogy reggelente azt látja az irodájából, a vitorlákkal és a sirályokkal, és hogy amikor felébred, élvezettel szívja be a levegőt és a legenyhébb illatokat.

– Szeretem a nyugalmat... Szeretem a házamat...

Ugyanígy szerette szép kötésű könyveit, és az apró dísz tárgyakat, amelyek helyükön várták simogató tapintását.

– Elég könnyen magának való vadember válhatott volna belőlem, talán ezért szoktattam rá magam a mindennapos bridzspartikra. Egyszerűnek és természetesnek tűnik, igaz? Mindegyikünk élete egyszerűnek látszik, egészen addig a pillanatig, amíg történik valami, és az emberek elkezdenek megfigyelni minket, nem is annyira minket, hanem a viselkedésünket az adott eseménnyel kapcsolatban. Azt hiszem, ezért kértem meg, hogy jöjjön el. Nem töprengtem sokat az időzítésen. Tekintetem többször is találkozott az önével. Megenged egy tolakodó kérdést? Mi a képzettsége?

Most Maigret-n volt a sor, hogy engedelmesebb legyen a leg-szőfogadóbb „kliensénél” is.

– Arról álmodtam, hogy orvos leszek, és el is végeztem az első három évet az egyetemen. Apám halála miatt maradtak félbe a tanulmányaim, és a véletlen hozta úgy, hogy beléptem a rendőrséghez.

Nem tartott attól, hogy szavai hihetetlennek hangzanak ebben a kifinomult polgári környezetben.

– Akartam is mondani – válaszolta Bellamy –, hogy olyan a tekintete, mintha mindig a diagnózist keresné. Az utóbbi két napban sokan fürkésznék kíváncsian, néhányan pedig akaratlanul is rémülettel tekintenek rám. De, igen! Érzem. Nem hiszem, hogy szeretnek az emberek, mert nem törekszem arra, hogy megszeressenek. Tudja, hogy minden viselkedés közül ez az, amelyet a legkevésbé bocsátanak meg az embernek? Minden bizonnyal ez az oka annak, hogy olyan kevés embernek van bátorsága úgy élni az életét, hogy nem foglalkozik azzal, ki mit gondol róla. Két nappal ezelőtt még én sem törődtem ezzel. Ma sem törődöm vele. Ennek ellenére szükségesnek érzem, hogy önnek megmagyarázzam a helyzetemet...

Attól tartva, hogy kijelentése valamiféle rokonszenvet vagy gyengeséget árul el, gyorsan hozzátette, alig látható mosolyával, amelyet Maigret most már kezdett kiismerni:

– Vagy talán egész egyszerűen megpróbálom elkerülni a bonyodalmakat? Észrevettem, hogy önt izgatja az eset, hogy tudni akar róla, hogy mindenáron meg akarja tudni, mi történt. Vannak, akik halogatják a kellemetlen dolgokat, mások pedig minél előbb le akarják zárni őket. Én az utóbbiak közé tartozom.

– Én pedig ezek szerint rettenetesen bosszantó „dolog” vagyok, igaz?

– Nem rettenetesen. Nem ismer engem. Nem ismeri a várost. Minden, amit önnek mondanának, valószínűleg torzítva jutna el önhöz, és ön ezt nem szereti, vallja be, csak akkor nyugodt, ha *érzi* az igazságot.

Elvette sógornője fotóját, és ránézett.

– Nagyon szerettem ezt a kislányt, de ismétlem, hogy csak testvéri szeretetet éreztem iránta. Ez persze sok esetben másképp van, tisztában vagyok vele. Egy férfi könnyen beleszeret két nővérbe, különösen, ha mindannyian egy házban laknak. De nálunk nem ez a helyzet, és Lili a maga részéről szintén nem volt szerelmes belém. Továbbmegyek. Én pontosan az ellenkezője voltam mindannak, amit szeretett. Engem hidegnek talált, és cinikusnak. Szívesen mondogatta, hogy nekem nincs szívem. Mindez persze természetesen nem bizonyítja azt, hogy a baleset valóban baleset volt, de...

Maigret hallgatta, miközben továbbra is a lépcsőn látott lány járt az eszében. Vitathatatlan volt, hogy a házban való megjelenése sokkolta Bellamy doktort. Hiszen először meglepett volt. Az első pillanatban még idegenként nézett rá, és láthatóan azon töprengett, mit kereshet nála a lány.

Aztán amikor a lány megjelent a lépcsőfordulóban, a doktor rájött, ki az, ez látható volt a tekintetében.

Valószínűleg ebben a pillanatban érthette meg, kinél járt a lány.

A házban ezek szerint nem gyakran fordulnak meg új arcok. Mansuy főfelügyelő is pontosan a férj féltékenységéről mesélt, arról, hogy ha nincs otthon, akár csak a bridzsparti miatt is, akkor feleségét az anyja felügyeletére bízta.

Valaki viszont idejött. Bellamy pedig azon nyomban telefonált az idős hölgynek. Ha ő fogadta volna a kislányt, akkor egészen biztosan megemlíti a fiának, még ha Maigret előtt a fia nem is kérdezett rá.

De nem beszélt róla. És ekkor a doktor kiment, majd a lépcsőházi ajtó felé indult.

– Mit is mondott az imént?

– És Maigret azt válaszolta, szinte gondolkodás nélkül:

– Meg vagyok róla győződve, hogy soha nem állt szándékában megölni a sógornőjét...

Ha az orvos fel is figyelt a nüansznyi különbségre, mégsem reagált rá.

– Mások nem ilyen biztosak ebben. Ami engem illet, ragaszkodtam hozzá, hogy kitárjam ön előtt házam kapuját. Továbbra is nyitva áll ön előtt. Remélem, be fogja látni, hogy itt nincs semmi rejtegetni való. Szeretne egy pillantást vetni a sógornóm lakrészére? Így megismerhetné édesanyámat is, biztosan ott van most.

Felhajtotta pohara tartalmát, és vendégének is időt hagyott erre. Aztán kinyitott egy ajtót, s keresztülhaladtak egy második könyvtárszobán, amely bensőségesebb volt, s egy zöld dívány állt benne. Még egy ajtó, és még mindig a tengerre néző oldalon beléptek egy szobába, amelynek berendezése spártai volt, szinte rideg, s amelyben egy nagy koncertzongora foglalt el sok helyet. A falakon körben zeneszerzők fényképei lógtak. Kevés fotel, szinte semmi textil, egyszínű padlószőnyeg.

– Ez itt az ő szobája – mondta az orvos, s elindult egy nyitva álló ajtó felé.

Így szólt valakihez, akit nem lehetett látni:

– Mama, szeretném bemutatni magának Maigret főfelügyelőt, már hallott róla.

Mintha morgolódás hallatszott volna a szomszéd szobából; egy nagyon alacsony és nagyon kövér, tiszta feketébe öltözött asszony jelent meg, kezében elefántcsont markolatú sétapálcával. Tekintete bizalmatlan volt, ellenséges. Tetőtől talpig végigmérte a betolakodót, és egyszerűen így szólt:

– Uram...

– Borzasztóan sajnálom, asszonyom, hogy éppen ma zavarom, de a fia ragaszkodott hozzá, hogy hazakísérjem.

Az asszony rosszallóan nézett az orvosra, aki kis mosollyal magyarázta meg a helyzetet:

– Monsieur Maigret nyaralni jött Les Sables-ba. Mindig is szerettem volna megismerkedni vele, és mivel előbb-utóbb elutazik majd, félttem, hogy elszalasztom a lehetőséget. Liliről beszélgettünk, és mindenképpen meg akartam mutatni neki a rejtekhelyét.

– Minden szanaszét hever – morgolódott.

Mégis beengedte őket, és Maigret egy hasonlóan csupasz és szintén kevésbé nőies szobában találta magát, csakúgy mint az előző helyiségben, annak ellenére, hogy az egyik szekrényből elővett ruhák egy kupacban az ágyon heverték. Ezek között volt egy kis, karima nélküli fekete velúrkalap, amelyen se dísz, se más szín nem volt, és amelyet szinte egyenruhaként viselhetett.

A falakon és a bútorokon sehol egy fénykép, semmi, ami családi életre emlékeztetett volna.

– Itt érezte jól magát. Nem volt se barátnője, se barátja. Minden héten egyszer Nantes-ban töltött egy napot, hogy órákat vegyen a tanárától. Ha volt a környéken érdekes koncert, akkor elvittem. Itt menjünk le...

Maigret meghajolt az idős hölgy előtt, és követte vendéglátóját a csigalépcsőn. A földszintre értek, egyfajta melegházba, amely egy nagyon gondosan ápolott kertre nyílt, ahol néhány szép fa adott árnyékot. Jobbra hatalmas, világos konyha látszott.

– Volt-e már arra példa, hogy bánta, hogy belépett a rendőrséghez?

– Nem.

– Gondoltam. Én már többször is feltettem magamnak ezt a kérdést önnel kapcsolatban, miközben önt néztem.

Áthaladtak a szalonon, és Bellamy doktor kinyitotta a bejárati ajtót.

– Mindenesetre azt észrevettem, hogy egyetlen kérdést sem tett fel nekem.

– Mi értelme lenne?

Maigret újra meggyújtotta pipáját, amelyet egy mozdulattal oltott el, amikor beléptek a lány lakrészébe.

Amikor búcsút vett vendégétől, Bellamy kissé kényelmetlenül érezte magát. Talán csalódást okozott a látogatás? Talán nyugtalanította, hogy Maigret nem szőtt egy szót sem?

A doktor egyszer sem beszélt a feleségéről, és nem került szóba az sem, hogy bemutassa őt a főfelügyelőnek.

– Remélem, uram, hogy lesz még alkalmunk találkozni.

– Én is – mormolta a másik, miközben távolodott.

Maigret szinte elégedett volt magával. Aprókat pöfékelve szívta pipáját a városközpont felé haladva. Majd ránézett az órájára, és hirtelen visszafordult, hogy a szokott útvonalon elinduljon arrafelé, ahol ebben az időpontban lennie kell, és a már ismerős dolgok között járjon: a kikötő, a kiterített vitorlák, a kátrány és a fűtőolaj szaga, a hajók, amelyek a hajózható csatornán siklottak és a halaspiacnál kötöttek ki.

Ezúttal azonban megfordult minden lány után, és belesett minden nyitott ajtón, abban a reményben, hogy megpillantja a kislányt a lépcsőházból.

A lány nem helyi viseletben volt, nem rövid fekete selyemszoknyában, amelyben a halászok lányai és a szardíniafeldolgozó üzemben dolgozó munkáslányok többsége járt. De ő is nagyon szerény körülmények között élt. Ruhája fakó volt, fekete gyapjúharisnyája meg volt

stoppolva, és színes gyöngyökkel díszített kistáskáját egy bazárban vagy környékbeli vásárban vehette.

A főfelügyelő mindennap belevetette magát a kikötő mögötti szűk utcácskák labirintusába. A házaknak csak egy emeletük volt, sokszor pedig csak földszintesek voltak. Leggyakrabban pedig, amit csak itt Les Sables-ban látott: a pince volt a konyha, és az utcától csak egy kőlépcső választotta el.

Ebben a városrészben lakott valószínűleg a kislány.

Belépett a halászok presszójába, és megivott egy pohár fehérbort. Bellamy doktor, miután bezáródott az ajtó, valószínűleg sietve felment a lépcsőn a feleségéhez vagy az anyjához. Vajon melyiküket kérdezte ki a fiatal lány látogatásáról?

Maigret járta az utcát, ahogy mindennap tette, és anélkül, hogy észrevette volna, tett egy kerülőt, végül a rendőrkapitányság előtt találta magát. A vasútállomás nem volt messze. Biztosan most érkezett egy vonat, mivel bőröndöket cipelő embereket lehetett látni.

Tekintete megállt egy páron, jobban mondva megdöbbent egy asszony láttán, mert az félelmetesen hasonlított a doktor dolgozószobájában lévő két portréra.

Ez az asszony már nem volt fiatal. Ötven felé járhatott, a haja mégis ugyanolyan légiesen szőke, szeme pedig ugyanolyan ibolyakék. Az alakja volt csak kissé teltebb, miközben mozgása meglepően könnyed maradt.

Az asszonyon fehér kosztüm volt, és fehér kalap, ami meghökkentő volt az utca kevésbé elegáns forgatagában. Illatfelhőt húzott maga után. Elég gyorsan lépkedett, egy nála tizenöt évvel idősebb férfi loholt utána, aki nem tűnt túl boldognak.

Kezében nagyon elegáns, kis krokodilbőr utazótáskát vitt, míg kísérője majd' megszakadt két bőrönddel.

Ez nem lehetett más, csakis Madame Godreau, Odette Bellamy és Lili anyja.

Minden bizonnyal táviratoztak neki Párizsba, ő pedig idesietett a temetésre.

Maigret tekintetével követte a párt. Több hotel is volt a közelben, de egyikbe sem mentek be. Csak nem abba a házba csöngetnek be, ahol Maigret az imént járt?

Bement a rendőrkapitányságra, és lassan felmászott a poros lépcsőn. Noha csak egyszer volt itt, máris otthonosan mozgott. Kopogás nélkül nyitott be a nyomozói iroda ajtaján, amely majdnem üresen állt, csakúgy mint előző nap. Már elmúlt hat óra. Mansuy főfelügyelő éppen a postát írogatta alá.

– Madame Godreau megérkezett – jelentette be Maigret, miközben felült az asztal sarkára.

– Á! Ja persze, a temetésre... Egyébként honnan tudja?

– Most láttam, ahogy kijött a pályaudvarról.

– Ismeri?

– Elég volt látnom a lánya portréját ahhoz, hogy felismerjem.

– Soha nem találkoztam vele. Állítólag még mindig szép.

– Nagyon. És tudja is.

Még néhány aláírás.

– Érdekes délutánja volt?

– Bellamy doktor sokat beszélt, és körbevezetett a házában. Mondja, nem ismer véletlenül egy tizennégy-tizenöt év körüli lányt, magas és sovány, rózsaszín pamutruha, fekete gyapjúharisnya és vörösbe hajló haj?

A főfelügyelő meglepetten nézett rá.

– Mindössze ennyit tud róla?

- Van egy kis kézitáskája színes gyöngyökkel.
- És nem tudja, hol lakik?
- Nem.
- Nem tudja, hogy hívják?
- Se a vezeték-, se a keresztnévét.
- És azt sem tudja, hol dolgozik?
- Azt sem tudom, hogy egyáltalán dolgozik-e.
- Ugye tisztában van vele, hogy Les Sables-nak a látszat ellenére húszezer lakosa van, az utcák pedig tele vannak ilyen kislányokkal, mint amilyent az imént leírt?
- De én ezt a lányt akarom megtalálni.
- Melyik városrészben látta?
- Bellamy doktor házában.
- De hát miért nem őt kérdezte meg? Bocsánat! Már értem. Igen, ez mindenképpen egy nyom...

Maigret elmosolyodott, és lassan újratömte pipáját.

- Hallgasson ide. Attól tartok, hogy bosszantom önt. Nyaralni jöttem ide, ez tény. Ami Les Sables-ban történik, az engem semmilyen módon nem érint. Mégis sokat megadnék azért, hogy megtaláljam ezt a gyereket.

- Megpróbálhatom.

- Nem tudom, hogy visszamegy-e még a doktor házába. Az igazat megvallva, nem hiszem. De ki tudja, hogy nem fog-e ólálkodni a ház körül? Az is nagyon valószínű, hogy holnap ott lesz a gyászmenetben. Talán ha szólna egy szót az embereinek...

Mansuy aggódni kezdett.

- Gondolja, hogy a doktor megölte a sógornőjét? A törvényszéki orvos épp most telefonált.

- És biztos vagyok benne, hogy a jelentése negatív.

- Pontosan. Már hallotta? A koponya közvetlenül az úttestnek csapódott. A test egyszer vagy kétszer átfordult.

Felbukott, akár a meglőtt nyúl. De minden zúzódás és kék folt megegyezik a ruháján talált szakadásokkal és foltokkal. Persze meg is lökhatték, de meg nem ütötték, és nem is védekezett...

– Nem lökték meg.

– Tehát maga szerint baleset volt?

– Nem tudom.

– De hiszen épp az imént mondta, hogy nem lökték meg...

– Nem tudok semmit – sóhajtott Maigret, miközben arca komorabbá vált. – Valójában nem tudok önnél többet. Még az is lehet, hogy kevesebbet, hiszen nem ismerem Les Sables-ot. Persze azért ettől még szeretném megtalálni a kislányt. És szeretnék négyszemközt beszélni Marié des Anges nővérrel is, ami még nehezebb. Előfordult már, hogy be kellett idéznie egy apácát az irodájába?

– Nem – válaszolta elképedve a kis főfelügyelő.

– Velem sem. Csak abban reménykedhetek, hogy ismét írni fog nekem.

Csak maga elé beszélt, nem vette a fáradságot, hogy kollégáját felvilágosítsa.

– Jöjjön, igyunk meg egy pohárkával... Apropos, az a tegnapi Polyte vallott már?

– Nem fog vallani. Életében nem vallott még. Ez már legalább a tizedik alkalom, hogy tetten érjük, és minden egyes alkalommal makacsul tagad.

Megálltak egy kávézónál, amelynek csupa visszajáró vendége volt, és Maigret egész úton forgolódott és nézelődött, abban a reményben, hogy megpillantja a lányt.

– Látja, Mansuy, van valami, amiről nem tudunk. Valami nem stimmel, és az az érzésem, hogy ha ráakadnánk a kislányra...

Aperitifet ivott a szokásos fehérbor helyett. Majd, mivel Mansuy ragaszkodott hozzá, hogy a következő kört ő állja, megivott még egyet. Ez a két pohár az egész napi több pohár fehérborhoz jött hozzá. Állt körülötte a füst, az alkoholszag pedig olyan átható volt, hogy az utcán több méterre is érződött.

– Tudja, Mansuy...

Megragadta kollégája karját.

– Azt hiszem, fontosabb megtalálni a kislányt, mintsem gondolnánk. De ismétlem, nem tartozik rám. Mindezt persze nem mint szakmabeli mondom...

– Ha akarja, menjünk vissza a kapitányságra, és már ma este készíték róla feljegyzést.

– Nem tudja véletlenül, hogy a doktor inasa nős-e, és hogy a házban alszik-e?

Szegény Mansuy soha nem gondolta volna, hogy a Bűnügyi Rendőrség főfelügyelője így vezet nyomozást.

– Utána fogok nézni. Bevallom, még sosem jutott eszembe a kérdés...

Maigret magában megjegyezte:

– Így meg lehetne tudni...

Majd Mansuyhez fordult:

– Menjünk vissza az irodába, igen... Ne haragudjon rám. Nem tudom elmagyarázni. Annyira az az érzésem, hogy megérné a fáradságot...

A földszinten bementek a titkár irodájába, ahol éppen kávéskannát melegítettek egy kis spirituszfőzőn.

– Mondja, Dubois, ismeri Bellamy doktor szobainasát?

– Nem egy szőke, viszonylag fiatal férfi?

Maigret válaszolt:

– De igen. Francisnak hívják.

– Belga – jelentette ki a titkár. – Emlékszem rá, kétszer vagy háromszor már járt itt vízumot intézni.

– Nős?

– Várjanak... Az rajta van a listámon... Mindjárt előkeresem...

Ez persze nem volt olyan egyszerű. Nem lehetett csak úgy rábukkanni a listára. A nappali titkár magával vitte néhány fiók kulcsát. Végül egészen máshonnan került elő a lista, mint ahol lennie kellett volna.

– Meg is van... Francis-Charles-Albert Decoin, született Huy-ben... Harminckét éves... Felesége Laurence Van Offel, szakácsnő... Ő is járt itt vízumot csináltatni... Várjanak... Parti Sétány Hotel... Nem, már nem ott dolgozik... Az utolsó címe a Hotel Bellevue volt, ahol konyhalányként dolgozott két hónappal ezelőtt...

Mansuy még mindig kíváncsian nézte Maigret-t. Ahogy kiléptek a kapitányságról, félénken meg is kérdezte:

– És most valóban...

Nem fejezte be. Kezével a város és a szállodák felé mutatott. Vajon valóban lehetséges, hogy illusztris kollégája valószínűtlen címek után járkaljon, portásokat és háztartási alkalmazottakat kérdezzen ki, mint egy kezdő nyomozó?

– Ha megengedi, megbíznám ezzel az egyik emberemet...

Most komolyan? Pont akkor, amikor Maigret végre újra biztos talajt érzett a lába alatt? Akkor már ennyi erővel beidézhetné Marié des Anges nővért és Bellamy doktort is.

Végre volt valami konkrét tennivalója.

Olyasmi, amiről az is kiderülhet, hogy igazából nincs is semmi jelentősége...

Mindennek ellenére mélyen a zsebébe fúrta a kezét, mintha tél lenne, és kissé erősebben harapott rá a pipaszárra.

– Ugye tájékoztat majd? Kerestessen mégis azt a kislányt?

Maigret elfelejtett válaszolni, megszorította kollégája kezét az egyik utcasarkon, és elindult a Hotel Bellevue impozáns épülete felé, amely a Parti sétányon a legfényűzőbb volt.

Egy konyhalány legalább igazi váltás a kedvesnővérek és az ideggyógyászok után.

– Figyeljen – szolt Maigret a portáshoz. – Beszélni szeretnék Laurence Decoinnal, a konyhán dolgozik.

– A hátsó bejárat felől menjen... Forduljon balra... Látni fog egy zsákutcát... Van ott egy tejüveges ajtó és egy teherfelvonó... Ott menjen be.

Néhány pillanat múlva Maigret, miután senkit nem talált, aki beengedje, elindult felfelé a vizeletszagú lépcsőn a hotel hátsó traktusában, amely a kis vidéki színházak kulisszáira emlékeztetett. Amikor két csapóajtó között, amelyeken elfoglalt pincérek járkáltak ki-be, megállított egy óriási hentest, az fentről odavetette neki:

– Mi van?

– Szeretnék beszélni Laurence Decoinnal.

Erre a másik majdnem rátámadt.

– Még mit nem... És ki akar vele beszélni, mondja, „fiatalember”?

– Egy barátja.

– Tényleg? Laurence! – kiáltott hátra. – Gyere ide, bemutatlak egy barátinak... Azt mondja, a barátod...

Kövér szőke nő jött elő, kezét a kötényébe törölgette, és világos volt, hogy a doktor fiatal inasa nem sokat számított neki, a szőrös hentestől viszont legalábbis tartott.

– Te, Fernand, én nem is ismerem ezt az embert! – kiáltott fel erős akcentussal.

– Vagy úgy?! Na, ehhez mit szól?
Közelebb lépett, durván s fenyegetően, akár egy tank.
Maigret úgy érezte, újra él.

– Kérem, ne haragudjon – szólt nagyon udvariasan. – Valóban nem ismerem a hölgyet, még nem találkoztam vele. Egyszerűen csak azt szeretném megkérdezni tőle, hol találhatnám meg a férjét a munkaadója házában kívül.

Az asszony először Fernand felé fordult diadalmasan:

– Látja, maga nagy féltékeny, hogy nem arról van szó, amire gondolt...

Aztán így szólt Maigret-hez:

– Már megint mit követett el Francis?

Volt mellettük egy ajtó. Hosszú, keskeny helyiségbe vezetett, amelyet egy túl magasan lévő kémlelőablak rosszul világított meg, ezért egész nap égett bent a villany. A szoba teljes hossz-szát betöltötte egy asztal két paddal, mint a laktanyákban. Ez volt a személyzeti ebédlő, ahol ebben a pillanatban két szobapincér evett csendben az asztal túlsó végén. Ide hívták be a főfelügyelőt, hogy ne ütközzenek beléjük a pincérek.

– A rendőrségtől jött, ugye? De tudja, engem egyáltalán nem érdekel. Még jól is jönne nekem, ha komolyan a körmére néznének, az segítene, hogy kimondják a válást. Nem igaz, Fernand?

Tömzsi asszony volt, pufók, mégis üde, az orra mulatságosan pisze.

– Ha belegondolok, hogy nekem kell abból, amit itt keresek, fizetnem a fiú bentlakásos iskoláját, csak azért, mert az a semmirekellő nem hajlandó meghallgatni sem...

– Nem vele él?

Most Fernand szólt közbe, hogy egyszer s mindenkorra tisztázza:

– Már két éve együtt élünk.

– Nem tudják, bent lakik a városban?

A kövér Laurence felnevetett:

– Hogyne, van saját szobája, benne mindennel, ami kell!

Még papucs is az ágya előtt.

A nő hirtelen gyanakodni kezdett:

– Maga nem a helyi rendőrségtől van?

– Párizsból jöttem.

– Mert a helyieknek mégiscsak tudniuk kell, hogy Francis Popine-nal szűri össze a levelet.

– Popine?

– Igen, Popineau mama. A halaskofa. Szép kis üzlete van a République utca sarkán. Megátalkodott egy néember! Állítólag már három férjet elfogyasztott, pedig elég erős emberek voltak, szóval biztos van mit csinálnia halottak napján... Szegény Francis biztosan nem húzza olyan sokáig... Csak azt nem értem, hogy szerencsétlennek mi öröme van benne... Mindenesetre szinte biztos, hogy este tíz után nála megtalálja... Mondja, uram, súlyos az ügy?

Maigret nem válaszolt, hogy többet tudhasson meg.

– Nézze, nem tud ellenállni a kísértésnek. Muszáj lenyúlnia apróságokat. És ne felejtse el, hogy nem azért kell neki, hogy eladja. Hanem hogy nőknek ajándékozza oda. Mert mindig el akarja kápráztatni őket...

Felnevetett, ahogy cinkosán Fernand-ra nézett:

– Mindenki azzal kápráztatja el őket, amivel tudja, nem igaz, uram?

Maigret egy sarki asztalnál vacsorázott, egyedül, és nem egészen olyan arccal, amelyet már megszoktak tőle a Hotel Bel Air-ben. Monsieur Léonard hiába várta egy kis esti beszélgetésre a hátsó teremben. Amint befejezte az evést, elindult a sötét éjszakában, amelyben csak a gázlámpák fénye és a foszforeszkáló hullámok látszódtak.

Még nagyon korán volt, alig fél tíz. Elment a doktor háza előtt, ahonnan fény szűrődött ki. Aztán a kikötőbe ért, ahol az ember kénytelen egy pillanatra betérni a kis bisztrókba. Nehéz dolga lett volna, ha el kell mondania, min gondolkozik. Az egész homályos volt, kissé összefüggéstelen.

Minden Marié des Anges nővérrel kezdődött. Lány zárdai hangulat vette körül, amely Madame Maigret-re is rátelepedett. Aztán a doktor és a szép, arisztokratikus háza, nyugodt mondatai és éles tekintete. Majd hirtelen egy fakó hajú kislány terelte a Hotel Bellevue piszkos hátsó része felé, ahol a hentes Fernand és a kövér, idegesen nevetgélő Laurence várták.

Kevesen sétáltak a kis utcákon, imitt-amott elszórtan sárgás fényű kirakatok látszódtak. A legtöbb ablak nyitva volt; az emberek korán feküdtek le, és nem volt nehéz elképzelni, ahogy forgolódnak az izzadságtól nyirkos ágyakban. Néha, ahogy egy elsötétített ablak alatt elment, Maigret suttogásokat hallott, olyan közélről, hogy úgy érezte, mintha behatolna az emberek magánéletébe, és éppen úgy, mint a klinikán, majdhogynem lábujjhegyen ment tovább.

Valaki megmutatta neki Madame Popineau házát a kikötő egyik végén, az új városrészben, egy szép, rózsaszín téglás házat. Az üzlet kirakata zárva volt. Volt egy különbejárat is, lakkozott tölgyajtó, postaládával és

rézkilinccsel. Lehajolt, mint gyerekkorában, és a kulcslyukon belesve fényt látott.

Este tizenegy volt, amikor becsöngetett. Hallotta, hogy odébb tolnak egy széket, ezt hangok és lépések zaja követte. Az ajtó linóleumszagú folyosóra nyílt, jobbra bambuszfogas és zöld növények fajanszkaspókban.

– Bocsásson meg, asszonyom!

Alacsony, kövér nő állt vele szemben, nagyjából ugyanolyan kaliberű, mint Laurence, csak barna hajú, helyi viseletben, és csinos, kikeményített főkötőben, amely derűsebbé tette arcát.

– Mi az? – kérdezte az asszony, miközben megpróbálta a sötétben kivenni Maigret arcvonásait.

– Szeretnék pár szót váltani Francisszal.

– Jöjjön be.

A bal oldali ajtó nyitva maradt. Egy vadonatújnak látszó étkező ajtaja volt, piros és sárga linóleummal, rézkaspókkal, apró nippelkkel és II. Henrik korabeli bútorokkal.

Bellamy doktor inasa odabent volt, filcpapucsban, zakó és mellény nélkül, mellkasán kigombolt inggel. Az egyik fotel mélyén ült, keresztbe vetett lábakkal, kis pohár volt a keze mellé készítve, és pipával a szájában békésen újságot olvasott.

Vele szemben egy másik fotel állt, Popine-é, amellet is kis pohár és egy képes hetilap.

– Monsieur Maigret szeretne veled beszélni, Francis.

A belga kevésbé volt meglepett, mint maga Maigret.

– Ismer engem? – kérdezte a főfelügyelő.

– Gondolja, hogy nem látom mindennap sétálni! Azonnal megismertem önt, már legalább egy hete. Mondtam is Babette-nek: „Az ott, kicsikém, a híres Maigret főfelügyelő, vagy ne legyen a nevem Popine!” Meg kell lennie valahol

annak a három héttel ezelőtti képes újságnak, amiben volt önről egy cikk, szép fényképpel...

Francis zavartan felállt. Úgy tűnt, mintha a libériája nélkül meztelennek érezné magát Maigret előtt.

– Ne félj már! Biztos vagyok benne, hogy nem miattad van itt, hanem a főnököd miatt. Zavarom önt, főfelügyelő úr? Mert bármikor bemehetek a szobámba... Csak úgy gondolom, hogy ha tájékozódni szeretne, akkor én többet tudok önnek mondani, mint Francis. Üljön le. Megiszik velünk egy pohárával, ugye? Meg kell önnek mondanom, hogy mindig is imádtam a bűnügyeket, így aztán legalább tizenöt éve ismerem önt. Ha látok egy szép gyilkosságot, jó bonyolultat, mindig azt mondom: „Bárcsak Maigret kapná az ügyet!” És reggelente előbb nyitom ki az újságot, mint hogy feltenném a vizet a kávéhoz.

Maigret leült. Nem tehetett mást. A hangulat meghitt volt, szinte családias. A halaskofa minden bizonyal büszke volt a bútoraira, a kifogástalan rézedényeire, a csecsebecsékre, büszke erre a tipikusan kispolgári környezetre.

Vajon mindent összevetve az álmai mennyiben különböztek Madame Maigret álmaitól?

Francis egy kicsit kényelmetlenül érezte magát, és fel akarta venni a zakóját. Az asszony akadályozta meg benne.

– Nem kell zavartatni magad a főfelügyelő miatt, hidd el! Ha mindaz igaz, amit róla írnak, akkor teljesen mindegy neki, hogy ingujjban vagy, sőt, ő lesz az, aki elsőként kényelembe helyezi magát...

A bal oldali ajtó az üzletbe vezetett, ahol minden tiszta márvány volt, és ahonnan kellemes halszag áradt.

– Mit gondol, Monsieur Maigret, baleset volt?

Ez már csak egy ilyen nap volt, kétségtelenül. Már Bellamy doktornál is szinte őt hallgatták ki.

– Nem mintha rosszat akarnék mondani arról az emberről. Már kisfiú kora óta ismerem. Azt hiszem, három-négy évvel fiatalabb nálam, nem szégyellem bevallani...

Megdöbbentően üde volt, még mindig igazán kíváncsú, annak ellenére, hogy ötvenéves volt. Töltött Maigret-nek is, és koccintásra emelte poharát.

– Ismertem az apját is. Ugyanilyen ember volt. Nem valami beszédes. Mégsem lehet azt mondani rájuk, hogy gögősek lennének. Ők aztán igazi úriemberek, de nem éreztetik egyfolytában. Az anyja például, az már egészen más eset... Az az asszony, Monsieur Maigret, ha megengedi Popine-nak, hogy ilyet mondjon, az egy igazi gonosz boszorkány... És biztos vagyok benne, hogy ha valami rossz történt, az az ő hibája... Gondolja, hogy lecsukják a doktort?

– Szó sincs róla.

Kínos volt. Hiszen semmiféle nyomozásra nem kapott megbízást. Csak egyszerű felvilágosítást szeretett volna kapni. Ehhez képest másnap, Popine-nak hála, az egész város tudni fogja, hogy Maigret főfelügyelő Bellamy doktor ügyével foglalkozik.

Ennek messzemenő következményei lehetnének, csúnya história is kerekedhetne belőle, Maigret mégsem bánta, hogy idejött. Aprókat szippantott pipájából, kezében melengette poharát, és amikor tekintete a kövér nő lábára tévedt, gyorsan elfordította a fejét; az asszonynak ugyanis az volt a mániája, hogy szétvetett lábakkal ült, és túl sok rózsaszín bőrt lehetett látni fekete harisnyája fölött.

Végül sikerült szóhoz jutnia.

– Fel szerettem volna tenni egy kérdést Francisnak.

– Honnan tudta, hogy itt vagyok?

Maigret már épp válaszolt volna valamit, de Popine közbeszólt.

– Komolyan azt hiszed, fiacskám, hogy senki nem tudja... Tudja, Monsieur Maigret, én nagyon szeretnék hozzámenni... Nem ő lenne az első... De sajnos már nős, és a felesége hallani sem akar a válásról...

– Mondja, Francis... Ma délután, amikor ott voltam Bellamy doktornál, egy kislány jött ki az első emeleti szobából. Gondolom, ön nyitott neki ajtót.

– Mindig én nyitok ajtót – válaszolta.

– Tehát látta. Tudja, ki ő?

– Én is pontosan ezen töprengtem.

– Szóval nem ismeri?

– Nem. Kétszer járt ott. Először augusztus másodikán, amikor az úrnő olyan beteg volt...

– Egy pillanat, Francis, ha megengedi.

– Ne siess annyira, szívem... Hagyd szóhoz jutni a főfelügyelőt...

– A baleset, aminek Mademoiselle Godreau áldozatául esett, augusztus harmadikán történt... így van?

– Igen, így van... A koncert napján...

– Tehát azt mondja, hogy augusztus másodikán Madame Bellamy beteg volt?

– Pontosán... És már augusztus elsején is... Augusztus elsején nem kelt fel...

– Gyakran beteg?

– Soha nem láttam még, hogy egész nap ágyban maradt volna...

– Hívtak orvost?

– Az uraság ápolta... Hiszen orvos...

– Hát persze...

Csakhoggy egy orvos szívesen kezelte a családját valamelyik kollégájával, főleg, ha az illető specialista.

– Nem tudja, mi baja volt?

– Nem...

– Járt a szobájában?

– Soha! Még akkor is tilos, ha ő nincs ott... Bellamy doktor nem tűri, hogy egy férfi betegye a lábát az úrnő szobájába... Egyetlenegyszer, amikor senki sem volt otthon, és Jeanne, a szobalány bent volt, akkor én is bementem... Alig tettem két lépést, mert csak mondani akartam neki valamit...

– Csak beszélni akartál vele, semmi mást, ugye?

– A doktor egy hang nélkül jött be... Soha nem volt még olyan rideg velem... Egy pillanatra azt hittem, megpofoz...

– Tehát – ismételte Maigret – augusztus elsején, két nappal a húga halála előtt Odette Bellamy beteg volt, és nem kelt fel... És azt mondja, hogy a kislány ekkor jött először meglátogatni?

– Nem elsején... Másodikán...

– Ön nyitott neki ajtót... Hány óra volt?

– Körülbelül fél öt...

– Vagyis akkor a doktor még kártyázott a Parti sétány sörözőjében... Be is lehet látni az utcáról, meg lehet bizonyosodni afelől, hogy nincs otthon...

– Valószínűleg igen...

– Mit mondott magának a kislány?

– Hogy Madame Bellamyyal szeretne beszélni... Először azt hittem, hogy az idősebb Madame Bellamyyra gondol...

– Ő hol volt akkor?

– A mosókonyhában... Aznap volt ott a varrónő...

– Megmagyarázom – szolt közbe Popine. – Épphoggy csak a ruhákat nem varrja ő maga, zsugoriságból. Smucig

néember! Van egy öreg púpos varrónője, aki borzasztó ízléstelenül öltözteti, de neki teljesen mindegy, csak ne legyen drága! Tudnék ám erről mesélni! Képzelve! Egyszer felhívott, hogy nem túl friss halat rendeljen a szolgák ebédjéhez...

– Egy pillanat, megengedi?

– Elnézést kérek... Folytassa csak!

– Beengedte a kislányt?

– Nem! Azt válaszoltam neki, hogy az úrnő nem fogad senkit. Kérte, hogy akkor mondjam meg neki, hogy a kis Lucile keresi, és valami fontosat szeretne neki mondani...

– Tehát maga bement a szobába, hogy átadja az üzenetet...

– Nem, dehogy! Szóltam Jeanne-nak... Biztos voltam benne, hogy az úrnő nem fogja fogadni a kislányt... Ő viszont azt mondta, hogy felmehet...

– Sokáig maradt?

– Nem tudom... Visszamentem a tálalóba, ahol az ezüstöt kellett megpucolnom...

– Tudja, Monsieur Maigret, ő fényesíti a rézedényeimet is. Hiába van itt a bejárónőm egész nap, ragaszkodik hozzá, mert azt állítja, hogy a nők nem tudnak jól sürolni.

– Amikor ma visszajött, egyből beengedte?

– Nem volt szükség rá, hogy bejelentsem. Láttam Jeanne-t a lépcsőfordulóban, és ő odaszólt, hogy: „Engedje csak fel, Francis!”

– Más szóval, ezúttal a gazdasszonya várta Lucile-t?

– Gondolom...

– Soha nem hallgatózik?

– Nem, uram.

– Miért?

– Az idősebb Madame Bellamy miatt... Az ember azt hinné, hogy nehézkes, szinte béna. Úgy támaszkodik a botjára, mintha anélkül lábra se tudna állni, mégis a legváratlanabb pillanatokban lepi meg az embert. Örökké ott ólálkodik a ház minden szegletében...

– Vén szipirtó! És az a legrosszabb, Monsieur Maigret, hogy még csak nem is jó családból való... Amikor bevásárol a szakácsnővel, úgy beszél velünk, mint a kapcaronggyal. Elfelejt, hogy az apja részeges alak volt, akit úgy szedtek össze mindig az utcán, az anyja pedig takarítónő. Az igaz, hogy szép lány volt... Nem is hinnénk, ahogy most kinéz...

– Mondja, Madame Popineau...

– Nyugodtan hívjon Popine-nak, mint mindenki más!

– Mondja, Popine, maga, aki mindenkit ismer Les Sables-ban, nincs ötlete, hogy ki lehet ez a Lucile?

– Tíz évvel ezelőtt még tudtam volna válaszolni. Akkor még házaltam. Háztól házig jártam, toltam a kordémat, és árultam a halat. Akkor, ugye érti, még ismertem az összes kölyköt...

– Sovány és magas, majdhogynem színtelen haja van, szalmasárga...

– Copfban hordja a haját?

– Nem.

– Kár, pedig ismerek egy copfosat... A kádár lányát...

– Tizennégy, tizenöt éves?

– Talán több. Már érett kislány. Szép telt keblekkel...

– Gondolkodjon még...

– Nem is tudom... De csak holnap délig kérem a türelmét. Amennyien járnak az üzletembe, nem lesz sok idő kiderítenem. *Hiszen nem olyan nagy a város...*

Maigret később még emlékezni fog ezekre a szavakra: Hiszen nem olyan nagy a város!

– Úgy látja, Francis, hogy a gazdái jól megértik egymást?
A belga nem tudott mit válaszolni.

– Gyakran veszekszenek?

– Soha.

Az inas elképzelhetetlennek tartotta, hogy bárki is veszekedne a doktorral.

– Volt már olyan, hogy durván beszélt a feleségével?

– Nem, uram...

Maigret megértette, hogy kitartónak kell lennie.

– Vidámak voltak, amikor együtt voltak, például az asztalnál? Gondolom, maga szolgál fel.

– Igen, uram.

– Sokat beszélgetnek egymással?

– Az uraság igen... És az anyja is...

– Úgy látja, hogy Madame Bellamy boldog?

– Előfordul, uram... Nehéz megmondani... Ha jobban ismerné az uraságot...

– Próbálja meg elmagyarázni, hogy érti.

– Nem tudom... Nem olyan ember, akivel úgy lehet beszélni, mint bárki mással. Ha ránéz az emberre, olyan kicsinek érzi magát mindenki...

– A felesége is kicsinek érzi magát előtte?

– Talán, időnként... Előfordul, hogy az úrnő úgy beszél, mint bárki más... Mesél valamit, nevet. Aztán ránéz a férjére, és azonnal elhallgat...

– Azt hiszem, ez inkább akkor van, ha az anyósára néz – szólt közbe Popine. – Meg kell értenie, Monsieur Maigret, hogy egy fiatal nő, mint Odette – őt is ismertem már kiskorában, és akkor még nem volt ilyen gögös –, szóval egy fiatal nő, mint ő, nem arra született, hogy egy boszorkánnyal éljen. És az öregasszony egy igazi

boszorkány! Nem bot kéne neki, hanem seprű, azt kéne a lába közé vennie!

Egy pillanatra Maigret-nek eszébe jutott az a kihallgatás, amelyet a jámbor Mansuy az ő jelenlétében folytatott le, Polyte kihallgatása. Az elszántan hallgatott, csak akkor nyitotta ki a száját, kényszeredetten, amikor minden bizonyítékkal szemben tagadott.

Ez a kettő itt, ezzel szemben, bőbeszédűen válaszolt, de mégis ugyanolyan nehéz volt közelebb jutni az igazsághoz.

Pedig úgy érezte, nem jár messze tőle. Szimatolt utána, és megpróbálta lelki szemei előtt elképzelni mindegyikőjüket a helyén a családi asztal körül, de mindig volt egy részlet, ami sántított, ami *nem illett a képbe*.

Nem könnyű az embereket a szobainas, Madame Popineau szeretőjének szemével látni.

– Mielőtt megbetegedett, mivel töltötte Madame Bellamy a napjait?

Szegény Francis! Popine bátorította, hogy beszéljen, szinte még súgott is neki, mint az iskolában. Az inas szeretett volna jó benyomást tenni a főfelügyelőre, és arra törekedett, hogy a lehető legvilágosabban fejezze ki magát.

– Nem tudom... Először is, mindig sokáig marad a szobájában, úgy visszük fel neki a reggelit.

– Hány órakor?

– Tíz óra felé...

– Egy pillanat... A gazdája és a gazdasszonya külön szobában laknak?

– Igen, két szoba van, és két fürdőszoba, de soha nem láttam az uraságot a saját szobájában aludni...

– Még az utóbbi két napban sem?

– Bocsánat! Augusztus harmadika óta egyedül alszik. Napközben az úrnő gyakran átment a kisasszony

lakrészébe. Leült egy sarokba olvasni, és így hallgatta a zenét...

– Sokat olvasott?

– Szinte mindig könyvvel a kezében láttam.

– Eljárt otthonról?

– Az uraság nélkül ritkán... Vagy akkor is az anyósával...

– Soha nem járt el egyedül?

– Előfordult már...

– Mostanában gyakrabban fordult ez elő, mint korábban?

– Nem tudom... A ház nagy, tudja... A cselédszobában van egy kis hirdetőtábla. Az uraság édesanyja készítette. Hárman vagyunk alkalmazottak: a szakácsnő, Jeanne és én. A táblán találjuk meg az egész napi teendőnket. Egyik órában az egyik helyiségben kell lenni, ilyen munkát megcsinálni, és aztán cirkusz van, ha másutt találnak minket.

– A két nővér jól megértette egymást?

– Igen, azt hiszem...

– És az asztalnál Lili vidámabb vagy fecsegőbb volt, mint Odette?

– Ugyanolyan volt...

– Megismétlem magának az iménti kérdésemet, és azt kérem, gondolja végig: biztos benne, hogy augusztus elsején, vagyis két nappal a húga halála előtt volt olyan beteg a gazdasszonya?

– Biztos vagyok benne.

– A doktor hol fogadja a pácienseit?

– A házban nem fogad beteget, hanem a kert végében lévő melléképületben rendel. Közvetlenül egy kis utcára nyílik...

– Ki nyit ajtót a betegeknek?

– Senki. Megnyomnak egy gombot, és egy gépezet kinyitja az ajtót. A betegek egy előszobába lépnek be, és ott várnak. Kevesen jönnek, majdnem mindig megbeszéltek időpontban. Az uraság nem szorul rá, ugye érti?

– Igya ki a poharát, Monsieur Maigret, hadd töltsék még egyet...

Kiitta, és újra koccintott Francisszal és Popine-nal. Mindkettejüknek imponált valamelyest a főfelügyelő komorsága, és az összpontosítása/amelyről csak homályos elképzelésük lehetett.

– Olyan nehéz megtudni – mondta a halaskofa, szinte vigasztalóan –, hogy mi is zajlik ezekben a nagy házakban. A magunkfajta emberek mindent kimondanak, amit gondolnak, és még többet is. De nem mindenki ilyen.

– Várjon – szólt közbe Francis. – Ha csak a ma estét nézzük... Rendszerint meg szoktam várni, hogy az uraság csöngessen a whiskyért. Mert minden este tíz óra körül, amikor még a könyvtárszobában van, megiszik egy utolsó pohár whiskyt. Habár van saját szobám a házban, nagyon jól tudja, hogy nem alszom ott. Odateszem a tálcát az íróasztalra, teszek jeget a poharába, és ő mindig így szól: „Jó éjt, Francis! Elmehet.” Ma este viszont...

Érezte, hogy Maigret feszülten figyel, és zavarba jött, mintha félne, hogy ismét csalódást fog neki okozni.

– Csak egy apró részlet... Azért jutott eszembe, mert Popine épp az előbb említette, hogy nem lehet tudni, mi zajlik ezekben a nagy házakban. Rendszerint előre elkészítem a tálcát, és néha negyedórán át is nézem az órát. Ilyenkor egyedül vagyok. Jeanne a szobájában cigarettázik az ágyon, és regényeket olvas. A szakácsnő férjnél van, és a városban él. Ma tíz harminckor, mivel az uraság még mindig nem csöngetett értem, felmentem csöndben a tálcával. Az

ajtó alatt fény szűrődött ki... Vártam egy darabig, aztán belestem a kulcslyukon. Az uraság nem volt ott. Bekopogtam, de nem láttam senkit. Bejártam az egész házat, kivéve az úrnő szobáját, természetesen, de nem volt sehol... Lent sem... A melléképületben a rendelőjében sem... Felmentem Jeanne-hoz, ő pedig azt mondta, hogy az úrnő szobájában sincs, és az úrnő kulcsra zárta az ajtaját...

– Egy pillanat... Be szokta zárni kulcsra az ajtaját?

– Nem, ha az uraság nincs ott... De tudja, eddig nem foglalkoztam ezzel. Fél tizenegykor otthagytam a tálcát, és eljöttem. Először fordult elő, hogy úgy megy el, hogy nem szól nekem, ráadásul a lámpát is égve hagyta...

– Biztos benne, hogy elment valahová?

– A kalapja nem volt a fogason.

– Elvitte az autót?

– Nem, néztem a garázsban is.

Ebben a pillanatban Popine és Francis egyformán meglepett, majd aggodalmas pillantással figyelték, hogy Maigret felállt, zaklatott tekintettel.

– Van telefonjuk? – kérdezte.

Át kellett mennie az üzletbe, rákönyökölt a fényes márványpultra, a zománcos mérleg mellett.

– Halló! A Parti sétány sörözője? Mondja... Láta ma este Bellamy doktort?

Meg se kérdezték tőle, ki keresi.

– Nem, nem ma délután... Vacsora után, igen... Nem látta? Egy pillanat, kérem... A rendőr-főfelügyelő nincs ott? Soha nem jön este? Ne bontsa a vonalat, kisasszony! A pincérrel beszélek? Az üzletvezetővel? A bridzselő urak közül egyik sincs ott? De, Monsieur Rouillet, Monsieur Lourceau... Jó... Adja Monsieur Lourceau-t, kérem...

Bágyadt hang a vonalban, olyan férfié, aki már öt vagy hat órája bridzsel, és legalább a hatodik pohárkánál tart.

– Halló! Monsieur Lourceau, ne haragudjon a zavarásért! Maigret főfelügyelő... Nem érdekes... Csak egyszerű felvilágosítást szeretnék kérni... Nem tudja, hogy ilyenkor hol találhatom meg Bellamyt? Nem, otthon nincs... Mit mond? Soha nem megy el este? Nem tudja elképzelni? Köszönöm szépen...

Egyre komorabbnak tűnt, tekintetében aggodalom tükröződött. Fellapozta a telefonkönyvet, és felhívta a törvényszéki orvost.

– Halló! Itt Maigret főfelügyelő... Nem, nem nyomozásról van szó... Csak azt szeretném megkérdezni, hogy Bellamy doktor nincs-e önnél... Arra gondoltam, hogy a minapi eseményekre való tekintettel, és mivel önök jóban vannak... Nem, dehogy! Csak egy egyszerű kérdést szerettem volna feltenni neki... Nem látta? Nincs esetleg valami ötlete, hogy hol érhetném el? Hogyan? A klinikán? Arra nem gondoltam.

Ilyen egyszerű volt! Hiszen a doktor be is mehetett a klinikára vagy a kórházba valamelyik betegéhez.

– Halló... Aurélie nővér? Bocsánat... Azt hittem, az ő hangját hallottam... Meg tudná mondani, hogy Bellamy doktor...

Sem a klinikán, sem a kórházban.

– Csak egy részlet, Francis... A doktor hálósobája a Parti sétányra néz?

– Nem egészen... Keletre néz, de látni lehet a Parti sétányról...

– Köszönöm...

– Máris elmegy?

Ott hagyta őket kétségek között a kis étkezőjükben, a papucsos, nyitott inges férfit, és az asszonyt, aki nagyon felélénkült attól, hogy egy hőssel tölthette az estét.

– Ha holnap délben errefelé jár, már egészen biztosan tudok valamit mondani a kislányról...

Alig hallotta meg. Az utcák most már teljességgel kihaltak voltak. Elmúlt éjfél. Észrevett egy rendőrt a gázlámpa alatt, és majdnem odament hozzá megkérdezni, hogy nem látta-e Bellamy doktort.

A Parti sétányon a nagy házban csak a könyvtárszoba ablakában volt világos. Francis égve hagyta a lámpát, amikor eljött, ahogy mondta is a főfelügyelőnek. Ha a doktor már hazaélt volna, akkor valószínűleg az ő szobájában égne a villany. Mindenesetre eloltotta volna a könyvtárszobában a lámpát, miután megitta a whiskyjét.

A derék Popine kisvárosról beszélt. Most viszont Maigret túl nagynak találta. Elég nagynak legalábbis ahhoz, hogy lehetetlen legyen megtalálni benne egy férfit és egy kislányt.

Bárcsak már előbb megtudta volna Lucile keresztnévét!

Nagy léptekkel sietett. Ahelyett, hogy visszament volna a szállodába, tett egy kerülőt, és meglátta a rendőrkapitányság piros feliratát. Csak egy törzsőrmester és néhány ügyeletes rendőr volt bent.

– Valamilyikőjük nem ismer véletlenül egy Lucile nevű kislányt?

Félbehagyták a kártyázást, egymásra néztek, és kutatni kezdtek emlékeik között.

– A feleségemet Lucile-nek hívják – viccelődött az egyik – , de mivel ön egy kislányt keres, akkor nem ő lesz az...

– Nem tudja, mi a vezetékneve? – kérdezte naivan a törzsőrmester.

Egy harminc év körüli rendőr leckéztette meg Maigret-t, amikor halkan így szólt:

– A tanítónőket kellene megkérdezni.

Nahát! A főfelügyelő, akinek nem volt gyereke, erre nem gondolt. Ilyen egyszerű volt!

– Hány iskola működik Les Sables-ban?

– Várjon csak... Az Oléron kastéllyal együtt hármat számoltam össze, mármint lányiskolákra gondolok... Persze ha nem számolom bele a kedvesnővéreket...

– A tanítónők bent alszanak?

– Természetesen nem. Annál is inkább, mert most nyári szünet van...

Maigret több ezer nyomozást vezetett már, a legkülönbözőbb helyeken szaglászott. De ahogy néhány nappal ezelőtt még nem ismerte az apácákat és a klinikák légkörét, ugyanúgy az iskolákat sem.

– Mit gondol, van telefonja a tanítónőknek?

– Nem vagyok meggyőződve róla... Nagyjából ugyanannyit keresnek szegények, mint mi!

Hirtelen kimerültnek érezte magát. Délután öt óra óta úgy zakatolt az agya, hogy abban a pillanatban, ahogy ostoba akadályba ütközött, hirtelen üresnek és tehetetlennek érezte magát.

Nyolc vagy tíz tanítónő aludt valahol a városban, szorosan egymás mellett álló, apró házakban, nyitott ablakaik a kis utcákra vagy a kis kertekre néztek.

Egyikük biztosan ismerte a kis Lucile-t, hiszen mindennap javította a leckéit.

A rendőrkapitányság küszöbén, mielőtt ismét belevetette volna magát a sötétségbe, egy pillanatra habozott, és majdnem visszafordult, hogy kérjen egy listát a környék összes tanítónőjéről, hogy aztán házról házra járjon vele.

Vajon az akadályozta meg ebben, hogy nem akart neveltség tárgyává válni?

– *Hiszen nem olyan nagy a város!* – mondta Popine.

Pedig túl nagy, sajnós! A halaskofa és Francis egészen biztosan róla beszélgetnek elalvás előtt! Talán még a másik pár is, a flamand nő és a hentes Fernand! És rajtuk kívül Lourceau meg a törvényszéki orvos, az ügyeletes apáca a klinikán, mindannyian, akiket a ma este folyamán zavart.

Minden bizonnyal nyugtalanságot hagyott maga után, vagy, ha azt nem is, legalábbis kíváncsiságot.

Vajon volt joga ahhoz, csak azért, mert támadt egy homályos ötlete, hogy további utcákat verjen fel, és megzavarja ezt a kikötőjéhez hozzásimuló kisvárost?

Becsöngetett a szállodája kapuján. Monsieur Léonard, aki egy széken bóbiskolva várt rá, beengedte, néma rosszallással a tekintetében. Nem azt nehezményezte, hogy felkeltik, hanem azt gyanította, hogy Maigret dorbézolni volt.

– Fáradtnak látszik – jegyezte meg. – Egy kis pohárka, mielőtt felmegy?

– Nem ismer véletlenül egy kislányt, akit Lucile-nek hívnak?

Neveltséges volt. Haragudott magára. Monsieur Léonard két kis pohár calvadost töltött. Te jó ég! Mennyi kis pohárkával kellett meginnia, és mennyi fehérbort fogyasztott el az utóbbi néhány napban! Mégsem volt részeg.

– Egészségére!

Megbotlott a lépcsőn, és a szobájába érve csak ledobálta ruháit. Másnap, vagyis, hiszen már elmúlt éjfél, aznap lesz a temetés. Előtte majd odaszól telefonon Mansuy főfelügyelőnek, aki már reggel nyolctól bent van az irodában.

Az éjszaka első felében lidérces álma volt. Különböző házakba csengetett be, rengeteg házba, és az ajtónyílásokban sorra jelentek meg a fejek, amelyeket válaszképpen csak balról jobbra és jobbról balra ingattak. Senki nem beszélt. Ő sem. Mégis mindenki értette, hogy a doktort és Lucile-t keresi.

Aztán nagy sötét üresség, a nagy semmi, és végül hangosan kopogtak az ajtaján, és Germaine, a szobalány hangja hallatszott:

– Önt keresik telefonon.

Pizsama nélkül feküdt le, és most mindenütt azt kereste. Párnája nyirkos volt a savanyú izzadságtól, alkoholszagot árasztott. Nem hallotta az ismerős hangokat a szomszédos szobákból. Vagy túl korán volt, vagy túl késő.

Felvette fürdőköpenyét, és ajtót nyitott.

– Hány óra van?

– Fél nyolc.

Úgy érezte, mintha az idő eltolódott volna. Nem olyanak látszott most a fény, mint más reggeleken. És hogyhogy Mansuy főfelügyelő fél nyolckor keresi telefonon?

– Halló! Maga az, főfelügyelő úr?

Mintha Mansuy hangja is furcsa lett volna.

– Tudjuk a nevet.

Csend. Miért nem mert Maigret visszakérdezni?

– Lucile Duffieux-nek hívják.

Újabb csend. Most már egészen biztos volt abban, hogy történt valami az idővel és a térrel is.

– És? Mi van még? – kiáltotta ingerülten.

– *Meghalt...*

Miközben még mindig a fülénél tartotta a telefonkagylót, a düh könnyei jelentek meg Maigret szemében.

– *Megfojtották az éjjel, a saját ágyában, az anyja szobája mellett...*

Monsieur Léonard, aki éppen akkor jött föl a pincéből egy palack fehérborral a kezében, megdöbben, hogy Mairret miért néz rá olyan vad tekintettel, mintha meg sem ismerné.

Már késő délelőtt volt, amikor Maigret észrevette, hogy szürke lett az idő, és valószínűleg esett pár csepp eső hajnalban. Az emberekből és a dolgokból áradó komorság miatt, amely saját komor hangulatát is tovább fokozta, egészen addig fel sem nézett az égre, és nem vette észre azt sem, hogy most először, amióta Les Sables-ban van, a tenger kékeszöld, és itt-ott ráncos, majdnem fekete foltok látszanak rajta.

A rendőrkapitányságon még nem váltották le az éjszakai ügyeleteseket, és érződött is a hanyagság, a fáradtság és a nyugtalanság. A lépcső alján például abba a rendőrbé ütközött bele, aki éjfél körül a tanítónőket javasolta kikérdezni. Vajon hány évesek lehetnek a saját lányai? Amikor Maigret-t felismerte, összerezett. Egyenruhája nem volt begombolva, haja bozontos volt. Egy padon aludt az éjjel. Most pedig újra maga előtt látta azt az embert, aki néhány órával korábban azon törte magát, hogy kiderítse a kislány címét.

Az egész összefüggéstelen volt. Minden összefüggéstelen volt aznap reggel. Vajon a rendőr azt hitte, hogy Maigret volt a gyilkos?

A főfelügyelő lassan ment fel a lépcsőn. A pipája rossz ízű volt. Néhány perc alatt borotválkozott meg és öltözött fel. A szálloda előtt már várta a rendőrautó, amelyet Mansuy küldött érte, hogy időt nyerjenek. De akkor vajon miért kérte meg a sofőrt, hogy kerüljenek a Parti sétány felé?

Minden bizonnyal azért, hogy vethessen egy pillantást a doktor házára. Természetesen ott állt a helyén. Az egész első emelet csendesnek látszott, az ablaktáblák zárva voltak, de a kárpitosok azon fáradoztak, hogy gyászba öltöztessék a bejárati ajtót. És elhajtattott a templom előtt is, hiszen az volt a temetési menet végállomása, de most csak keményített főkötős öregasszonyok jöttek ki a miséről.

A nyomozók irodájában mindenki lázban égett. Több készülékről is telefonáltak éppen. Minden tekintetben ugyanaz a döbbenet látszott. Az ajakbiggyesztés mindenki arcán nemcsak annak szólt, hogy túl korán ugrasztották ki őket az ágyból, hanem undort és fojtott dühöt is kifejezett.

A férfiak többsége nem borotválkozott még. Nem régóta lehettek bent az irodában. Vajon útban ide találtak-e nyitva lévő bisztrót, ahol felhajthattak gyorsan egy kávé?

Az iroda végén lévő ajtó kinyílt. Mansuy már figyelte Maigret érkezését, és az irodája küszöbén várt rá. Annyira más volt, hogy Maigret kissé zavarba jött.

De ki tudja? Lehet, hogy ő maga is ilyen hatást gyakorolt kollégájára. Mansuy sem volt megborotválkozva. Őt riasztották elsőként. Elsőként ment ki a helyszínre is. Meglepő volt látni arcán a tarackszerűen burjánzó sűrű borostát, amely sötétebb vörös volt, mint a haja.

Már nem félénkség tükröződött világoskék szemében, hanem igazi szorongás. Maigret közelebb jött, és belépett az irodába. Az ajtó becsukódott. A kis rendőr-főfelügyelő tekintete rászegeződött, benne néma számonkérés.

Maigret-t túlságosan lefoglalták saját gondolatai, így nem törődött a többiek reakciójával. Hogy létezik az, hogy Mansuy egyáltalán nem ijedt meg ettől a testes embertől, aki már az előző napon, amikor még szó sem volt a kislányról, olyan csökönyösen kereste, és olyan aprólékos

leírást adott róla, alig néhány órával azelőtt, hogy a kislányt megfojtották az ágyában.

– Gondolom, szeretne odamenni – szól rekedt hangon.

Itt Les Sables-ban ritkán látott hasonlót, és még mindig fel volt dülva tőle. Mindez hallatszott abból, ahogyan az *oda* szócskát kiejtette.

– Tudtam beszélni a La Roche-sur-Yon-i ügyésszel. Tizenegy óra körül küldeni fogja az ügyészségi nyomozókat. Az is lehet, hogy előbb is, ha sikerül korábban összeszednie az urakat. Ragaszkodott hozzá, hogy riassza a poitiers-i mozgőegységet, hogy onnan is küldjenek két nyomozót. Nem mondtam meg neki, hogy ön itt tartózkodik. Jól tettem?

– Nagyon jól tette.

– Nem vezetné a nyomozást?

Maigret válasz helyett vállat vont, és érezte, hogy ezzel csalódást okozott Mansuynak. De mit tehetett?

– Nagy a tömeg a ház körül, annak ellenére, hogy korán van még. A város szélén, majdnem a városon kívül, van egy egész városrész kis kertes házakból. Duffieux, az apa éjjeliőr a hajógyárban. Akkor fogadta el ezt az állást, amikor elveszítette a fél karját. Majd látni fogja. Biztosan borzasztó volt neki. Figyeljen...

A kis főfelügyelő könyökét az íróasztalra, állát az öklére támasztva mesélt.

– Reggel hat órakor ment haza a munkából, az első csapat érkezésekor. Minden ugyanúgy történt ezen a reggelen is, mint máskor, érti, minden. Nyugodt, aprólékos ember. A korán kelő háziasszonyok hozzáigazíthatják az órájukat, mindig ugyanakkor lehet látni hazafelé tartani. Zaj nélkül lép be a házába, hat óra húsz körül. Mindent elmondott nekem részletesen, egy alvajáró hangján. A bejárati ajtó közvetlenül a konyhába nyílik. Balra van egy

szék, szalmafonatos, látni fogja. Ennek a széknek a lábához oda van készítve a papucs. Leveszi a cipőjét, hogy senkit ne ébresszen fel. Gyufával begyújt a kályhába, már minden oda van készítve, az újságdarabok és az aprófa... Az örölt kávé ott van a kávéfőző filterében, majd amint a víz forrni kezd a kannában, ráönti, és tesz két kockacukrot a virágmintás csészébe. Látni fogja... A tűz mellett van egy rézingszámóra... Hat óra harmincat mutat az óra számlapja, amikor csészével a kezében, továbbra is egy hang nélkül, bemegy a felesége szobájába. Évek óta minden reggel ugyanígy zajlik minden...

Maigret kinyitja az ablakot, a reggeli hűvös ellenére is.

– Folytassa...

– Madame Duffieux sovány, sápadt, beteges asszony. Nem jött rendbe az utolsó szülése óta, de ettől még reggeltől estig talpal... Ideges teremtés, folyton feszült, mindig nyugtalan, olyan asszony, aki egész életében katasztrófától retteg... Az asszony felöltözik, miközben férje leveti nehéz éjszakai munkaruháját. Ma megjegyezte: „Esik.” Nemrégén esett...

Maigret csak ekkor nézett fel az égre, amely még mindig szürke volt.

– Félórát maradtak kettesben. Nagyjából ez az egyetlen lehetőségük, hogy meghitten együtt lehessenek. Azután pontban hét órakor Duffieux kinyitott egy ajtót, hogy bemenjen felébreszteni a lányát. Ezeknek a kis házaknak nincsenek ablaktábláik. Az ablak tárva-nyitva, mint mindig ebben az évszakban, és a hátsó kis kertre nyílik. Lucile halott volt, az ágyában feküdt, elkékült arccal, nagy fekete foltokkal a nyakán... Akarja, hogy odamenjünk?

Mansuy mégsem állt még fel az asztalától. Várt. Még mindig reménykedett. Lehetetlennek látszott, hogy Maigretnek nincs semmi mondanivalója.

– Menjünk... – csak ennyit sóhajtott a másik.

A külvárosi utca pedig pontosan olyan volt, mint ahogyan a főfelügyelő elmondása alapján elképzelte. És pontosan olyan utca volt, ahol a Lucile-hez hasonló lányok laknak, az egyik sarkán zöldséget, fűszereket, petróleumot és édességet árulnak, az asszonyok az ajtóban álldogálnak, a gyerekek a járdán játszanak.

Kisebb-nagyobb csoportok álltak a küszöbökön. Néhány asszony még mindig hálóruhában volt, csak egy kabátot kaptak az ingükre.

Körülbelül ötven ember gyülekezett egy kis ház előtt, amely pont olyan volt, mint a többi, csak egyenruhás rendőr állt őrt előtte. Az autó megállt. A két férfi kiszállt.

Ekkor a járdán Maigret megtorpant egy pillanatra, figyelmeztetés és minden ok nélkül, mint néha a szívbetegek az utcán.

– Bejön?

Bólintott, hogy igen. A kíváncsiak utat engedtek nekik. Mansuy diszkréten kopogtatott... A férj nyitott ajtót. Nem volt vörös a szeme, de még mindig kábultnak látszott, és gépiesen járt. Ránézett Mansuyre, felismerte, és onnantól kezdve nem foglalkozott velük.

Aznap mintha már nem az övé lett volna a ház. A hálósoba ajtaja nyitva volt, valaki az ágyon feküdt, és szabályos időközönként panaszos hangot hallatott, amely az állatok hangjára hasonlított. Egy környéken lakó orvos állt Madame Duffieux ágya mellett, az asszony nyögdécselt így, miközben egy hatalmas hasú öregasszony, talán az egyik szomszéd, sürgölődött a tűzhely körül.

A virágmintás csészek még mindig az asztalon voltak, az egyik tejeskávéval tele, ezt vitte be Duffieux hét órakor a lányának.

A házban csak három helyiség volt. Jobbra a konyha, ez volt egyúttal a közös szoba is, mert elég nagy volt, az egyik ablaka a kertre nézett, a másik az utcára. Balra két ajtó, a két hálószoba, az egyik a szülőké, ennek az ablaka az utcára nyílt, a másik szobáé pedig hátra, a kert felé.

Fényképek díszítették a falakat és a kandallót.

– Csak egy gyermekük volt? – kérdezte halkán Maigret.

– Van egy fiuk is, de szerintem nincs Les Sables-ban. Be kell vallanom, hogy nem mertem őket hosszasan kikérdezni. Az ügyészségtől úgymint nemsokára ideérnek, és a poitiers-i urak is elvégzik majd a munkájukat...

Mansuy így ismerte be, hogy nem erre a hivatásra született. Titokban figyelte Maigret-t, aki mintha félt volna bemenni a másik szobába, amelynek zárva volt az ajtaja.

– Semmihez nem nyúltak? – érdeklődött gépiesen, hiszen ez bevett szakmai kérdés volt.

Mansuy intett, hogy nem.

– Menjünk be...

Kinyitotta az ajtót, és meglepődött azon, hogy milyen erős dohány szagot érezni. Majd meglátta az ablaknál álló férfit, aki feléjük fordult.

– Elővigyázatosságból – mondta a főfelügyelő – itt hagytam az egyik nyomozómat a szobában...

– Megígérte, hogy levált – reklamált az.

– Nemsokára, Larrouy...

Két ágy volt a szobában, csak egy éjjeliszekrény fért el közöttük. Vaságyak voltak, a rácsok fekete nyomot hagytak a kékes tapétán. Az egyik ágy, a bal oldali falnál álló, nem

volt megvetve. A másikon pedig egy lepedő takart be teljesen egy összekuporodott alakot.

Nagy ruhásszekrény volt odaállítva a szemközti falhoz, továbbá volt ott egy asztal, rajta egy törölköző és egy fehér zománcos mosdótál, egy fésű, egy kefe, és szappan egy csészealjban; az asztal alatt pedig egy vizeskancsó és egy kék zománcos vödör. Ez volt minden. Ez volt Lucile szobája, amelyet feltehetőleg a bátyjával osztott meg.

– Tudja, ki az az idős asszony a konyhában?

– Reggel még nem volt itt. Vagy nem láttam, mert a ház tele volt kíváncsiskodókkal, alig tudtuk őket kitessekélni.

– Az anyja semmit sem hallott?

– Semmit.

– A törvényszéki orvos már volt itt?

– Valószínűleg járt már itt, mert felhívtam, mielőtt én magam idejöttem. Ha visszaérek az irodába, majd újra felhívom.

Maigret végre azt tette, amit vártak tőle, lassan odament az ágyhoz, és lehajolt, hogy felemelje a lepedőt. Mindez csak pár másodpercig tartott, és ezután azonnal az ablak felé indult.

Mansuy állt mellette. A három férfi, a nyomozót is beleértve, a kis kertet nézte, amelyet szögesdrót kerítés vett körbe. Az egyik sarokban nyúlketrec állt, a másikban pedig egy sufni, ahol Duffieux minden bizonnyal a szerszámait tartotta, és ahol barkácsolhatott szabadidejében. Néhány zöldség termett meg ebben a homokos földben, sápadtzöld póréhagyma, saláta és káposzta. Öt tön piroslottak paradicsomok, karókhöz kötve.

Nem kellett megszólalniuk. A férfi a kert felől jött be. Könnyű volt átlépni a szögesdróton, és ennél is könnyebb volt bemászni az ablakpárkányon. Ráadásul a kert másik

végében beépítetlen telek volt, messzebb pedig régi épületek, amelyek valamikor gyárak lehettek.

– Ha hagyott is maga után lábnyomot – mondta a nyomozó félhangosan –, a reggeli eső elmosta. Charbonnet kolléga megnézte...

Megerősítést várt Maigret-től, de az mozdulatlan maradt. Mintha valaha is érdekelték volna a lábnyomok.

Mégis kiment a kertbe, a konyhán át, ahová éppen most lépett be két alak. Kis ösvény vezetett a kerten át, a beépítetlen telekről összeszedett lapos kövekből kirakva. A nyulak szaglászni kezdtek, amikor meglátták, erre ő összegyűjtött nekik néhány káposztalevelet, kinyitotta a rácsot, majd visszazárta.

A szürke ég tipikusan lehangoló díszlete volt az olyan sovány és beteges asszonyoknak, mint Madame Duffieux, akik egész életükben élükre állítottak minden garast.

– Hány óra van? – kérdezte; meg sem fordult a fejében, hogy elővegye saját zsebóráját.

– Öt perc múlva kilenc.

– A temetés ugye fél tizenegykor lesz?

Mansuy nem fogta fel rögtön, mert a temetésről az imént látott kis holttest jutott eszébe. Aztán a másik halott lányra gondolt, és figyelmesebben nézett Maigret-re.

– Elmegy a temetésre?

– Igen.

– Gondolja, hogy van kapcsolat a kettő között?

Maigret vajon meghallotta? Arca semmit sem árult el. Lassan indult vissza a konyhába. Az idős asszony folyton köténye sarkába törölgette a szemét, és nagy sóhajtozások közepette mesélte a tragédiát az újonnan érkezetteknek, Duffieux egyik bátyjának és a feleségének, akiknek a szomszédok szóltak. Furcsa volt. Ezek az emberek

hangosan beszéltek, nyers, kifejező szavakat használtak, és nem gondoltak arra, hogy az édesanya a szomszéd szobában fekszik, az ajtó pedig nyitva áll. Így aztán az öregasszony elbeszélését az anya kihallatszó, monoton nyöszörgése kísérte.

– Mondtam is Gérard-nak: „Ezt csak egy örült tehette!” Hiszen ismertem a kislányt, talán jobban, mint bárki más, hiszen már kiskorában is hozzám járt játszani, és az elhunyt kislányom babáját is nekiadtam...

– Megengedi egy pillanatra? – érintette meg a vállát Maigret.

Az asszony hirtelen tiszteletteljesnek mutatkozott. Az ő szemében mindenki, akit ma a házban látott, úrnak számított, hivatalos személynek.

– Értesítették a fiút?

– Émile-t?

Odapillantott a falon lévő portrék egyikére: egy tizenhét-tizennyolc éves fiatalembert ábrázolt, finom vonásokkal és élénk tekintettel, meglehetősen választékos öltözetben.

– Nem tudja, hogy Émile elment? Tényleg elviselhetetlen lehet ennek a szegény asszonynak, bíró úr... A fia a múlt héten ment el... A lánya pedig...

– Behívták katonának?

Hiszen ez kész tragédia lehetett ezeknek az embereknek.

– Nem, kedves uram... Még nincs abban a korban... Várjon csak... Most tizenkilenc és fél éves... Jól keresett itt a városban. A főnökei megbecsülték. És mégis, nem a fejébe vette a múlt héten, hogy Párizsba megy? Egy szó nélkül, csak úgy! Anélkül, hogy bárkinek is szólt volna! Még egy sort sem hagyott... Egyszerűen csak annyit mondott, hogy egész éjjel dolgoznia kell... Marthe elhitte neki... Ez az asszony mindent elhisz, amit mondanak neki... Reggel, amikor látta,

hogy nem jött haza, kíváncsi lett, és benézett a fia szekrényébe, és akkor látta, hogy a holmijai már nincsenek ott... Aztán a postás hozott egy levelet, amelyben Émile bocsánatot kért, bejelentette, hogy Párizsba ment, hogy ez az ő élete, a jövője, meg nem is tudom, még mit... Az anyja olvasta fel nekem... A kredenc fiókjában kell lennie...

Elő akarta keresni, de Maigret megállította.

– Nem tudja, melyik nap volt?

– Várjon csak... Meg tudom mondani...

Bement a szobába, halkán beszélt Duffieux-vel, aki egy pillanatig értetlenül nézett rá, majd a főfelügyelő felé pillantott. Nem értette, miért teszik fel ezt a kérdést, majd törni kezdte a fejét, és válaszolt.

– Kedd lehetett... A keddről szerdára virradó éjjel.

– Nem tudja, hogy kaptak-e azóta hírt róla?

– Marthe tegnapelőtt mutatott nekem egy képeslapot, amit Párizsból kapott...

Mansuy főfelügyelő már meg sem próbálta megérteni. Még mindig rosszkedvűen figyelte Maigret-t, mintha legalábbis démoni erőt tulajdonítana neki. Már szinte fel volt készülve arra, hogy a nap folyamán kiderül, hogy a Duffieux fiú is meghalt.

Amikor kiléptek a házból, egy ballonkabátos magas fiú tört utat magának a kíváncsiskodók között.

– Újságíró... – jegyezte meg Mansuy.

Maigret jobbnak látta, ha gyorsan odébbáll. Kezdődött a kutyakomédia, újságírók, fotósok, az ügyészség, aztán a poitiers-i urak a kérdéseikkel, a Bűnügyi Nyilvántartó szakértői, akik gépeikkel elárasztják majd a kis szobákat, és minden létező szögből lefényképezik a kislány testét.

– Számított erre? – merte végül megkérdezni Mansuy a kocsiban, amely visszavitte őket a kapitányságra.

Erre Maigret olyan arccal felelt, mintha messziről tért volna vissza:

– Számítottam valamire...

– Feljönne egy pillanatra az irodámba?

A kapitányság ismét kezdte visszanyerni szokásos képét, tele volt olyanokkal, akiknek igazolás, aláírás és mindenféle papír kellett, egyszóval tele volt szegény népekkel, akik a padokon ülve várták, hogy az urak időt szánjanak rájuk. Minden irodából Mansuyt keresték, de ő legelőször is felment az első emeletre.

– Poitiers telefonált – jelentette az egyik nyomozó. – Piéchaud-t és Boivert-t küldik ide. Több mint egy órája indultak kocsival, és tíz óra körül érnek ide. A bűnügyi nyilvántartósok velük jönnek. Kérték, hogy zárjuk le a városból kivezető utakat, és igazoltassunk minden gyanús alakot.

Mansuy azt felelte:

– Már elintézttem.

És ahogy ezt mondta, leverten nézett Maigret-re, mintha ezt mondaná: „Mit vár tőlem, mi mást tehetnék? Az egésznek semmi értelme, de ez a szabály, amit követnem kell.”

– Jamar doktor telefonált már?

– Még nem.

– Hívja fel... Ilyenkor a kórházban lehet elérni...

A törvényszéki orvosról beszéltek, aki egyébként a városi kórházban is dolgozott.

– Jamar doktor? Itt Mansuy... Igen... Igen... Értem... Az ügyészség tizenegy óra körül lesz itt... Azt hiszem, jobb lenne, ha nem indulna el addig, amíg nem szólok, mert könnyen lehet, hogy az urak késve érkeznek... Telefonálni fogok, és akkor induljon el kocsival... Természetesen... Este

tizenegy óra és reggel két óra között? Köszönöm... Nem, nem én vezetem a nyomozást... Várom Poitiers-t... Hogyan?

Maigret felé pislogott. Habozott.

– Nem hiszem, hogy ő vezeti... Mindenesetre nem hivatalosan.

– Nagyon jó – bólintott Maigret.

Mindent értett. Szóról szóra el tudta volna ismételni az orvos minden mondatát, pedig egyiket sem hallotta. Az elsődleges, felületes vizsgálat nem volt elegendő a halál pontos időpontjának megállapításához, csak hozzávetőleges információt tudott mondani róla.

Este tizenegy és hajnali két óra között.

– Elmegy?

– Elindulok a temetésre.

– Én is megpróbálok majd odamenni pár percre, vagy a halottasházba, vagy a templomba, de nem vagyok benne biztos, hogy lesz időm. Mentsen ki, kérem, Bellamynál...

Ismét aggodalmasan nézett Maigret-re, különösen az utolsó szót kiejtve, de a Bűnügyi Rendőrség főfelügyelője kiismerhetetlen maradt.

– Viszlát!

– Mi legyen, ha az urak önről kérdeznek...?

– Mondja meg nekik, hogy nyaralok.

Még túl korai volt a halottasházba menni, de Maigret tántoríthatatlanul indult a rakpart felé. Nem inni. Persze bement az egyik megszokott bisztróba, és felhajtott egy pohárral, de Popine-t akarta látni. Az üzlete telis-tele volt vevőkkel. Francis kedvese felgyűrt ingujjal, rózsaszín, húsos karjával nyúlkaált a halas és rákos kosarakba, rátette őket a mérlegre, és a csilingelő pénztárgépet kezelte.

– És neked mit adhatok, aranyom?

Minden vevőjét tegezte. Mosolygós, világos szemével és üde arcával még ezen a szürke reggelen is kívánatosná tette portékáját.

– Nekem mondd, lányom! A disznónak, aki elkövette, tudod, kivájnám a szemét, és még azt is gondolom, hogy...

Észrevette Maigret-t, abbahagyta a méricskélést, megtörölte kezét a kötényében, és hívta a cselédet...

– Vedd át egy percre, Mélanie... Erre, Monsieur Maigret...

Majd a kis étkezőben, amely konyhai illatokkal volt tele, megkérdezte:

– Gondolja, hogy ő ölte meg? Ki gondolta volna tegnap este, nem igaz, amikor mindhárman itt cseverésztünk jó hangulatban? Ha legalább mondta volna, hogy Marthe lányáról van szó... Együtt jártunk iskolába... Nem is olyan régen...

– Ismeri Madame Bellamy szobalányát?

– Jeanne-t? Meghiszem azt, hogy ismerem, még ha ő nem is ismer már meg engem. Még emlékszem, amikor mezítláb kószált az utcán. Az anyja a szardíniafeldolgozóban dolgozik. Őt is ott helyezték el tizenhárom éves korában, de aztán gazdag házhoz került. Mióta szobalány a doktoréknál, már semmibe vesz engem. Kérdezze csak meg Francist...

– Nem tudja, hol beszélhetnék vele?

– A házon kívül nem lenne könnyű. Már az anyját sem látogatja meg, amióta az újrarázasodott. Nem jár bálba. Meg van bolondulva a gazdasszonyáért. Egyfolytában kényezteti, babusgatja, ha megtehetné, az ágya előtt feküdne. Alig-alig kegyeskedik válaszolni Francisnak, ha az beszél hozzá... Mondja már! Letartóztatja a doktort?

– Nem hiszem, hogy szó volna róla... Köszönöm szépen.

– Visszajön, ugye? Most nem lehet nyugodtan beszélgetni... De ha van kedve ma este átjönni egy pohárára... Annyira szeretném tudni, mi fog történni...

Mégiscsak érző szíve volt, bár valószínűleg megbüntette volna a gyilkost az imént említett módon, ha az a keze közé kerül.

A tengerparton az emberek még semmiről sem tudtak, így a szokásos látványt nyújtották: anyukák és fürdőruhás gyerekeik, napernyők, piros és kék labdák, és úszók, akik a fehér tarajos hullámokba vetik magukat.

A Parti sétányon ezzel szemben feketébe öltözött emberek tartottak Bellamy doktor háza felé. Mindannyian helyi lakosok voltak. Kezet fogtak a járdán, kis csoportokat alkottak, nézték az órájukat, és amikor az ezüst könnyecseppekkel díszített fekete drapériás ajtóhoz értek, arckifejezésükre ügyelve lépték át a küszöböt.

Maigret felismerte köztük Monsieur Lourceau-t, Perrette-et, és a söröző más törzsvendégeit, akik már kondoleáltak, és most várakozás közben beszélgettek.

Ő is belépett. Mivel az előcsarnok elég tágas volt, így nem volt szükség egyik szalont sem ravatalozónak berendezni. Nem lehetett látni sem a lépcsőt, sem az ajtókat, csak gyertyákat és fekete drapériát; a gyertyák egy gazdagon díszített koporsót világítottak meg, tengernyi fehér virág között.

Philippe Bellamy, aki egymaga képviselte a gyászoló családot, egyenesen állt, nem mozdult, és mindenki sorban meghajolt előtte, miután a szenteltvízbe mártotta a puszpángágat.

Még lenyűgözőbbnek látszott így, hogy csak a plaztronja, a gallérja és a mandzsettája volt fehér. Vonásai élesebbnek, markánsabbnak tűntek. Minden

részvényilvánítást ugyanazzal a főhajtással fogadott, majd kihúzta magát, és egyenesen az újonnan érkezőre nézett.

Maigret ugyanúgy haladt el előtte, mint a többiek, meghajolt, mire az is, és ugyanazzal a merev tekintettel nézett rá. Semmi nem árulkodott nála nyugtalanságról, zavarról. Semmilyen jele nem látszott annak, hogy Bellamy számára Maigret más lenne, mint egy a sok közül.

Az alprefektus a saját kocsiján érkezett, s néhány házzal lejjebb parkolt; a polgármester és az alpolgármester is jelen voltak, és mindenki, aki számított. Minden bizonnyal a halott kislányról beszélgettek.

Megérkezett a halottaskocsi. Azután elindult a gyászmenet, amelynek kialakításához azért kellett egy kis idő. A lassú menet a templomba ért, a feketével borított előcsarnokba.

A férfiak a jobb oldalon helyezkedtek el, Bellamy doktor itt is egyedül állt az első sorban. A második sorban a barátok között Maigret felismerte a középkorú férfit, aki előző nap Madame Godreau-t kísérte.

Az említett hölgy pedig a bal oldali padsorban állt, koromfeketében, arca előtt fátyol. Egyfolytában arcát törölgette finom kendőjével, amelynek parfümillatát a tömjéнен át is érezte a főfelügyelő.

La Roche-sur-Yonból érkezett egy orgonista. Volt még egy bariton is, és gyerekkórus. A templom lassanként megtelt, és az offertórium körülbelül negyedórán át tartott.

A díszes ravataltól Maigret nem látta jól az idősebb Madame Bellamyt, aki Madame Godreau mellett állt, és néha hallani lehetett botjának csikorgását a kőpadlón.

Odette Bellamy nem volt jelen. Francis a szakácsnővel együtt jött. Jeanne pedig, a szobalány, minden bizonnyal gazdasszonyával maradt a házban.

Amikor kiléptek a templomból, az ég már derült volt, és a napsütés olyan barátságossá tette az utcát, hogy kellett egy kis idő, mire az emberek újra összhangba kerültek a város hangulatával.

A temető felé haladó lassú menetben Maigret messziről látta egy pillanatra kollégáját, Mansuyt, aki izzadt és még mindig borostás volt. Tehát nem kis nehézségek árán mégiscsak meg tudott jelenni egy rövid időre.

Néhány közeli barát kísérte ki Bellamyt a temető kerítéséig. Bourgeois doktor autójába szállt be, aki feltehetőleg hazafuvarozta.

Volt vajon családi ebéd? És Madame Godreau beléphetett-e kísérőjével a Parti sétány fehér házába?

Maigret nem találta meg Mansuyt, ezért gyalog indult el a városközpont felé. Amikor megnézte zsebóráját, az tizenkét óra tíz percet mutatott. Eszébe jutott, hogy megfedkezett valamiről, hogy kihagyta egyik szertartását. És nem hitte volna, hogy feledékenysége kisebb tragédiát okozott.

A klinikán Madame Maigret ma kelhetett fel először ágyából. Még nem volt szabad járkálnia, de egy órára – többre nem, kötötte ki az orvos – kerekesszékbe ültették. Így aztán első alkalommal mehetett végig a folyosón, láthatta a többi kórtermet és betegszobát, és végre azoknak az arcát is, akiknek az előző napokban csak a hangját vagy a nyöszörgését hallhatta.

Kisebb összeesküvést szöttek Marié des Anges nővérrel, nagyon halkan, nehogy elszomorítsák Mademoiselle Riquet-t, aki merevebb volt, mint bármikor máskor. Azt tervezték, hogy meglepik Maigret-t, aki továbbra is tizenegy órakor telefonált, szokás szerint. Volt egy telefonkészülék a

folyosó végén a társalgóban, amelyet hatalmas üvegablakok világítottak meg, éppen ezért napozóterasznak nevezték.

Aurélie nővért is beavatták. Amint Monsieur 6 telefonál, nem veszi fel a kagylót, hanem bekapcsolja a hívást a társalgóba. Így aztán legnagyobb meglepetésére felesége hangját hallhatja a telefonban.

A kerekesszék negyedórával előbb már ott állt a helyén. Fél tizenkettőkor pedig Marié des Anges nővér erősködni kezdett, hogy visszavihesse a beteget a szobájába.

Délben került vissza ágyába a csalódott Madame Maigret; a kedvesnővér hiába próbálta felvidítani, Mademoiselle Riquet nyúzott arcára pedig diadalittas mosoly ült ki.

– Két úr vár önre. Úgy tűnik, a barátai. Mivel sietniük kell, már asztalhoz ültek. Szobát szerettek volna foglalni, de nincs üres szobám...

Aztán Monsieur Léonard szinte könyörögve tette hozzá:

– Nem inna meg egy kis aperitifet?

A két férfi, aki Maigret asztalánál evett, Piéchaud és Boivert volt, a mozgóegység nyomozói, korábban mindketten a főfelügyelővel dolgoztak. Egyszerre álltak fel, szalvétával a kezükben.

– Bocsásson meg nekünk, főnök... Csak arra van időnk, hogy bekapjunk egy falatot, mielőtt ideér az ügyészség.

– Azt hittem, tizenegy órára kellett ideérniük.

– Valóban, ha megtalálták volna a vizsgálóbíró... De ő vidéken tartózkodott... Nem volt telefon azoknál, akiknél ebédelt, így a polgármesteri hivatalt kellett riasztani, ők küldték ki elé a mezőőrt... Egyszóval mindannyian itt lesznek egy órakor... Maga, főnök, benne van?

Valaki – talán Mansuy? – mesélhetett nekik Maigret viselkedéséről, ugyanis cinkosán néztek össze.

– Miben?

– Szabadságon van, természetesen... Ezt már ismerjük... Nem igaz, Boivert?

Az egyik harminc év körüli volt, a másik harmincöt éves. Mindketten értettek a szakmájukhoz. Olyan emberek, akik – az Orfèvres rakparton így mondják – ismerik a dörgést. Piéchaud, az idősebb, majdnem otthagya a fogát, amikor egy lengyelt tartóztatott le, és a jobb orcáján pisztolygolyó hagyott sebhelyet.

Maigret szórakozottan asztalhoz ült, széthajtogatta szalvétáját. Szedett magának az előételből, s közben fél füllel hallgatta, amit mondtak neki.

– Kiderült már, hogy nem erőszakolták-e meg a kislányt? Első hallásra úgy tűnt az eset... hogy szadista tehette... Legalábbis ezt mondták nekünk Poitiers-ban. Az itteni rendőrség vagy fél tucat csavargót tartóztatott le. Hallatlan, hogy ennyien vannak a környéken! Persze ha ennyire egyszerű lenne az egész, akkor maga nem foglalkozna vele már tegnap óta, nem igaz?

Megpróbálták kiugrasztani a nyulat a bokorból.

– Mi csak annyit kérünk, hogy önnel dolgozhassunk! Se Boivert, se én nem ismerjük a várost... Szóval... Röviden...

Maigret makacs hallgatásával nem tudott mit kezdeni; már nem tudta, mit mondjon.

– Minden az ön akarata szerint történne... De hát az ügyészégi urak egész biztosan tudják, hogy itt van... Meglepne, ha nem ragaszkodnának ahhoz, hogy beszéljenek önnel...

– Szabadságon vagyok – ismételte Maigret, és innivalót töltött magának.

- Hogyne...
- Ha megtudok valamit, elmondom nektek.
- Maga mindig is kedves volt...

Majdnem elmosolyodott. De hamar elment a kedve tőle. Még csak fel se derült az arca igazán. A viharfelhők azon nyomban visszatértek a homlokára. Nem volt éhes. Rosszul érezte magát a bőrében, mint amikor influenza lappang az emberben.

- Mindenesetre, ha meg kellene figyelni valakit, vagy ilyesmi...

- Köszönöm.
- Nekünk most le kell lépnünk... Idő van.

A folyosón, amikor Monsieur Léonard megadta nekik egy kis szálloda címét, ahol talán van esélyük szállást találni, ismét egymásra néztek, és Piéchaud, az idősebb, az ajtóban megjegyezte:

- Nincs valami jókedvében a főnök!

Még nem volt egészen fél három, amikor becsöngetett a klinikára. Nem húzta elő zsebóráját, s nem figyelt a harangok kondulására sem.

Aurélie nővért, aki meglepetésében szinte szemrehányóan nézett rá, és habozott felvenni a kagylót, rövid, gépies mosollyal üdvözölte, amely csak egy villanásnyi időre váltotta fel morcos vagy inkább konok arckifejezését.

– Nem a feleségemhez jöttem – jelentette ki. – Előbb a rendfőnöksasszonnyal szeretnék beszélni.

– Biztos benne, Monsieur 6, hogy a főnöksasszonyhoz kell fordulnia? Mindennel, ami a betegekkel és általában a klinikával kapcsolatos, mint például a panaszok is, a gazdasági ügyeket intéző nővér foglalkozik, aki...

– Megmondaná, kérem, a rendfőnöksasszonynak, hogy Mairget főfelügyelő óhajt beszélni vele?

Aurélie nővér jobbnak látta, ha nem erősködik tovább. Mialatt telefonált, Mairget dühösen nézte a túl sima falakat és a túl fényesre vikselt lépcsőt.

– Mindjárt jön valaki, aki odakíséri – szólalt meg az apáca.

– Köszönöm.

Le-föl járkált az előcsarnokban, kezét hátratéve, és már előre haragudott, hogy váratni fogják. Egészen megdöbben, amikor egy újabb hátraarcnál észrevett egy apácát, akit nem ismert, és aki őrá várt.

– Kérem, uram, kövessen!

Nem a lépcsőn mentek. Az előcsarnok végében beléptek egy szögfejekkel borított tölgyfa ajtón, és teljesen új helyen találták magukat, amely még a klinikánál is puhább és csendesebb volt. Az apácák feltehetőleg filcből vagy gumiból készült cipőtálpakon jártak, mert nem lehetett hallani lépteik zaját. Miközben egy bonyolult folyosórendszert jártak végig, Maigret kétszer is hátrafordult, mert valami meghatározhatatlan hangot hallott, amelyet vagy a nagy szoknyák, vagy az összekoccanó rózsafüzérek, esetleg inkább maga a főkötők keltette levegőáramlat okozott. Az apácák közlekedtek ilyen csendben, és denevérekre emlékeztettek.

Maigret fél szemmel látott egy kápolnát, az oltáron művirágokkal. Aztán bevezették egy társalgóba, ahol karmazsinvörös bársonnyal borított fekete székek álltak végig a falak mellett.

– Főtisztelendő anyánk azonnal jönni fog.

Ismét hallatszott a szoknyák suhogása, a rózsafüzérek zörgése, a főkötők szétterített szárnyai, ahogy a levegőt hasítják.

– Uram?

Maigret összerezzent, mert amíg a többi apáca csak apáca volt számára, ez az apáca viszont, annak ellenére, hogy ugyanazt az öltözéket hordta, és ugyanúgy eltűnt keze a nagy ruhaujjban, egy asszony volt, akin látszott, mennyi idős és milyen társadalmi osztályhoz tartozik.

A magas és vékony, előkelő asszony szürke szemével nyugodtan nézett rá.

– Nem a feleségem miatt kerestem fel, nővér...

Gyanította, hogy főtisztelendő anyámnak kellene szólítania, vagy valami ilyesminek, de ezek a szavak nem jöttek a szájára.

– Szeretnék néhány percet beszélni Marié des Anges nővérrel...

Azt hitte, ettől majd össze fog rezzenni, de a nővér még mindig ugyanazzal a személytelen nyugalommal nézett rá; Maigret pedig máris utálni kezdte.

– Tudja, uram, a szabály az...

– Bocsásson meg, nővér, de ma nem a szabályról van szó.

Kissé elvörösödött, hogy elsőként vesztette el nyugalmát.

– Azt akartam mondani – folytatta a nővér változatlan hangon –, hogy a szabály szerint apácáinkkal csak egy másik apáca jelenlétében lehet beszélni.

– Akkor is, ha a vizsgálóbíró parancsával jövök?

Megfogadta magában, hogy diplomataként viselkedik majd, de ez a nagypolgári asszony az apácafőkötőjében felbosszantotta, habár nem tudta, miért. Vagyis dehogynem tudta. Éppen most forgatják fel az ügyészségtől jött urak a Duffieux család kis házát a nyomozókkal együtt. Duffieux-ék semmi mást nem tettek egész életükben, csak dolgoztak, és egyesével kuporgatták össze a filléreket. Van egy kis halott a házukban, de ahelyett, hogy fájdalmukat tiszteletben tartva békén hagynák őket, nem mulasztják el kikérdezni őket a legszemélyesebb dolgokról, miközben a kíváncsiskodók az ablakhoz dugják az orrukat, az újságírók pedig egyfolytában fényképezik őket. Szóval?

– Marié des Anges nővér nagyon fiatal, uram, érzelmileg nagyon könnyen befolyásolható.

Maigret erre vállat vont.

– Idehívom.

Kiment, mondott néhány szót az egyik apácának, aki biztosan az ajtó mögött állt, mert a főnökasszony szinte azonnal visszajött.

– Vártam a látogatását. Marié des Anges nővér tegnap gyónt meg nekem. Súlyos hibát követett el azzal, hogy levelet írt önnek, és nekem nem szólt róla.

Maigret elképedt, és zavarba jött, hogy megtudta, beszélgetőtársa tud az esetről.

– Véletlen volt, tulajdonképpen teljességgel véletlen, hogy egy vagy két órán keresztül ő volt beosztva a 15-ös szobába. Még nincs hozzászokva a nagybetegekhez, és a szerencsétlen fiatal lány delíriuma nagyon felzaklatta.

Maigret gyanakodva kérdezte:

– Ismeri Bellamy doktort?

– Igen, ismerem.

– Azt akarom kérdezni ezzel, hogy csak mint orvost ismeri, vagy társaságból is ismerte?

Hiszen nagy valószínűséggel mindketten ugyanahhoz a világhoz tartoznak.

– Csak orvosként ismerem. Bordeaux-i vagyok. Miután ön így kívánja, Marié des Anges nővér maga fogja elismételni, szó szerint, a parancsomnak megfelelően...

És még ő parancsol, nem pedig Maigret!

– ...azokat a mondatokat, amelyeket hallott vagy hallani vélt. Nem szükséges kérdésekkel gyötörni annak érdekében, hogy felfrissítse a memóriáját. Én már megtettem. A mondatok, amelyeket el fog ismételni, semmiben sem különböznek attól, amit sok beteg delíriumban mond. Mégis attól tartok, hogy olyasvalaki, aki ezzel nincs tisztában, olyan jelentést tulajdonít nekik, amellyel valójában nem rendelkeznek. Marié des Anges nővér meggondolatlanul hatalmas felelősséget vállalt. Ön is azt vállal, ha meghallgatja, ezért imádkozom az Úrhoz, hogy bölcs elővigyázatosságot ébresszen önben.

Suhogás a folyosón.

– Jöjjön be, nővér. Engedélyezem, hogy elismételje Monsieur Maigret-nek azokat a szavakat, amelyeket elmondott nekem.

– Ön itt maradhat – határozta el hirtelen a főfelügyelő.

Marié des Anges nővér pedig elvörösödve nézett egyikről a másikra.

– Kómában volt... – hebegte. – Egyszer, amikor én voltam mellette, felriadt, megpróbált felülni, aztán belekapaszkodott a karomba, és ezt kiáltotta: „Nem tudja...”

Hirtelen elhallgatott, a rendfőnökasszonyra nézett, jóváhagyásra várt. Maigret továbbra is zsémbesen nézett.

– ”Nem tudja, letartóztatták? Nem szabad letartóztatniuk... Érti? Nem akarom... Nem akarom.”

Ismét abba hagyta. Maigret sejtette, hogy a legfontosabb rész még nem hangzott el, és a rendfőnökasszony sietett az apáca segítségére. Így szólt:

– Folytassa. Tudja, hogy írásba foglaltam az elhangzottakat, ahogy nekem elmondta, és ha a főfelügyelő igényt tart rá, jelentést írok róla.

Az apáca folytatta:

– ”Nem szabad hinni annak a nőnek... Ő a szörnyeteg...”

– Ez minden?

– Ez minden, amit akkor megértettem. Vannak szavak, amelyekben nem is vagyok biztos.

De még mindig nem mondott el mindent, ami a szívére nyomta. Maigret megértette Marié des Anges nővér kérdő tekintetéből, amelyet a rendfőnökasszonyra emelt.

– Ezenkívül nem mondott mást is?

– De igen... Csak nem volt értelme... Beszélte egy ezüstkésről...

– Ebben a szóban biztos?

– Igen, mert többször is elismételte... Azt is mondta: „A kezemben fogtam...” És erősen reszketni kezdett.

– Ez minden, nővér?

Higgadtan, kedves, de határozott hangon hangzott a rendfőnöknő parancsa:

– Elmehe, nővér.

Maigret összevont szemöldökkel tiltakozni akart. A rendfőnöknő azonban ugyanolyan nyugodtan intette le, és ő maga zárta be az ajtót a távozó apáca után.

– A többi, ami egyébként teljességgel jelentéktelen, inkább én mondanám el. Nem tehetem meg az egyik legfiatalabb apácával, hogy egy férfi jelenlétében kelljen elmondania bizonyos dolgokat. Nem tudom, előfordult-e már, hogy delíriumos beteg mellett virrasztott.

Éppen Maigret-től kérdezte, harminc év bűnügyi nyomozás után!

– Azt akarom hangsúlyozni, hogy néha teljesen megváltozik a beteg személyisége. Egy orvos ezt jobban el tudja magyarázni önnek, mint én. Mindenesetre a szóban forgó fiatal lány, egymás után többször is, olyan trágár szavakat használt, amelyeket inkább nem ismételnék meg önnek.

– Marié des Anges nővér elmondta ezeket önnek?

– Az volt a kötelességem, hogy meggyóntassam.

– Gondolom, ezeknek a szavaknak volt köztük a szexualitáshoz.

– Többségükben igen. Hozzáteszem, hogy ezek a szavak nem szerepelnek a szótárban.

Maigret habozott, majd fejet hajtott.

– Köszönöm – dadogta.

A rendfőnöknő pedig, mintha megbocsátotta volna az iménti viselkedését, más hangon folytatta:

– Gondolom, most szeretné látni a mi kedves betegünket, akit tudomásom szerint nagyon elszomorított, hogy ön nem telefonált a szokásos időben. Pedig ma felkelt, és előre örült annak, hogy személyesen beszélhet önnel telefonon.

– Köszönöm... – ismételte Maigret a hosszú folyosón, a rendfőnökhasszony mögött haladva.

A tölgyajtó kinyílt, majd ismét becsukódott. A főfelügyelőt ezennel kizárták. Ismét a klinikán volt, amely a kolostorhoz képest most közönséges és zajos helyként tűnt fel előtte.

Nem Marié des Anges nővér, hanem Aldegonde nővér várta a lépcső tetején. Madame Maigret kissé nyugtalanul nézett rá, nem mert tőle semmit kérdezni.

– Bocsáss meg nekem – kérte feleségét. – Nagyon elfoglalt voltam ma délelőtt.

– Tudom.

– Mit tudsz?

– Csak most gondoltam bele. Úgy vélem, a temetésre mentél. Láttad a koszorúnkat?

És a felesége ilyen kérdést tesz fel neki! Két hét a klinikán elegendő volt ahhoz, hogy teljesen megváltozzon.

– Tudod, már sokkal jobban vagyok...

– És már fel is kelhettél, tudom.

– Kitől tudod?

Nem merte a rendfőnökhasszonyt megemlíteni. Alig várta, hogy kijusson innen. Nem tetszett neki, ahogy Madame Maigret ránéz; erőt vett magán, és könnyedén, banális dolgokról kezdett beszélni.

Sosem telt még el ilyen lassan a félóra, különösen, hogy most Marié des Anges nővér sem jelent meg időnként.

Amikor távozás előtt Maigret lehajolt, hogy megcsókolja feleségét, az halkán megkérdezte:

– A 15-ös ügyében nyomozol?

Persze hogy rájött! Kis szemrehányással a hangjában, reménytelenül hozzátette:

– Pedig úgy örültél, hogy végre szabadságon vagy! Holnap hívni fogsz?

Vissza kellett fordulnia, hogy Mademoiselle Riquet-től is elköszönjön, akiről megfélemedezett. Rendkívüli dolog történt: úgy járta a város utcáit, hogy közben nem állt meg egyetlen bárban sem. A szállodájából telefonált.

– Halló! Bellamy doktorral szeretnék beszélni, kérem... Halló! Maga az, doktor? Elnézését kérem a zavarásért... Jól sejtettem, hogy ma nem találom ott a sörözőben... De szeretnék beszélni önnel, amikor önnek alkalmas... Halló! Mit mond? Azonnal? Köszönöm... Tíz perc múlva ott leszek...

Csakúgy, mint reggel, ezúttal is elfelejtett Monsieur Léonard-ral beszélni, aki olyan képpel forgolódott körülötte, mint egy bánatos kutya, aki nem érti, miért nem simogatja már meg a gazdája.

– Ha az urak megkérdezik, hogy hova ment? – kockáztatta meg a kérdést.

– Mondja azt nekik, hogy nem tudja.

Nagy léptekkel haladt, közben pipája szárát harapdálta. Francis nyitott neki ajtót, és rákacsintott, miközben a következőt mondta:

– Már várják odafönt.

A fekete kárpitok, a gyertyák, a virágok, minden eltűnt. A ház visszanyerte szokásos kinézetét, egyedül a ravatalozó szagát lehetett még érezni. Maigret követte az inast a lépcső vastag szőnyegén. Francis kinyitott egy ajtót, a

dolgozószobáét, és mielőtt bármit is látni lehetett volna, a főfelügyelő szivarfüstöt érzett.

Két férfi volt bent, tökéletesen otthonos hangulatban. Az egyikük, Bellamy doktor, állt. Hűvösen és szabatosan szólalt meg, a legcsekélyebb zavarjele nélkül az arcán vagy a hangjában:

– Kedves Alain! – mondta, talán egy csöppnyi iróniával a hangjában, az újonnan érkező felé. – Nagy örömmel mutatom be neked Maigret főfelügyelőt, akit annyira szeretted volna megismerni... Monsieur Maigret, bemutatom önnek Alain de Folletier-t, vizsgálóbíró La Roche-sur-Yonban.

A férfi magas volt, kicsit kövérkés, kipirult. Avarszínű zakó volt rajta, lovaglónadrág és vörösesbarna csizma. Ő volt, aki szivarozott; a nyitott szivarosdobozt is lehetett látni, a poharak mellett, az íróasztalon.

– Örvendek, főfelügyelő! Nem kell elmagyaráznom, miért vagyok ma itt... Habár zavar, hogy ilyen öltözékben jöttem. Egy napra szabadságot vettem ki, és lovagolni mentem vidéki barátaimhoz... Nagy nehézségek árán sikerült csak elérniük telefonon, és az ügyész azt kérte, hogy siessek ide, úgy, ahogy vagyok...

Az egyik bőrfotelre mutatva hellyel kínálták Maigret-t, aki le is ült. A doktor megkínálta szivarral.

– Chartreuse vagy armagnac?

Gépiesen válaszolt:

– Armagnac.

De nem vett a szivarból, hanem a pipáját tömte meg. Nagyon meleg volt a szobában; el lehetett képzelni, hogy érkezése előtt a két férfi milyen jól beszélgetett.

– Együtt jártunk középiskolába, Bellamy és én. Ez a magyarázata annak, hogy eltekinthettem...

A gürcöléstől! Ezt akarta mondani! Az ügyészségi kiszállástól az olyan jelentéktelen kisemberekhez, mint Duffieux-ék.

– Amint végzek ezzel az ügyvel... Ön tud róla, főfelügyelő? Úgy tudom, itt tartózkodott, bár szabadságon...

Szkeptikus mosoly bujkált a vizsgálóbíró ajkán, vékony barna bajusza alatt.

– Ez persze nem akadályozza meg abban, hogy sok mindenről tudjon, nem igaz? És abban sem, hogy segítsen a poitiers-i nyomozóknak... Joga van hozzá... Higgye el, csak incselkedem önnel... Ismerem önt hírből, mint mindenki más... Amikor az imént telefonált, és Philippe felajánlotta, hogy várjam meg önt, igazán nagyon örültem a lehetőségnek...

– Azt is elmondta Bellamy doktor, hogy miért szerettem volna beszélni vele?

Háromjuk közül az egyik pipázott, a másik szivarozott, a doktor pedig végül vékony egyiptomi cigarettára gyűjtött rá. Az üvegek és a metszett kristálypoharak az íróasztalon álltak, bennük chartreuse és öreg armagnac.

– Éppen az előbb mesélte el – válaszolta a bíró derűsen.
– Elég mulatságosnak tartom... Ez annyira jellemző Philippe-re, és, ha szabad ilyet mondanom, önre is... Önre, amilyennek önt elképzeljük...

A doktor az íróasztalnál könyökölt, és egyik férfiről a másikra nézett, nyugodtan.

– Szóval, ha jól értem, az ön szent és sérthetetlen szabadságának ellenére, a baleset, amelynek Philippe szegény sógornője áldozatul esett, az ön számára kissé gyanúsnak tűnik, így aztán szimatolgatni kezdett körülötte...

A hangnem kedélyes volt, némiképp leereszkedő, régi családból való úriemberé, aki éppen egy érdekes, de kissé közönséges emberrel társalog, egy csodabogárral, akiről aztán majd mesélhet a baráti társaságban.

– A doktor azt mondta, hogy szimatolgotok körülötte?

– Nem pontosan így fejezte ki magát... Azt mondta, hogy megsejtette az ön gyanúját, és megkönnyítette azzal az ön dolgát, hogy rendelkezésére állt, és meghívta önt ide... így volt, ugye?

– Nagyjából.

– Ő már csak ilyen... Valóban szeret hasonló tréfákat űzni az emberekkel... Gondolom, ha azért telefonált, hogy találkozhasson vele, akkor vannak hírei. Ne félj, Philippe, magatokra hagylak... Mindenki másnál jobban tudom, mi az a nyomozati titok...

– Kérlek... Monsieur Maigret igazán beszélhet...

Maigret éppen a kezében tartotta a poharát. A fotel mélysége miatt teljesen belesüppedt, nyaka széles válla közé szorult.

– Egyebek közt azt szeretném megtudni, doktor, hogy tegnap este hova ment.

Éppen csak egy másodpercre a doktor az ablak felé pillantott. Bellamy a felkapcsolva hagyott lámpákra gondolt, amelyekkel valószínűleg azt akarta elhitetni, hogy itthon van. Vajon Francisra is gondolt? Lehetséges. Mindenesetre egyszerűen azt válaszolta:

– Meglátogattam az anyósomat a Hotel de Vendée-ban.

Maigret majdnem elvörösödött. A bíró úgy mosolyodott el, mintha egyszersmind pontozna is.

– Késő délután érkezett meg a férjével, ugyanis hivatalosan újraházasodott.

Még egy pont! Maigret felidézte a tegnap az utcán látott pár képét. Hogyhogy nem gondolt erre? Ilyen egyszerű volt!

– Anyósom nyolc óra körül hívott fel. Én nem akartam zavarni az utazás fáradalmaira való tekintettel, de elmentem a szállodába, és tájékoztattam a történetekről.

– Köszönöm, és most feltennék még egy kérdést. Ki kezeli a feleségét augusztus elseje óta?

– Bourgeois doktor. Én is kezelhetném, hiszen idegösszeomlása van, de legtöbb kollégámhoz hasonlóan én is irtózom attól, hogy a családtagjaimat kezeljem.

Folletier bíró mosolya újabb pontot jelzett. Ő remekül szórakozott. Kitűnő történet kerekedik majd ebből, amelyet elmesélhet La Roche-ban és a környékbeli kastélyokban.

– Melyik nap hívta ki Bourgeois doktort?

Alig észrevehető habozás, de a vizsgálóbíró, aki éppen kinyújtóztatta csizmába bűjtatott, hosszú lábait, szimatolt valamit a levegőben.

– Már nem emlékszem.

– Az első napon?

– Nem hiszem. Gondolom, Monsieur Maigret, hogy volt már beteg a családban. Most jut eszembe, hogy a felesége most a klinikán van; kollégám, Bertrand kezeli. Már első nap kihívta?

– A másodikon.

– Mert felismerhetőek voltak a rosszulletek, és a heves láz is szinte azonnal jelentkezett. A feleségem esetében azonban...

A bíró tiltakozni akart, lovagiasságból, mintha megengedhetetlen lenne, hogy Madame Bellamy magánéletét szóba hozzák, és ezentúl kifejezetten úgy tekintett Maigret-re, mint egy faragatlan alakra.

– Hagyd! A feleségem esetében, mint mondtam, betegsége nagyfokú fáradtsággal kezdődött. Nem kelt fel, ami gyakran előfordul nőknél...

– Melyik nap?

– Nem jegyeztem meg.

– A baleset előtt két nappal, nem igaz?

– Lehetséges.

A bíró lába türelmetlenül, rosszállva topogott.

– Ne feledje, doktor, hogy azt mondta, bármikor felkereshetem itt, és bármilyen kérdést feltehetek, amit jónak látok.

– Ismét csak erre kérem.

– Bourgeois doktor a baleset napján jött?

– Nem.

– Másnap?

– Nem hiszem.

– Tehát legkorábban két nappal később. Tegnap eljött?

– Igen.

– Ma?

– Még nem.

– Jelen volt a vizsgálatoknál?

– Igen.

– De hát ez természetes, gondolom – tört ki Alain de Folletier. – Engedje meg, főfelügyelő, hogy megjegyezzem...

– Hagyd már! Hallgatom, Monsieur Maigret...

Ő pedig már régóta az íróasztalon lévő tárgyakat tanulmányozta messziről. A vastag bőr írómappán a doktor monogramja állt, csakúgy, mint az itatóson. A tintatartó előtt volt egy nagy elefántcsont papírvágó kés, és egy másik, kisebb, vékonyabb, élesebb, a levelek felbontásához.

– Megengedi nekem, hogy – természetesen ön előtt – feltegyek egy egyszerű kérdést az inasának?

A bíró ekkor felkelt, de ezúttal is a doktor intette le, miközben másik kezével megnyomta az elektromos csengőt.

– Láthatja – jegyezte meg kissé idegesen –, hogy végigjátszom a játékot.

– Még mindig úgy gondolja, hogy mindez csupán játék?

Kopogtattak az ajtón. Francis volt az, és teljesen természetesen indult a tálcáért.

– Francis, Maigret főfelügyelő szeretne föltenni magának egy kérdést, és megengedem, hogy válaszoljon neki.

Ezen a délutánon ez már a második eset volt, hogy ilyesformán engedélyezték valakinek, hogy beszéljen a főfelügyelővel. És ennek nem csak az volt az oka, hogy, ahogy a bíró mondta, szabadságon van. A társadalmi hovatartozásról volt itt szó valamilyen szinten, és Maigret-t ez már nagyon bosszantotta.

– Mondja – mondta a világ legtermészetesebb hangján –, hová tette az ezüstkést?

Nem vette magának a fáradságot, hogy a doktort figyelje közben. Az inas arcát nézte, Francis pedig kutatni kezdett az emlékeiben, és gazdája felé fordult.

– Nincs a helyén? Esküszöm, nem vettem el... Ha megengedi, megyek és megnézem...

Az ezüstkés tehát nem a rémálom része volt. Valóban volt egy ezüstkés a házban, és kétségtelenül ugyanaz volt, ami a klinikán Lili Godreau-t álmában is kísértette.

– Felesleges – mondta élénken Maigret. – Köszönöm.

– Ez minden?

Francis nem tudta megállni, hogy mielőtt kimegy, ne vessen szemrehányó pillantást Maigret-re. Hát nem lettek barátok előző este Popine étkezőjében? Hát nem mondott el mindent, amit tudott? Akkor most miért nézi tolvajnak, vagy szinte tolvajnak, ráadásul mások előtt?

– Továbbra is a rendelkezésére állok, Monsieur Maigret.

– Én pedig nem szándékozom visszaélni sem az ön türelmével, sem a vizsgálóbíró úréval.

Utóbbi viszont előhúzta a zsebóráját, hogy éreztesse, azért szerinte valóban kissé túl hosszúra nyúlt ez a beszélgetés. Ha Maigret kisebb jelenetet akart rendezni a könyvtárban, ahol a két barát beszélgetett, az még rendben lenne. De túl sok mindent engedett meg magának, mint a gyerekek, akiket bemutatnak a felnőtteknek, ők pedig arra használják az alkalmat, hogy elviselhetetlenül viselkedjenek.

– Doktor, szeretnék még egy pillantást vetni a rendelőjére.

– Parancsoljon.

Nem volt kissé unott a hangja?

– Gyere velünk, Alain. Azt hiszem, egyébként sem jártál még a melléképületben.

Lementek a lépcsőn, Maigret elöl, a két férfi mögötte, és a bíró halkán beszélt barátjához. Odaértek egy kertre nyíló ajtóhoz, kimentek, és megkerültek egy kis kerti tavat.

A kert végében vörös téglából épült garázs állt, valószínűleg a kis utcára nyílt, a doktor pedig a zsebéből elővett kulccsal a garázzsal szemközti kétszintes épület ajtaját nyitotta ki.

A folyosó hideg volt és csupasz; a váró, amelyet csak futólag láttak, banális. Bár a székek legalább nem voltak kopottak, mint a legtöbb orvosnál, és a falakat sem díszítették a szokásos akvarellek. Viszont, csakúgy, mint máshol, az egylábú kerek asztalkán egy halom folyóirat és képes újság tornyosult.

– Erre, kövessenek.

Az emeleten csak két helyiség volt. A világos nagyobbik volt a rendelő. Kényelmes bútorokkal volt berendezve. Az íróasztal olyan hatalmas volt, mint a dolgozószobában, az oldalán két jó bőrfotellet. A fal mellett széles és egyáltalán nem elnyűtt bőrdívány állt, ezen vizsgálta meg a betegeit a doktor.

A kertre két tejüveges ablak nyílt, és egész délután erősen besütött rajtuk a nap. Az utcára nyíló ablakokat függönyök borították; semmi sem volt szemben, csak egy raktár tűzfala.

Maigret benyitott a szomszédos, keskenyebb szobába, ahol egy mosdó és üveges szekrények álltak, amelyekbe gondosan be voltak pakolva a nikkelezett műszerek és orvosi szerszámok.

Lassan nézett körül, zsebre tett kézzel, a bíró nagy bosszúságára, akit viselkedésével egyre jobban kihozott a sodrából. Aztán az íróasztalt kezdte figyelmesen tanulmányozni.

– Az ezüstkés nincs a helyén – állapította meg egyszerűen.

– Honnan tudja, hogy ott a helye?

– Csak feltételezés. De ha idehívja a szobainast, könnyen ki lehetne deríteni.

– Valóban volt egy ezüstmarkolatú papírvágó kés az íróasztalomon. Észre sem vettem, hogy eltűnt...

– Augusztus elseje óta fogadott itt betegeket?

– Elméletileg hetente háromszor fogadok betegeket, illetve néha a többi napon is, bejelentkezés alapján.

– Mikor rendel?

– A kis utcában a réztáblán ellenőrizheti a rendelési időmet. Hétfőn, szerdán és pénteken délelőtt tíztől tizenkettőig.

– Este nem?

– Tessék?

– Azt kérdezem, hogy nem fordul-e elő, hogy este is fogad beteget.

– Ritkán. Alkalmanként előfordul, ha a páciens a nap folyamán nem tud eljönni.

– Mostanában volt rá példa?

– Nem emlékszem, de megengedem, hogy megnézze a jegyzettömbömet.

Maigret nem zavartatta magát, és belelapozott: a nevek semmit sem mondtak neki.

– Előfordul, hogy valaki a házból itt meri önt zavarni?

– Mit ért az alatt, hogy „valaki a házból”?

– Egy cselédet, például... A szobainasát... Vagy Madame Bellamy szobalányát...

– Természetesen nem. Belső telefonvonal köti össze a melléképületet a főépülettel.

– A felesége?

– Azt hiszem, soha nem tette be a lábát a rendelőbe. Talán csak akkor, amikor feleségül vettem, és körbevezettem a házban...

– Az édesanyja?

– Csak akkor jön ide, ha én nem vagyok itt, a nagytakarítás napjain, hogy felügyelje a cselédeket.

– A sógornője?

– Nem.

A két férfi már nem törődött az udvariassággal. Rövid, éles mondatokat váltottak. Egyikük sem foglalkozott azzal, hogy fenntartsa az udvariasság látszatát.

Maigret a világ legtermészetesebb módján kinyitotta az egyik ablakot, és kinézett a kert fáira. Egy bükkfa és egy sötétebb fenyőfa között a háznak csak egy része látszott,

méghez a két első emeleti ablak és egy padlásablak a manzárdszerűen kiképzett második emeleten.

– Azok melyik szobák ablakai?

– A bal oldali egy folyosóé, a jobb oldali a sógornőm fürdőszobájáé.

– És fölöttük? Kinek a szobája van?

– Jeanne-é, akarom mondani, a szobalányé.

– Nem tudja, melyik nap tűnt el a kés?

– Azt sem tudtam, mielőtt ön jött, hogy eltűnt. Ritkán szoktam a rendelőmben könyvek lapjait felválni. A posta pedig a házba érkezik, és legtöbbször a könyvtárszobámban bontom fel.

– Köszönöm...

– Ez minden?

– Ez minden. Ha megengedi, a kis ajtón mennék ki.

A keskeny lépcsőn visszafordult.

– Igaz is, múlt éjjel hány órakor ért haza?

– Nem tudom pontosan megmondani, de éjfél körül lehetett. Francis már elment, a könyvtárszobában hagyta tálcan a whiskyt. Lementem a hűtőszekrényhez jégért.

– És látta a feleségét?

– Nem.

– Madame Godreau sem találkozott vele?

– De igen, ma reggel, a temetés előtt.

– Az ön jelenlétében?

– Igen.

Nem jött zavarba. A gépezet kifogástalanul működött, a legkisebb hiba vagy habozás nélkül. Egyedül a hangja volt kicsivel idegesebb és élesebb.

Tegnap még két jól nevelt ember mintha egyenesen kereste volna egymás társaságát. Ma pedig már harcba szálltak egymás ellen.

– Továbbra is megengedi nekem, doktor, hogy felkeressem itt? Tudja – ahogy azt Monsieur Alain de Folletier nagyon helyesen megállapította –, szabadságon vagyok, és nem áll módomban öntől bármit is követelni. Ő is, ugyebár, igaz, hogy ügyész, és hivatalos ügyben jár el Les Sables-ban, de önnél barátként tartózkodik...

– Továbbra is a rendelkezésére állok.

Leakasztotta a biztonsági láncot az ajtón, és elfordította a reteszt.

– A közeli vizontlátásra, doktor.

– Amikor csak óhajtja.

Miután Maigret átlépte a küszöböt, pillanatnyi habozást követően a doktor kezét nyújtott, Maigret pedig megrázta. A bíró azonban úgy tett, mint aki nem látja, hogy Maigret kezét nyújt felé.

– Üdvözetem, bíró úr. Mindenesetre szeretném jelezni önnek a folyamatban lévő nyomozás érdekében, hogy tegnap fél öt körül a kis Lucile Duffieux Madame Bellamy szobájából jött ki.

– Tudom.

Maigret már elindult a járdán, de most meghökkent, és élenken visszafordult.

– Philippe barátom jóval azelőtt mondta nekem, mielőtt ön ideért, főfelügyelő. Jó estét!

Senki nem volt a kis utcában, csak a csupasz falakat lehetett látni, a doktor garázsának csukott ajtaját, és a kis kimeszelt épületet, földszintjén a váróval, emeletén a rendelővel.

Bellamy doktor nevével egy réztábla jelezte a rendelési napokat és időpontokat. Egy kis tábla pedig arra kérte a betegeket, hogy nyomják meg a csengőt, és lépjenek be.

A város és a vidék határán húzódó utca ismét megszokott arcát mutatta. Itt-ott, az ajtajuk előtt idős nyugdíjasok székükön ülve pipáztak. Néhol pedig a nyitott ajtó mögül éles hang hallatszott, amint a gyerekeket hívta. Kölykök labdáztak az utca közepén, miközben máshol egy csöppség teljesen egyedül, egy szál kék ingben a kövezetlen járdán húzta csupasz fenekét.

Duffieux-ék ajtaja zárva volt. Végre-valahára békén hagyták őket, és most Maigret volt kénytelen újra zavarni a nyugalmaikat. A bíró mondata egészen elképesztette. Tehát Bellamy doktor beszélt először arról, hogy a lány előző nap a házában járt.

Tulajdonképpen logikus volt, hogy igyekezett megelőzni őt, hiszen a főfelügyelő is látta a kislányt. Vajon milyen magyarázatot tudott adni arra, miért is volt a lány a felesége szobájában?

Maigret bekopogott, és hallotta, hogy egy széket hangos csikorgás közepette odébb toltak a konyha kövezetén, és az ajtó kinyílt; a reggeli kövér asszonyt látta maga előtt. Ő vajon felismerte? Vagy talán úgy volt vele, miután egész nap annyi embernek kellett válaszolnia, hogy eggyel több vagy kevesebb már nem számít?

Mutatóujját szájához emelve suttogta:

– Sss... Marthe alszik.

Maigret belépett, levette a kalapját, és a hálószoba ajtaja felé nézett, amelyet félig nyitva hagytak, hogy hallani

lehessen, ha Madame Duffieux megszólal; az orvos korábban altatót adott be neki.

Miért volt az az érzése a főfelügyelőnek, ami már reggel is, hogy itt tél van, miközben odakint augusztus volt? Lehet, hogy ezekben a kis házakban mindig így van. Már is olyan sötét volt bent, mintha alkonyodna. A tűzhely alá volt gyújtva, leves főtt rajta, póréhagyma illatát árasztotta. Biztosan a tűz volt az, apró piros korongjával és duruzsoló hangjával, ami a télre emlékeztetett.

Duffieux kigombolt ingnyakkal fűzfavesszőből font fotelben ült, feje hátrahanyatlott, szája félig tátva. Ő is aludt, de arcán még mindig ott ült a döbbenet és a kétségbeesés.

Hogyan volt képes az öregasszony nekifogni takarítani, mindent a helyére tenni és felmosni az urak jövés-menése után? A háznak tiszta illata lett, szappanszagú. Az asszony leült, és gépiesen újra kézbe vette kötését, hiszen a magafajta asszonyok sohasem maradhatnak télenek.

Maigret odavitt egy széket a kályha elé. Tudta, hogy vannak olyan emberek, akiknek a kályha a társaságuk. Halkan megkérdezte:

– Ön családtag?

– A gyerekek nagynéninek szólítottak – válaszolt, miközben tovább számolta kötésén a szemeket. – De nem vagyok rokon. Három házzal odébb lakom. Én jöttem át, amikor Marthe szült. És nálam hagyta a kislányt is, amikor elment bevásárolni. Soha nem volt teljesen egészséges.

– Kiderült már, hogy Lucile miért járt tegnap Bellamy doktornál?

– Ott járt a doktornál? Nekem ezt nem mondták... Ön nem velük jött? Várjon... Mondták nekem, hogy pénzt találtak egy dobozban, tombolaszelvényekkel... Erről lehet

szó... Menjen be a szobába... Az én öreg csontjaim már nehezen bírják... Nyissa ki a ruhásszekrényt... Miután elmentek, nagyjából visszapakoltam a dolgokat a helyükre... Jobbra lent találja meg egy bádogdobozban...

A holttest már nem volt ott. Ugyanúgy, mint Lili Godreau-nak, a kis Lucile-nek is át kell esnie a boncolásnak nevezett utolsó tortúrán.

Maigret követte az öregasszony utasításait. A ruhák alatt, amelyeket a nyomozók minden oldalról alaposan megvizsgáltak, talált egy régi kekszesdobozt, és kivitte a konyhába.

Az asszony nézte, ahogy felnyitja a fedelét, majd megszámolja a bankjegyeket és az aprópénzt. Az aprópénz zörgése volt a bűnös? Duffieux ugyanis félig kinyitotta szemét, de ahogy ismét idegen arcot látott házában, inkább újra behunyta, és megpróbált ismét elaludni.

A dobozban kétszázharmincöt frank volt. És voltak még benne tömbökben tombolajegyek is, amelyekkel az iskolák számára gyűjtöttek. Egy jegy egy frankba került, egy tömb pedig huszonötbe.

A jegyek többségét egyesével adták el, a tömbökön pedig a környékbeliek neve állt. Egy iskolai füzetből kitépett lapra pedig a következőket írta a kislány ceruzával:

Malterre: 1 tömb

Jongen: 1 tömb

Mathis: 1 tömb

Bellamy: 1 tömb

Az első három név a városközpontban dolgozó kereskedőké volt.

A doktornak ismét lefegyverzően egyszerű magyarázat állt rendelkezésére. Elegendő volt annyit mondania a bírónak – aki egyébként nem kérdezett tőle semmit:

– Igaz is, a feleségem mondta, hogy a kislány tegnap délután nálunk járt, tombolajegyeket akart eladni...

Maigret-nek viszont nem volt elegendő ez a magyarázat, hiszen ő tudta, hogy Madame Bellamy várta a kislányt. Azt is tudta, hogy már korábban is járt ott, és hogy akkor megmondta a nevét Francisnak.

Visszatette a pénzt és a tömböket a helyükre, és visszavitte a dobozt a szekrénybe.

– Tudja, asszonyom, hogy hívják a kislány tanítónőjét?

– Madame Jadin... A temetőhöz közel lakik, egy új házban, fel fogja ismerni a sárgára festett homlokzatáról... Az urak leírták maguknak azokat a neveket, amelyeket a dobozban látott... Biztosan felkeresték Madame Jadint is...

– Kérdezték önt Émile-ről?

– Ön tehát nem velük dolgozik?

Kibújt a kérdés alól.

– Én nem ugyanannak a hivatalnak dolgozom.

– Megkérdezték, hol van a fiú, mire azt válaszoltam, hogy Párizsban kell lennie, de a címe is kellett nekik. Megmutattam nekik a képeslapot...

– És a levelet is?

– Arról nem kérdeztek.

– Nekem megmutatná?

– Vegye csak elő... A kredenc jobb oldali fiókjában van...

Gérard Duffieux félálmában távoli és halk zajként hallhatta a beszélgetést. Időről időre mozdult egyet, de túlságosan kimerült volt ahhoz, hogy teljesen fel tudjon ébredni.

A jobb oldali fiók a ház széfje volt. Régi levelek, számlák, fényképek voltak benne, és egy nagy, kopott irattárca, benne hivatalos iratok, Duffieux katonakönyve, a házassági anyakönyvi kivonat és a születési anyakönyvi kivonatok.

– A levél legfelül van – jegyezte meg a kövér asszony.

A fióknak poros szaga volt; idekerülnek majd Lucile emlékei és a halotti anyakönyvi kivonata.

– Megengedi, hogy elolvassam?

Az asszony pedig ránézett az alvó férfirra:

– Tudja, amilyen állapotban vannak...

A levelet Larue és Georget, a város nyomdászainak fejléces papírján írták. Maigret minden reggel elment a műhelyük és az irodáik előtt, ahogy a Parti sétányról a kikötő felé tartott.

Drága Édesanyám...

Az írás határozott volt, tömör és pontos.

Nem tudod, hogy az utolsó pillanatban is mennyire elbátortalanít annak a tudata, hogy fájdalmat okozok neked. Arra kérlek, hogy lassan olvasd el ezt a levelet, nyugodtan, egyedül, a tűz előtt, a szokott helyeden ülve. Olyan tisztán látlak magam előtt!

Tudom, hogy sírni fogsz, és le kell majd vened a szemüveged, hogy megtörölgesd.

Mégis, anya, ami veled történik, annak minden szülővel meg kell történnie. Sokat gondolkodtam rajta. Sok könyvet olvastam erről, és arra jutottam, hogy ez a természet törvénye.

Nem vagyok szörnyeteg. Nem vagyok önzőbb, mint bárki más. És nem vagyok érzéketlen sem.

De látnod kell, szegény édesanyám, hogy annyira szeretnék élni! Meg tudod ezt érteni, Te, aki egész életedben másokért áldoztad fel a saját életedet, a férjedért, a gyerekeidért, bárkiért, akinek szüksége volt rád?

Szükségem van arra, hogy élhessek, és ez egy kicsit a te hibád is. Az első ambícióimat neked köszönhetem, mert magadtól vontál meg mindent azért, hogy tanult ember lehessen. Ahelyett, hogy inasnak adtatok volna, mint a környékbeli fiúkat, azt akartad, hogy tanuljak, és büszke voltál rám, amikor egymás után nyertem el a díjakat.

Most már túl késő visszafordulni. Úgy érzem, megfulladok ebben a kisvárosban, ahol semmiféle jövője nincs egy hozzám hasonló fiúnak.

Amikor beléptem Larue és Georget nyomdájába, azt hitted, hogy az életem elrendeződött, és fájtnom, hogy mennyire örülsz.

„Na most már be vagy biztosítva” – mondtad.

Tudod, én már akkor is másfajta életet képzeltem el magamnak. Amikor megengedték, hogy kis cikket írjak az újságba, büszkén mutogattad a szomszédasszonyoknak, majd amikor egy párizsi újság főszerkesztője, aki nem tudta, hány éves vagyok, engem nevezett ki az újság itteni tudósítójának, nem tudtad, hová legyél örömdben.

Azt szeretted volna, hogy helyi lányt vegyek feleségül. Arról álmodtál, hogy az új városrészben veszek majd egy kis rózsaszínű házat.

Mára mindez annyira bánt engem, hogy alig találok szavakat arra, hogy leírjam, mit döntöttem el.

Néhány órán belül, édesanyám, elmegyek. Nem volt bátorságom erről beszélni sem veled, sem papával. Azt hiszem, ő azonnal megértene, hiszen a karja elvesztése előtt neki is voltak ambíciói.

Ma este elutazom Párizsba, vonattal. A kapcsolataimnak köszönhetően az újságnál kapok egy egyelőre szerény állást, amely segít majd egyenesbe jönnöm. Senkinek nem szóltam egy szót sem, a főnökeimnek sem. De ne féj semmitől. Mindent rendben hagyok magam után.

Csak Lucile tud róla, mert szükségem volt egy bizalmasra. Nagyon jó kislány, teljesen megbízhatasz benne. Nagyon szeret mindkettőtöket, és remélem, hogy lassanként elfeledteti veletek az én távolléteimet.

Szerettelek volna legalább erősen megölelni, mielőtt elmegyek. Megtettem, te biztosan nem értetted, hogy miért öllelek át olyan hosszan.

Ha elbúcsúztunk volna, nem maradt volna bátorságom elmenni.

Remélem, hogy a helyzetem rövid időn belül lehetővé teszi, hogy továbbra is segítssek benneteket. Arra kérek, hogy ne haragudj rám, ha eleinte még nem küldök semmit.

Néhány hónap alatt sokat komolyodtam. Ti nem vettétek észre. A szülők mindig gyerekként kezelik a fiukat, akkor is, ha már férfitá vált.

Márpedig férfi lettem. Mondd meg papának, hogy igyekszem férfiként viselkedni. És ha egy nap fájdalmat okoznék nektek, gondoljatok arra, hogy nem az én hibám, hanem a sors akarta így.

Imi fogok, amint lesznek híreim. Meg fogom írni a címetet, ahová te is írhatasz. Ezt a levelet holnap reggel fogod megkapni, addig pedig ne aggódj, ahogy mondtam, egész este a főnökeimnél fogok dolgozni. A levelet éjjel fogom feladni a vasútállomáson, mielőtt felszállok az utolsó vonatra. Már megvan a jegyem.

Szerencsét próbálok, édesanyám, ahogy már annyian megtették előttem, és ezekben a pillanatokban is megteszik.

Többször is hallottam azt tőled, hogy azok, akik így elmennek, nem sokat érnek. Hidd el, ha azt mondom, igenis ők a legjobbak.

Kívánj nekem mindezek ellenére sok szerencsét. Imádkozz néha a fiadért, aki a saját útját járja.

Hagyd a papát aludni, mielőtt elmondod neki. Tudom, hogy gyengébb vagy, mint ő, és mindig is beteges voltál, de néhány hónapja arra gyanakszom, hogy szívbeteg, csak nem mondja el nekünk.

Lucile ott lesz veletek.

Helyettem is öleld meg. Legyetek boldogok mindhárman. Én is megpróbálok az lenni, és ha viszontlátjuk egymást, remélem, hogy lesz okotok büszkének lenni rám.

Viszontlátásra, édesanyám.

Fiad, Émile

Maigret elővette a képeslapot, amely a Concorde teret ábrázolta. Csak néhány szó volt a hátoldalán, zaklatott kézírással.

Rendben megérkeztem. Írhatsz nekem, poste restante, 26-os számú posta, Párizs. Mindhármótokat ölelem.

Emilé

Maigret emlékei szerint a 26-os számú posta Saint-Benis-ben volt, a nagy sugárutak közelében.

– Távíratoztak neki? – kérdezte.

– Csak délben.

– Még nem válaszolt?

– Gondolja, hogy megkaphatta már a táviratot? Ha idejönne, az biztosan vigaszt jelentene...

Az asszony sóhajtva a félkarú férfira nézett, aki ismét mélyen aludt, lélegzete megrezegtette őszülő bajuszát.

– Velük marad ma éjjel?

– Nyugodt lehet. Az unokaöcsémet küldtem el a dolgaimért.

Nem akart lefeküdni, nem mert abban a szobában aludni, ahol

Lucile-t megfojtották. Madame Duffieux-t akarta ápolni. A férj vajon elmegy dolgozni ugyanúgy, mint más éjszakákon?

Inkább nem tette fel ezt a kérdést. Lassan összehajtotta a levelet, és visszatette a helyére. Szerette volna magával vinni, de tudta, hogy nem engednék meg neki.

A szobában Madame Duffieux nyöszörögni kezdett, mint egy gyerek, a kövér asszony pedig nehézkesen felkelt.

– Bocsásson meg... – dadogta Maigret. – El kellett jönnöm...

Az asszony intett, hogy hallgasson, és miközben Maigret kiment, ő lábujjhegyen a beteg szobája felé indult.

Zongora állt az egyik sarokban, a tölgyfa asztalon hímzett terítő, a falakon pedig fényképek, sorokba állított gyerekekről, minden kép más-más évből: Madame Jadin diákjai voltak, osztályról osztályra.

– Az egyik kollégája már járt itt, hogy kikérdezzen, főfelügyelő úr, egy magas, sebhelyes arcú férfi...

Piéchaud volt az, aki jól ismerte a szakmáját.

– Valóban szerveztünk egy tombolát az iskolák javára. A tanulók árusítják a szelvényeket. Engedélyeztük nekik, hogy felkeressék a kereskedőket, és azokat az embereket, akiket ismernek... Lucile-nél ugyanúgy voltak szelvények,

mint a többieknél... Hétfőn reggel kell visszahozniuk az el nem kelt szelvényeket és tömböket...

– Nem volt megszabva, hogy melyik gyerek melyik utcába vagy városrészbe menjen?

– Szabadon választhattak...

– Meséljen nekem Lucile-ről, kérem.

Madame Jadin alacsony volt, sötét hajú. Az osztályban biztosan szigorúnak látszott, hiszen erre volt szükség, de sok melegség volt a tekintetében.

– A nyomozója olyan kérdéseket tett fel nekem, amelyeken, bevallom, kissé felháborodtam, és biztosan ő is mondani fogja, hogy elég rosszul fogadtam őket. Ön megértőbbnek tűnik. Azt akarta tudni, hogy Lucile barátkozott-e fiúkkal, és mennyire volt szexuálisan felvilágosítva. Gondoljon bele, még alig volt tizennégy éves! Idősebbnek tűnt, mert magas volt és komoly, egy kicsit talán túl komoly is a korához képest... Valóban vannak időnként koraérett tanulóink is, nem tagadom, akik az utcán fiúkkal találkozgatnak, különösen télen, amikor sötét van, és néhányan – de ez tényleg kivételes – férfiakkal is kikezdtek...

– Lucile jó gyerek volt?

– Kicsi anyukának hívtam, mert a szünetekben, ahelyett, hogy a nagyokkal játszott volna, sokkal szívesebben foglalkozott az óvodásokkal... Egy napon véletlenül hallottam, amikor az egyik barátnőjével beszélgetett, akinek éppen akkor született kisöccse. Lucile nehéz szívvel azt mondta: „Úgy tűnik, az én édesanyámnak nem lehet több gyereke.” Többen vannak, mint hinnénk, főfelügyelő úr, különösen a legszegényebbek között, olyan lányok, akik tizennégy évesen már kész nők...

– Gondolom, a szünidő miatt az utóbbi időben nem találkozott vele.

– Többször is találkoztam vele, mert el akarjuk kerülni, hogy ebben az időszakban az utcán csatangoljanak a gyerekek, és összegyűjtjük azokat, akiket a szüleik ránk bíznak. Játékokat szervezünk nekik, csoportokban a tengerpartra vagy a fenyőerdőbe visszük őket kirándulni...

– Nem tűnt úgy, mintha megváltozott volna?

– Észrevettem, hogy nyugtalan, és megkérdeztem, mi a baj. Nem tudom, hogy a fiúiskolákban is így van-e, de nálunk mindannyiunknak megvan a magunk kis kedvence. Lucile egy kicsit ilyen volt nekem... Az iskolában a szünetekben vagy nyáron a fenyőerdőben kirándulva szívesen hagyta ott a társait, hogy velem beszélgessen... Emlékszem, megkérdeztem, igaz-e, hogy a bátyja elment.

– Akkor ez mindössze néhány napja történt?

– Három napja... A többi gyerektől hallottam... Ahelyett, hogy őszintén válaszolt volna, ahogy szokott, a szemembe nézve, most elfordította fejét, és hűvösen csak annyit mondott:

„Igen.”

„Gondolom, az édesanyátoknak nagyon fáj.”

„Nem tudom.”

„Kap tőle hírt?”

„Nem tudom.”

– Nem erősködtem, mert éreztem, hogy feszült volt és zárkózott. Mindössze ennyit tudok, főfelügyelő úr...

– Zongoraórákat is ad?

– Néhány magánórát, igen.

– Lucile is vett órákat öntől?

Madame Jadin kissé zavartan rázta meg fejét. Ez kétségtelenül azt jelentette, hogy a kislány szülei nem engedhettek meg maguknak ilyen luxust.

A munkások éppen akkor hagyták el a műhelyt, amikor Maigret a Saint Charles utcára ért, a Larue és Georget nyomdához. Átvágott a kövezett udvaron, megkerült egy teherautót, majd belépett egy üveges ajtón, amelyen az „Iroda” felirat állt.

Egy gépíró nő éppen akkor vette fel a kalapját.

– Monsieur Larue itt van? – kérdezte.

– Monsieur Larue két hónapja meghalt.

– Bocsásson meg. Ebben az esetben, beszélhetnék Monsieur Georget-val?

Az utóbbi egy szomszédos helyiségben volt, és meghallhatta Maigret-t, mert hangosan így szólt:

– Engedje be, Mademoiselle Berthe.

Alacsony, fesztelen ember volt, éppen az újságja kefelevonatát javítgatta. A *L’Echo des Sables* csak hetente egyszer jelent meg, négy oldalon, főleg helyi híreket és hirdetéseket tartalmazott, különösen közjegyzői hirdetményeket.

– Üljön le, főfelügyelő úr. Ne lepődjön meg azon, hogy ismerem. Régi barátom Mansuy főfelügyelő, ő beszélt nekem önről. Minden délelőtt látom önt az utcán. Sejtettem, hogy felkeres.

Mint ahogy arra Maigret számított, hozzátette:

– Az egyik kollégája nemrég járt itt, úgy hívják... várjon csak...

– Boivert...

– Ő az! Őszintén szólva, nem nagyon tudtam mit mondani neki. Igaz, hogy ön a saját szakállára nyomoz?

– Boivert mondott ilyet?

– Egyáltalán nem! Ezt beszélnek a városban... Várjon, ma délelőtt a temetésen voltam, mivel Bellamy doktor az ügyfelem... Legalább ketten beszéltek ugyanerről... Azt is hozzáteszik, hogy önnek saját elképzelése van, hogy a poitiers-i rendőrség nem ért egyet önnel, és hogy ön meglepetést tartogat nekünk...

– Túl sok mindenről beszélnek – morogta Maigret türelmetlenül.

– Azt szeretné, hogy elmondjam, mit tudok Emilé Duffieux-ről?

Maigret bólintott, hogy igen, de úgy tűnt, csak fél füllel figyel oda.

– Ő már a második fiú a sorban, aki itt dolgozott nálam, és, ha fogalmazhatok így, akit kikupáltam... És ő a második, aki kicsúszik a kezem közül... De tudnia kell, hogy nem haragszom rájuk... Az első most éppen Rennes-ben újságíró, minden reggel olvasom a cikkeit a *L'Ouest-Éclair*ben. Ami Émile-t illeti... Előbb-utóbb kiderül, mire képes, nem igaz?

– Én is ezt kívánom.

Monsieur Georget összerezett, olyan komor hangon szólt ez a mondat.

– Mindenesetre, főfelügyelő úr, Émile becsületes fiú, az egyetlen hibája talán az, hogy kissé bizalmatlan... A szó nem pontos... Hajlamos arra, hogy magába zárkózzon. Azt is mondhatnánk, hogy olyan, mintha mindig egy ironikus mosolytól, goromba visszautasítástól vagy egyszerűen csak egy leereszkedő hangnemtől tartana... A családja szegénysége nagy terhet jelent számára, mégsem szégyelli.

Ha megkérdezik, mi az apja hivatása, habozás nélkül válaszolja, hogy „éjjeliőr”. És nem teszi hozzá, hogy Duffieux csak azután vállalta el ezt a munkát, hogy a jobb karját amputálni kellett... Nem tudom, hogy jól fejezem-e ki magam... Sikeres akar lenni, kerül, amibe kerül... Annyit fog dolgozni ezért, amennyit csak kell... Rengeteg könyvet olvasott el, véletlenszerűen... Rendszeresen váltakoznak a szorongó és a magabiztos korszakai...

– Nők? – kérdezte Maigret.

A nyomdász a szomszéd iroda felé mutatott.

– Elment már? – kérdezte félhangosan, a gépírónőre utalva.

Inkább kiment megnézni.

– Láta a hölgyet, Mademoiselle Berthe csinos és vonzó. Minden alkalmazottam próbált már udvarolni neki. De ő valójában Émile Duffieux-be szerelmes, olyannyira, hogy vadul támad, ha valaki szerencsétlenségére egy rossz szót is szól róla ölötte. Mindent megtett, hogy felhívja magára Émile figyelmét. Kacér lett; kétszer-háromszor is új ruhát vett fel hetente. Nem vagyok benne biztos, hogy Émile egyáltalán észrevett-e bármit is. Kitűzött egy célt maga elé. Mindig számítottam rá, hogy Nantes-ba vagy Bordeaux-ba megy, mint nálunk a legtöbb ambiciózus fiatal. De ő egyenesen Párizsba ment...

– Szóban tájékoztatta önt?

– Nem, levélben.

– Amit az elutazása másnapján kapott meg?

– Pontosan... Mint a szülei... Mintha félt volna attól, hogy az utolsó pillanatban megpróbáljuk megfékezni... Felesleges mondanom, hogy a számlái rendben voltak... Ha szeretné látni a levelet...

Maigret csak egy pillantást vetett rá. Émile nagyon kedvesen kért bocsánatot, és ugyanilyen kedvesen köszönte meg főnökének mindazt, amit érte tett.

– A húga soha nem jött be hozzá az irodába?

– Nem emlékszem... Egyébként is, Duffieux kevés időt töltött az irodában... Az utóbbi időben legalábbis... sokat foglalkozott az újsággal, a helyi hírekkel és a hirdetésekkel ugyanúgy, hiszen egy ilyen kis szerkesztőségben, mint a miénk, mindenhez érteni kell...

– Szeretném, ha a lehető legpontosabban el tudná mondani az időbeosztását.

– Kilenc óra körül érkezett, néha korábban, mert nem törődött a saját kényelmével... Legtöbbször fél tizenegyig bent volt az irodában. Azután átment a rendőrkapitányságra, hogy megtudja a legfrissebb híreket, aztán a polgármesteri hivatalba, végül az alprefektúrára. Volt, amikor dél körül ért vissza, de olyan is, hogy csak ebéd után. Délután megírta a cikkeket, és átment a műhelybe, hogy a tördelést megcsinálja... Ezenkívül időnként bevásárolt, felhívta a közjegyzőket, az ingatlanügynököket, és a moziigazgatókat, akiknek filmplakátokat szoktunk készíteni... Most egy átlagos hétköznapját mondtam el. Péntekenként, a lap megjelenésének napján, gyakran este kilencig is itt maradt velem...

Ilyen volt nagyjából egy kis vidéki riporter élete.

– Tehát – foglalta össze Maigret – főleg délelőtt járt a városban. Nem tudja, voltak privát telefonhívásai?

– Attól függ, mit ért privát alatt. Tudtam, hogy egy párizsi újság helyi tudósítója. Engedélyt kért tőlem, mielőtt elfogadta az állást. Nagyon kevés idejét vette el, hiszen ugyanazokat az információkat továbbította nekik, amik nálunk is megjelentek... Megengedtem neki, hogy erre

használja az egyik telefonvonalat, ő pedig lejegyezte a hívásokat, így a könyvelő minden hónap végén levonta a fizetéséből... Soha nem kaptam rajta valóban privát beszélgetésen, például egy baráttal...

– Köszönöm.

– Még nem érték el Párizsban?

– Csak egy postafiókcímet adott meg a szüleinek.

– Persze, egy vagy két napba beletelhet...

A nyomdász tudtán kívül jó ötletet adott ezzel Maigretnek. Alighogy visszaért a szállodába, máris felhívta a Bűnügyi Rendőrséget.

– Halló! Lucas ott van? Kivel beszélek? Torrence, te vagy az? Itt Maigret. Igen, még mindig szabadságon... Hogyan? Hogy szép-e az idő? Fogalmam sincs... Megnézem... Nem süt a nap, de nem is esik... Janvier ott van még az irodában? Szólj már neki... Igen, köszönöm... Halló, te vagy az, Janvier? Nem vagy túl elfoglalt? Csak a szokásos? Akkor jó... Megtennél nekem egy szívességet? Szeretném, ha elmennél a 26-os számú postára... Ugye Saint-Denis-ben van?... Igen, ismerem... Beszélsz a poste restante felelősével... Megkérdezed, hogy jött-e levél Émile Duffieux nevére... Igen jegyezd le... Émile... Duffieux... Nem, két f... F, mint Fernand... Várj! A legfontosabb, amit tudni szeretnék, hogy jött-e már valaki átvenni a leveleit... Igen... És melyik napon... Ha még nem ment senki, akkor kérd meg a postást, hogy hívjon fel, ha valaki jön majd érte... És hogy tartsa fel valahogy az illetőt pár percig, amíg te fogsz egy taxit... De vigyázz! Egyszerűen írd fel a címét... Ha szükséges, kövesd... Ne tedd még le... Nézz még körül a kiadó szobáknál... Vess egy pillantást az elmúlt napok bejelentőlapjaira... Főleg július harmincegyedikét és augusztus elsejét nézd meg... Ugyanezt a nevet keresed ott

is... Ez minden... Nem, nem olyan fontos ügy... Csak egy egyszerű kérés, személyes okokból... Köszönöm, öregfiú... így van... Igen, már jobban van... Add át üdvözetemet Marie-France-nak...

– Az urak már az asztalnál ülnek... – motyogta Monsieur Léonard, aki a főfelügyelő mögött állt, palackkal a kezében.

– Maradjanak is ott.

– Meghívhatom egy...

Nosza! Okosabb volt elfogadni, nehogy megbántsa a derék embert.

– Találtam nekik két szobát, két különböző hotelben. Nincsenek megelégedve. Talán az én hibám? Egészségére...

– Egészségére, Monsieur Léonard...

– Gondolja, hogy nyomára akadnak annak az aljas gazembernek, aki megfojtotta azt a kislányt?

Este nyolc óra volt. Már felkapcsolták a lámpákat. A két férfi a hotel hátsó részében, a konyha és az étkező közti szobában beszélgetett. A cselédlányok folyton ott mentek el mögöttük, tálcákat cipelve.

Vajon Monsieur Léonard mondatán gondolkodott úgy el Mairret? Összeráncolta szemöldökét.

– Nem kér valamit enni?

– Most nem...

Éppen azon volt, hogy felmegy a szobájába, hogy olyasmit tegyen, ami ritkán fordul elő, és akkor is csak a különösen bonyolult ügyekben.

Eszébe jutottak az előző esti aggodalmai, amikor hiába próbálta kideríteni a kislány kilétét, akit a doktor lépcsőjén láttak. Az emberek, akiket kikérdezett, mind csodálkozva néztek rá, még Mansuy is, az ügyeletes rendőrök is. Pedig ha akkor ki tudott volna deríteni valamit, egy nevet, egy címet, Lucile még mindig élne.

Talán mindenben tévedett. Ha azonban mégsem tévedett, akkor mások is veszélyben vannak, vele az élen.

Hát ezért ment fel majdnem a szobájába, hogy papírra vesse a gyanúját.

– Elmegy?

– Csak egy órácskára. Tegyen félre nekem valami ennivalót...

Majd este írja meg ezt a beszámolót, nyugodtan, lefekvés előtt.

Most pedig a pályaudvar felé indult. Hiszen Émile Duffieux azt írta az anyjának a levelében, hogy előre megvette a jegyét.

A váróterem majdnem üres volt, és rosszul volt megvilágítva. A vágányokon csak egy külvárosi vonat állt, régi típusú vagonokkal. A pénztárban álló férfi fején állomásfőnök-helyettesi sapka volt.

– Jó estét, főfelügyelő úr!

Tényleg túl sokan ismerték már.

– Szeretnék feltenni egy kérdést. Ismeri a fiatal Duffieux-t?

– Monsieur Émile-t? Természetesen ismerem. Riporterként minden egyes alkalommal megjelent itt, ha híres embert vártak. Megengedtem, hogy kimenjen a peronra...

– Akkor esetleg meg tudja nekem mondani, hogy a múlt hónap legvégén nem vett-e jegyet Párizsba?

– Annál is inkább meg tudom mondani, mert én adtam ki neki a jegyeket.

A többes szám automatikusan megütötte Maigret fülét.

– Több jegyet vett?

– Kettőt, a másodosztályra...

– Retúrjegyeket?

– Nem, csak oda...

– Körülbelül hány órakor vette meg a jegyékét?

– Kevéssel dél előtt. Az aznap esti utolsó vonatra kérte, a tíz óra ötvenkettesre...

– Nem tudja, fel is szállt a vonatra?

– Gondolom... Pár perc múlva letelik a munkaidőm. Olyankor az éjszakai állomásfőnök-helyettes van szolgálatban.

– Már itt van?

– Már biztosan ideért. Jöjjön az irodába.

Kimentek a peronra, és beléptek egy irodába, ahol kattogott a táviró.

– Nos, Alfréd... Bemutatom Maigret főfelügyelőt, már hallottál róla.

– Örvendek!

– Szeretné tudni, hogy a kis Duffieux elutazott-e a 163-assal július utolsó napjaiban. Két másodosztályú jegyet adtam el neki Párizsba, csak odaútra, aznap délelőtt. Huszonkét óra ötvenkettőkor kellett elutaznia.

– Nem emlékszem...

– Gondolja, hogy ha felszállt a vonatra, akkor látta volna?

– Nem esküszöm meg rá... Van olyan, hogy az utolsó pillanatban csörög a telefon, vagy a postavagonhoz hívnak... Mindenesetre meglepne, ha nem vettem volna észre...

– Ki lehet azt deríteni, hogy a jegyeket felhasználták-e?

– Elméletileg igen... Csak Párizstól kell megkérdezni. Az utasoknak, ahogy azt ön is jól tudja, vissza kell adniuk a kijáratnál a jegyeket. De vannak néha olyanok, akik leszállnak egy közbülső állomáson. Mások pedig szórakozottan úgy mennek ki a tömegben, hogy nem adják

le a jegyüket. Ez persze ritka... És szabályellenes. De akkor is számításba kell venni.

Egy pillanatra elgondolkodott, és azt motyogta maga elé:
– Van ebben valami furcsa...

Ránézett kollégájára, mintha már annak is rá kellett volna jönnie, mi nem stimmel.

– Émile Duffieux többször utazott már vonattal Nantes-ba, La Roche-ba vagy La Rochelle-be... Minden egyes alkalommal szabadjegye volt...

Maigret-hez fordult, hogy elmagyarázza:

– Az újságírók ingyen utazhatnak az első osztályon. Csak az újságjuktól kell kérniük. Ez ebben az esetben már csak azért is megérte volna, hiszen ez hosszabb út volt. Nem értem, miért vett másodosztályú jegyeket, ha egyszer első osztályon is utazhatott volna, mindenféle kiadás nélkül...

– Nem volt egyedül... – jegyezte meg Maigret.

– Persze... Minden biztonnal egy nőről volt szó. De tudja, még ilyen esetben sem túl szívbajosak az újságíró urak...

Maigret ismét az utcán volt, és kicsivel később már Popine üzlete előtt ment el, az ablaktáblák már csukva voltak, a folyosó ajtaja alatt pedig fény szűrődött ki. Még túl korán volt. Francis még minden biztonnal a doktor házában szolgálta fel a vacsorát.

Folytatta útját a sötét kis utcákban, és összerezzen, amikor lépéseket hallott maga mögött.

Ha igaza volt, ha a történetek valóban úgy következtek be, ahogy ő lassanként rekonstruálta őket, itt-ott még hézagokkal és homályos részletekkel, akkor vajon nem kell-e arra számítani, hogy Lili Godreau és a kis Lucile után lesznek még újabb áldozatok – egy mindenképpen?

Hirtelen megfordult, és bement a Hotel de Vendée-ba.

– Madame Godreau itt van még? – kérdezte a tulajdonosnőt, aki maga állt a pultnál, fekete selyemruhában, nagy kámeával a blúzán.

– Elfelejtí, főfelügyelő úr...

Maigret dühöngött, hogy mindenhol felismerik.

– Elfelejtí, hogy már nem Madame Godreau a neve, hanem Madame Esteva... Monsieur Estevával együtt elutaztak a fél hatos vonattal...

– Gondolom – mondta még a főfelügyelő rosszkedvűen, hiszen már előre tudta a választ –, a veje meglátogatta tegnap este.

– így van. Utolsónak maradtak lent a kis szalonban...

– Monsieur Esteva társaságában?

– Azt hiszem, bár nem vagyok biztos benne, hogy Monsieur Esteva ment fel elsőként.

– Köszönöm...

Ezt ismételte egész álló nap.

Legalább egy személy veszélyben van, vagy pedig teljesen rossz nyomon jár.

Erről az egy személyről pedig sajnos semmit nem tudott, sem azt, hogy férfi-e vagy nő, sem azt, hogy mennyi idős, és mi a foglalkozása.

Csak azt tudta, hogy a városban van valahol, valószínűleg a városközpontban, még talán azt is meg tudta volna határozni, hogy mekkora körzetben.

Képtelenség volt aznap este elkezdni a keresését. Meg kellett várni a nappalt, hogy kinyissanak az üzletek és a kávézók.

Majd reggel folytatja a vadászatot. Csak az új rögeszméje lesz a vezérfonala, és minden egyes helyen ismételgetheti majd az örökös mondatot:

– Köszönöm...

Feltéve, hogy lesz még ennyi ideje!

A két nyomozó már befejezte vacsoráját, konyakot kortyolgattak, és éppen rágyújtottak cigarettájukra, amikor a főfelügyelő asztalhoz ült a majdnem teljesen üres étkezőben.

– Na, főnök?

Ő pedig, zordabb arccal, mint valaha, s a fáradtság miatt rossz szájizzel, mint egy hosszú vonatút után, odamordult:

– Na, a szentségit!

Dél előtt tizenegykor Maigret már talán a századik ajtón lépett be, ezúttal egy bőrdíszműves boltjába. Nyolc órákor kezdte a város egyik végén, amikor a fontosabb és elegánsabb üzletek még zárva voltak. Olyan üzletekben járt, ahová csak a városközpontban élő hölgyek teszik be a lábukat. Kintről látni lehetett hatalmas, túl magas alakját, ahogy a feje hozzáért a plafonról lelógó seprűkhöz és szivacsokhoz, és ahogy mogorva képpel várja ki a sorát a pletykáló, hajadonfőtt asszonyok között. Kintről azt is észre lehetett venni a negyedik vagy ötödik üzlet után, hogy mindig ugyanazokat a szavakat ismétli.

Azzal a különbséggel, hogy a legelején még azt hitte, hogy vásárolnia is kell valamit. A bisztrókban könnyű dolga volt, megivott egy pohár fehérbort. Az egyik vegyesboltban egy zacskó borsot vett, mert akkor úgy gondolta, hogy sok boltot kell még végigjárnia, és könnyebb dolga lesz, ha nem cipelget terjedelmes csomagokat magával.

Egy poros kirakató rövidáruboltban, ahol egy orsó cérnát vett, egy borzasztóan szekrényzagú vénlány, állán hosszú szőrszálakkal, ferdén nézett rá.

- Ismeri Madame Bellamyt? – ismételte el itt is Maigret.
- Az idősét vagy a fiatalat?
- A fiatalat.
- Én is úgy ismerem, mint mindenki más.
- Előfordul, hogy látja az utcán?

Ezeket a kérdéseket ismételte szertartásosan, fáradhatatlanul.

– Hallgasson ide, uram. Éppen elég dolgom van, nem foglalkozom azzal, hogy mi történik az utcán. Ha adhatok egy jó tanácsot, tegyen ön is úgy, ahogy én.

Amikor az emberek azt hitték, hogy az idősebb Madame Bellamyról van szó, az arcuk általában elkomorult. Popine mamának igaza volt, a sétabotos öregasszony nem sok rokonszenvet ébresztett a város kereskedőiben.

Így aztán, hogy rövidebbre fogja, egy idő után már ezt kérdezte:

– Ismeri Bellamy doktor feleségét?

És abbahagyta a vásárolgatást. Az emberek vagy ismerték már látásból, vagy így is, úgy is rendőrnek nézték.

A város északi részén kezdte, vagyis a kikötői városrészben, és azokat az utcákat járta végig, amelyeket Madame Bellamy is bejárhatott, ha például a halpiac környékére ment.

– Ismerem, természetesen. Korábban gyakran láttam. Igazán szép asszony. Még ma is előfordul, hogy látom néha az autóban a férjével...

– De gyalogosan sétálni nem látja?

A férjek erre a feleségük felé fordultak, a feleségek pedig a férjük felé.

– Te szoktad látni gyalog?

Mindannyian rázták a fejüket. Odette Bellamy nem szokott ebben a városrészben járni, ahogy a Notre-Dame környékén sem, és a városközpontban sem.

– Elnézést, asszonyom, ismeri Bellamy doktor feleségét?

Nem csak a kereskedőknél kérdezősködött. Beszélt a házuk ajtajában álldogáló asszonyokkal, és még egy béna öregemberrel is, aki napjait a nyitott ablaknál ülve töltötte.

Egyhangú, visszataszító munka volt, egy kicsit szégyenkezett is miatta. Nem volt nehéz elképzelnie, milyen kommentárokat fűznek kérdezősködéséhez a háta mögött.

Tíz óráig bejárta a doktor háza körüli képzeletbeli ív nagy részét. Ha Odette Bellamy egyáltalán el szokott menni egyedül sétálni, akkor most már egészen biztos, hogy csak a Parti sétányon járhatott.

Maigret visszament a Parti sétányra. Itt az üzletek legnagyobb része elegáns volt.

– Elnézést, asszonyom, ismeri...

És végre elnyerte jutalmát fáradozásaiért. A cukrászdában kezdődött, amely majdnem közvetlenül a nagy fehér ház mellett állt.

– A házassága óta nem látni olyan gyakran. De azért néha látom délelőttönként...

Ez a rózsás arcú, gömbölyded, kedves asszonyság nem is sejtette, milyen öröm töltötte el Maigret szívét.

– Talán kutyát sétáltat? – kérdezte Maigret.

– Van kutyája? Sosem láttam. Meglepne, ha kutyákat tartanának a doktor házában.

– Miért?

– Nem tudom. Nekem nem olyan embernek tűnik. Nem! Szerintem bevásárolni jár. Általában kiskosztümöt hord ilyenkor. És elég sietősen gyalogol...

– Körülbelül hány órakor szokott elmenni?

– Ó! Tudja, azért ez nem mindennapos. Még azt sem mondhatnám, hogy gyakori... Ha észreveszem, az azért van, mert általában olyankor rakom ki az árut. Tíz óra körül... Az is előfordul, hogy látom hazaérni...

– Sokkal később?

– Talán egy órával később? Nem mernék megesküdni rá. Tudja, annyi minden van...

– Havonta többször szokta így látni?

– Nem is tudom... Félek, nehogy félrevezessem önt... Mondjuk, például hetente egyszer? Néha kétszer is?

– Köszönöm...

Ezt a szót ismételte unalomig reggel óta, még a szakállas rövidáruboltos asszonynak is, aki kioktatta.

A cukrászda óta azonban már jó nyomon haladt. Néha hosszú időbe telt. Türelem kellett ahhoz, hogy az emberek felfrissítsék a memóriájukat.

– Merrefelé tartott?

– A Parti sétány vége felé.

– A móló vagy a fenyőerdő felé?

– A fenyőerdő felé.

Voltak persze kitérők. Ha egy utca azon a részen torkollott a Parti sétányba, akkor kénytelen volt oda is betérni, hogy kiderítse, Madame Bellamy járt-e arra.

A két nyomozó, Piéchaud és Boivert későn kelt, és frissen, üdén mentek el mellette. Látták, hogy bemegy egy borbélyhoz, ezért valószínűleg azt hitték, haját vágatni megy. Maigret tisztán látta messziről a fehér ház ablakait. Miért érezte úgy, hogy figyelik?

Pénteki nap volt. A doktor ilyenkor rendelt: tíz órától tizenkettőig a kertvégi melléképületben kellett lennie.

Persze ettől még faképnél hagyhatta betegeit, vagy gyorsan megszabadulhatott tőlük, és a könyvtárszoba zsalugáterei mögül figyelhetett. Távcsővel felszerelkezve nagyon jó helyről figyelhette a főfelügyelő jövés-menését.

Vajon tényleg így tett?

– Vagy tévedek, vagy pedig...

Ugyanattól a mondattól zúgott a feje előző este óta, és még mindig meg volt győződve a veszélyről, amely nem is annyira órá leselkedett – nem közvetlenül –, hanem

olyasvalakire, akit még nem ismert. Olyannyira biztos volt ebben, hogy reggel aggódva telefonált Mansuy főfelügyelőnek.

– Itt Maigret. Mondja, nincs valami híre? Nem történt erőszakos haláleset? Senki nem tűnt el?

Mansuy azt hitte, tréfál.

– Szeretnék kérni egy szívességet öntől. Jobban ismeri a helyi közigazgatást, mint én...

Minden egyes alkalommal, amikor a Hotel Bel Airból telefonált, biztos lehetett abban, hogy Monsieur Léonard a közelében van, és úgy figyel, mint egy hűséges kutya.

– Émile Duffieux minden reggel meg szokott jelenni az önök rendőrkapitányságán, aztán a polgármesteri hivatalban, végül az alprefektúrán, hogy összegyűjtse a híreket... Hogyan? Az ön titkárával szokott beszélni? Nem érdekes... Próbálja meg nem félreérteni a kérdésemet. Elvileg mindennap negyed tizenegykor kellett önöknél lennie, legkésőbb fél tizenegykor. Ez alapján ön meg tudja becsülni, hogy elvileg mikor kellett odaéernie a polgármesteri hivatalba és az alprefektúrára...

– Azonnal meg tudom önnek mondani...

– Várjon... Nem értett meg... Ismétlem, azt mondtam, hogy *elvileg*... Azt szeretném tudni, hogy rendszeresen ugyanabban az időpontban érkezett-e... Nem fordult-e elő például, egy adott napon vagy pedig rendszertelenül, hogy sokkal később járta be a szokásos útvonalát...

– Értem...

– Telefonálni fogok, vagy később felkeresem önt a válaszáért.

– Önnek vannak hírei?

– Nincs semmi.

Azt aligha lehetett hírnek nevezni, amit késő este tudott meg, amikor Janvier felhívta. Émile Duffieux még nem jelentkezett a postán a leveleiért. Három levél várta, mindhárom Les Sables-i bélyegzővel. A levelek közül kettőt ugyanaz a kéz írt.

– Egy kislány írása – tette hozzá Janvier. – Vegyem magamhoz őket, és küldjem el magának?

– Hagyd ott a postán újabb parancsig.

– Van egy távirat is.

– Tudom. Köszönöm.

A távirat, amely a húga haláláról értesítette a fiatalembert.

Mielőtt letette a kagylót, Maigret majdnem adott még egy megbízást a nyomozónak, de úgy érezte, hogy ez a feladat egyedül neki sikerülne. Viszont nem lehetett egyszerre Les Sables-ban és Párizsban. Vajon jól tette, hogy inkább Les Sables-ot választotta, és ezt a zavaros, aprólékos feladatot, amellyel reggel óta foglalkozik?

– Odette Bellamy? Hogyne, főfelügyelő...

A bördíszműves is ismerte az asszonyt, és olyan közvetlen hangnemben beszélt róla, ahogyan rajongók szoktak a filmcsillagokról.

– Germaine... – szólt hátra. – Maigret főfelügyelő van itt...

A házaspár fiatal volt és rokonszenves.

– Nyomon van már? Igaz, amit hallani?

– Tudnom kellene, hogy mit lehet hallani.

– Azt, hogy a város egyik jelentős személyiségét akarja letartóztatni, de a bíró megakadályozza ebben...

Így keveredett az igazság apró morzsája a lehető legabszurdabb pletykák közé.

– Nem igaz, asszonyom, nyugodjon meg. Nem akarok senkit letartóztatni.

– Még a kis Duffieux lány gyilkosát sem?

– Ezzel a kollégáim foglalkoznak. Csak egy kérdést szeretnék feltenni önöknek. Ismerik Bellamy doktor feleségét?

– Nagyon jól ismerem Odette-et.

– Barátnők?

– A házassága előtt azok voltunk. Azóta ritkán látni...

– Pontosán ezt szeretném tudni, hogy időnként nem lehet-e a Parti sétányon látni.

– De, elég gyakran...

– Mit ért azalatt, hogy elég gyakran?

– Nem is tudom... Hetente egyszer, kétszer? Előfordul, hogy beszélek is vele, ha kint állok az üzlet ajtajában...

– És tudja, hová tart ilyenkor?

A fiatal hölgy elképedt, mint aki nehéz kérdést várt, s mégis a legbanálisabbat tették fel neki.

– Hogyne!

– Messze innen?

– Csak ide... A szomszéd házba...

– Tudja, mit csinál ott?

– Nem nehéz kitalálni... Látszik, hogy maga férfi, főfelügyelő... A szomszéd ház első emeletén nőiruha- és fehérneműszalont nyitott egy másik barátnőnk, Olga... Olga öltözteti az összes elegánsabb asszonyt Les Sables-ban, kivéve persze azokat, akik Nantes-ban vagy Párizsban vásárolnak... Persze nekik is mindig akad valami apróság, ha más nem, fehérnemű, amit nála csináltatnak...

– Biztos benne, hogy Odette Bellamy nem megy messzebb?

– Számtalanszor láttam ide bemenni... Kérdezze meg Olgát...

– *Köszönöm.*

Maigret sértődött volt. Igaza volt abban, hogy a fiatalasszony hetente egyszer vagy kétszer eljárt otthonról, de magától nem jött rá, hogy hová megy ilyenkor.

Ha lett volna gyereke, mint ahogy a kapitányságon a rendőr megjegyezte, akkor azon a bizonyos éjszakán eszébe jut a tanítónő.

Ha pedig nő lett volna, akkor azonnal eszébe jutott volna a varrónő.

– Megengedi, hogy telefonáljak?

Hogy felhívhassa Mansuyt.

– Azt hiszem, igaza van, főfelügyelő úr. Nem tudom, miből gondolta... A fiatal Duffieux általában nagyon pontos volt... Öt percen belül ért oda mindhárom helyre, amit említett nekem... Azonban időről időre nemcsak hogy késett, de két órával később bukkant fel... Megpróbáltam megtudni, hogy ez csak bizonyos napokon volt-e így, de sajnos egyik megkérdezett úr sem tudott biztos választ adni...

– *Köszönöm.*

Mondata már elcsépelet szólammá vált. Egész álló nap ezt ismételte. Megköszönte a segítséget a fiatal házaspárnak is, és belépett a szomszédba, egy szép emeletes házba, amelynek hatalmas, világos lépcsőháza és fényes, nagy tölgyfa ajtaja volt.

Az első emeleten balra ez állt egy réztáblán:

OLGA

Haute couture – Kiegészítők – Fehérnemű

Mielőtt belépett, gépiesen sarkához ütögette pipáját, hogy kiürítse. Egy alacsony, kócos hölgy sietett elé.

– Mit parancsol, uram?

- Beszélni szeretnék Madame Olgával.
- Ki küldte?
- Senki.
- Megnézem, hogy a kisasszony itt van-e.

Nem kellett messzire mennie, csak egy függöny mögé, ahol suttogni kezdett valakihez. Aztán bejött egy magas, vékony hölgy a gyöngy szürke helyiségbe, ahol Maigret álldogált.

- Uram?
- Maigret... Nem érdekes... Mademoiselle Olga?
- Igen.

Határozott járása volt, és hangsúlyos arcvonásai. Nagyon jól öltözött volt, könnyű kosztümöt viselt, amelytől igazi üzletasszonynak nézett ki.

- Jöjjön be, kérem, az irodámba...

Az iroda nagyon kicsi volt, oregánó és könnyű dohány illatát lehetett érezni. A hölgy cigarettával kínálta, ő pedig szórakozottan majdnem elvett egyet.

- Gondolom, Bellamy doktor felesége az ügyfele.
- Pontosan. Odette több is, mint ügyfél. A barátnőm.
- Tudom.
- Á!

- Gyakran jár önhöz, legalább hetente egyszer vagy kétszer, igaz?

- Lehetséges, igen. De megtudhatnám, hogy...?

- Most én kérdezek, ha megengedi. Bellamy doktor nem telefonált Önnek ma délelőtt?

- Nem. Miért?
- Tegnap sem?
- Tegnap sem.
- Nem kereste fel önt?
- Soha nem tette be ide a lábát.

– Nem látta az utcán? Ne haragudjon, hogy erősködöm.
Rendkívül fontos.

– Nem... nem értem...

– Ebben a lakásban lakik?

– Nem egészen... Két, egybenyíló lakásom van... Ebben vannak a szalonok és a műhely... A másik kisebb, a ház hátsó oldalán van, ott lakom...

– Be lehet jutni máshonnan is, mint a Parti sétányról?

– Ugyanúgy, mint a szomszédos házaknak, ennek a háznak is két bejárata van, az egyik a Parti sétányról, a másik a Minage utca felől.

– Figyeljen ide, Mademoiselle Olga...

– Azt hiszem, már hosszabb ideje csak ezt teszem, és a kérdéseire is válaszolok.

A fiatal nő nem vesztette el hidegvérét, cigarettázott, és végig Maigret szemébe nézett.

– Már tegnap délután óta önt keresem.

Mademoiselle Olga elmosolyodott.

– Láthatja, hogy nem nehéz megtalálni engem.

– Azt szeretném, hogy őszintén válaszoljon.
Bizonyosodjon meg arról, hogy senki nem hallhat minket.

Maigret olyan kategorikusan utasította, hogy a fiatal nő szót fogadott neki, felhajtott egy függönyt, és megbízta néhány aprósággal a személyzetet, hogy biztosan ne legyen senki hallótávolságon belül.

– Az ön Odette barátnője nem csak a ruhák miatt járt ide.

– Gondolja?

Ajka finoman megremegett.

– Az idő sürget, biztos lehet benne, nem ez a megfelelő pillanat, hogy játszadozzunk. Biztosan tudja, ki vagyok.

– Nem, de feltételezem, hogy a rendőrségen dolgozik.

– Maigret főfelügyelő.

– Örvendek.

– Szabadságon tartózkodom itt. Nem bíztak meg semmilyen nyomozással. Két tragédia is történt néhány nap alatt, úgy, hogy egyiket sem volt esélyem meggátolni. De ha mindenki őszinte lett volna hozzám, akkor legalább a másodikat megakadályozhattam volna.

– Nem értem, hogy ez...

– Dehogynem.

A fiatal nő arcába vér szökött.

– Nem voltam biztos benne, hogy ma délelőtt még élve találom önt. Akis Duffieux lány, aki sokkal kevesebbet tudott önnél, a minap meghalt.

– Gondolja, hogy van összefüggés?

Engedett. Engedni kezdett. A feladat legnehezebb része már sikerült. Mire rájött, mi történt vele, már nem tudott visszakozni.

– Émile a Minage utca felől szokott bejönni?

Még egyszer, utoljára, hazugságra vagy tagadásra nyitotta száját, de annyira elszánt arccal közeledett felé ez a nagydarab férfi, hogy csak ennyit tudott hebegni:

– Igen...

– Gondolom, hogy Odette barátnője nem vesztegette az időt a szalonban, hanem közvetlenül az ön lakásába ment be.

– Honnan tudja?

– Odette hol van most?

– Ezt önnek is tudnia kell.

– Válaszoljon.

– De hát... Gondolom, Párizsban van...

Maigret gépiesen előhúzta pipáját a zsebéből, és a pipafejet a dohányzacskóba mártotta.

– Nem – mondta keményen.

– Akkor Émile sem utazott el?

– Ő már nincs Les Sables-ban.

– És biztos benne, hogy Odette még mindig itt van? Látta őt?

– Én nem láttam a saját szememmel, de Bourgeois doktor, aki kezeli, három napja is látta.

– Én ezt nem értem.

– Nincs jelentősége.

– És a férje?

– Hát pontosan ez az!

– Azt akarja mondani, hogy tudja?

– Több mint valószínű.

– De akkor... akkor...

Rémülten felállt, és fel-alá kezdett járkálni a kis irodában.

– Nem tudja, mit jelent ez...

– De igen.

– A férje mindenre képes... Ön nem ismeri úgy, mint én... Nem tudja, hogyan szereti... Látta őt... Úgy néz ki, mintha hideg lenne... De ettől még időnként Odette lábai előtt csúszik-mászik, és zokog, mint egy gyerek... Ha megtehetné, bezárná, hogy férfitekintet ne is érhesse...

– Tudom.

– Odette mindig is szeretetet és hálát érzett iránta... De mégsem volt boldog... Sokszor gondolt már arra, hogy elmenjen, és csak azért maradt, mert nem akarta kétségbe ejteni...

– Végül mégis elhatározta magát – morogta Maigret.

– Mert végre ő is szeretett valakit... Egy férfi ezt nem értheti... Ön biztosan nem ismerte Émile-t... Ha látta

volna... Ha látta volna a tekintetét, a keze remegését... Ha érezte volna, micsoda hévvel...

Zavartan elhallgatott.

– Elnézését kérem – mondta nyugodtan. – Ön nem erre kíváncsi.

– Éppen ellenkezőleg.

– Nos! Szeretik egymást, ez minden.

– Ez minden, ahogy mondja. Odette pedig arra kérte önt, hogy tegye lehetővé, hogy találkozhasson fiatal szeretőjével.

– Senki másnak nem tettem volna meg.

– Készséggel elhiszem.

– Sokat kockáztattam.

– Igen.

– Ha kitört volna a botrány...

– És ki is fog törni.

– Mit akar hát tőlem? Miért mesterkedik azon, hogy rám ijesszen?

– Én sokkal jobban meg vagyok ijedve, mint ön. Szeretnék mindent tisztán látni, pontosan azért, hogy megakadályozzak egy újabb szerencsétlenséget.

– Biztos benne, hogy Odette nem ment el?

– Igen.

– Nem tudom elhinni, hogy Émile elment volna nélküle.

– Én sem.

A fiatal nő ránézett, kikerekedett szemekkel.

– Hát akkor?

– Émile-t nem látták Les Sables-ban a szökésre kiszemelt este óta. A pályaudvaron sem látták. Mondja, hol volt a találkozásuk?

– A doktor háza mögötti kis utcában...

– Hány órakor?

– Fél tíz körül.

– Akkor Bellamy általában a könyvtárszobában tartózkodik, a felesége szobájának közelében.

– Aznap este volt egy vacsora az alprefektúrán, és elígérkezett oda.

– Biztos benne, hogy Odette azóta nem telefonált önnek, hogy semmilyen életjelet nem adott magáról?

– Esküszöm, főfelügyelő. El kell ismernie, hogy őszinte voltam...

– Tudja, hogy a barátnője és Émile hogy találkoztak?

A fiatal nő ismét zavarba jött.

– Nem tudom, hogy elmondjam-e önnek. Nem értené. Az egész annyira gyerekes.

– Én is voltam gyerek.

– És előfordult már önnel, hogy heteken keresztül figyelt egy nőt, és követte az utcán? Émile ezt tette... Pontosan akkor, amikor Odette hozzám tartott... Ősszel történt... Odette-nek az egész téli ruhatárát fel kellett újítania... így gyakrabban jött hozzám... Olyankor jött, amikor a férje rendelt, hogy szabadabbnak érezze magát, pedig akkor még semmi rosszat nem tett... Émile pedig követte... Láthatja, milyen egyszerű is ez...

– Gondolom, Émile írni kezdett neki.

– így van. Odette több mint két hónapig nem válaszolt neki. Amikor mégis írt, felszólította, hogy hagyja békén.

– Ismerem ezt.

– Nevetségesnek hat, ha másokkal történik...

Neki viszont nem tűnt nevetségesnek. Éppen ellenkezőleg, úgy látszott, hogy szenvedélyesen átéli barátnője kalandját.

– Ez után a levél után, egyik délelőtt, Émile-nek volt mersze feljönni ide... „Mindenképpen beszélnem kell önnel.” Odette nem tudta, mitévő legyen... Nem hagyhattam őket a

szalonban. .. Betessékeltem őket az irodámba... Azután folytatták a levelezést...

– Az ön segítségével, gondolom.

– Igen. Aztán...

– Értem.

– Igazi szerelem volt, esküszöm.

– Hát hogyne!

– Az is bizonyítja, hogy Odette kész volt mindent feladni. Párizsban dolgoznia kellett volna, mert Émile csak szerényebb állást talált. Amikor megkérdeztem Odette-et, hogy magával viszi-e a ruháit és az ékszereit, azt válaszolta: „Semmit, teljesen új életet akarok!”

– És Bellamy?

– Mire gondol?

– Ő semmire nem gyanakodott? Soha nem látta, hogy ólálkodik az ön háza körül? Még egy kérdés: a barátnője megtartotta a szeretője leveleit?

– Biztosan.

Megértette, mire gondol Maignet.

– Más: biztos benne, hogy önön kívül senki nem tud semmiről?

A fiatal nő nyugtalanságából rájött, hogy valami sántít.

– Nem is értem, hogy tegnap hogy nem gondoltam erre – mondta félhangosan, elgondolkodva. – Kora tavasszal Émile egy héten át nem tudott jönni, mert torokgyulladással ágynak esett. A levelek azonban ugyanúgy ott voltak a postaládámban. Hozzá kell tennem, hogy soha nem postán küldte, elővigyázatosságból. Egyszer, amikor korán nyitottam ki az ajtót, láttam egy kislányt elszaladni...

– Lucile-t?

– A húga volt az, igen.

– Gondolja, hogy beavatta a szökésbe is?

– Lehetséges. Nem tudom. Már semmit sem tudok. Az egész olyan egyszerűnek tűnt, könnyűnek, ártatlannak...

– Látja, kisasszony, pedig egy férfi néhány napja ugyanazt csinálja, amit én, csak azzal az előnnyel, hogy sokkal többet tud nálam. Az, hogy ma délelőtt eljutottam ide...

– Hogyan?

– Házról házra jártam. Mert Odette-ből és Emile-ből indultam ki. Mert kellett, hogy találkozzanak valahol. És mert nem jutott eszembe, amire minden nő gondolt volna, a varrónő. Ki fizette Madame Bellamy számláit?

– A férje küldött egy csekket év végén.

– Tudja, hogy önök gyerekkori barátnök?

– Biztosan, hiszen Odette és én folyton együtt voltunk, amikor beleszeretett.

– Odette szerette?

– Azt hiszem.

– Langyos érzelem volt ez, ugye, amiben nagyban közrejátszott a nagy ház, az ékszerek, a ruhák és az autó?

– Valószínű. Odette mindig attól félt, hogy úgy végzi, mint az anyja. Mit tegyek most? Ön mit tesz?

Telefoncsörgés hallatszott.

– Megengedi?

Ahogy felvette a kagylót, elsápadt, és intett Maigret-nek.

– Igen, doktor... Halló, doktor úr, nem hallom jól... Itt Olga, igen... Hogyan? Megismételné, kérem, a nevet? Maigret?

Tanácsstalanul nézett a főfelügyelőre, ő pedig igenlően bólogatott.

– Azt akarja tudni, hogy járt-e nálam?

A főfelügyelő ujjával a szobára mutatott, Olga pedig nem volt biztos benne, hogy jól értette, ezért találomra azt válaszolta:

– Most éppen itt van... Nem... Nem régóta... Várjon... Azt hiszem, szeretne önnel beszélni...

Maigret megragadta a telefonkagylót.

– Halló! Maga az, doktor?

Csend a vonal másik végén.

– Éppen most akartam önnek telefonálni, hogy mikor kereshetem fel... Ne feledje, azt mondta, bármikor a rendelkezésemre áll... Halló...

– Igen, hallgatom.

– Otthon van most?

– Igen.

– Ha megengedi, pár perc múlva ott vagyok... Csak annyi idő, amíg végigmegyek a Parti sétány felén... Halló!

Ismét csend.

– Hall engem, doktor?

– Igen.

– Egy férfi beszél önhöz... Halló! Kérem, könyörgök, parancsolom, hogy semmit ne tegyen, mielőtt odaérek... Halló!

– Igen...

– Megígéri?

Csend.

– Halló! Halló! Kisasszony... Ne bontsa a vonalat... Hogyan? Letették?

Sietve felkapta a kalapját, kirohant, négyesével szedte a lépcsőfokokat. Majdnem a kapuval szemközt meglátta a bőrdíszműves nyitott kocsiját, a férfi pedig, kalappal a fején, éppen most lépett ki az üzletből, és még a feleségének mondott pár szót.

– Vigyen el Bellamy doktorhoz, megteszi?

– Szívesen.

Csak háromszáz métert kellett megtenniük, de Maigret-nek úgy tűnt, hogy az alatt a rövid idő alatt, amíg odaértek, levegőt se kapott. Kísérője meglepetten nézte, annyira megilletődött, hogy nem mert semmit kérdezni.

Fékezés.

– Megvárjam?

– Köszönöm... Ne...

Csöngetett. Hosszan nyomta az elektromos csengőt. Az ajtón keresztül női hangot hallott, az idősebb Madame Bellamy-ét, aki így szólt:

– Francis, nézze meg, ki ez a faragatlan alak...

Francis ajtót nyitott, és elképedt, hogy Maigret ilyen zaklatottan áll előtte.

– Az emeleten van?

– A könyvtárszobában, igen... Legalábbis ott volt még egy negyedórája...

Az idősebb Madame Bellamy bottal a kezében megjelent a szalon ajtajában, de nem vette a fáradságot, hogy köszönjön neki. Maigret nekiiramodott a lépcsőnek. Egy pillanatra megállt Odette szobája előtt. A folyosón zajt hallott. Egyébként lehet, hogy megpróbált volna benyitni?

Philippe Bellamy már várta; mozdulatlanul állt, akár egy festmény, háta mögött a könyvespolcok szép kötetei.

– Mitől fél? – kérdezte, miközben Maigret kifújta magát.

Hideg ironia ült szája szegletében.

Oldalra lépett, és a könyvtárszoba felé intett, ahol előző nap hárman társalogtak, majd hellyel kínálta az egyik fotelben.

– Láthatja, már vártam.

Maigret vajon miért nem tudta levenni szemét a doktor fehér kezéről, mintha vérnyomokat keresne rajta?

Tekintetét a doktor is megértette.

– Nem hisz nekem?

Habozott. Egy pillanatra elgondolkodott. Bellamy szörnyen feszült lehetett. Végigsimította homlokát.

– Jöjjön.

Előtte ment a folyosón, közben előhúzott egy kis kulcsot a zsebéből. Aztán megállt a felesége ajtaja előtt. Megfordult, Maigret-re nézett. Talán még mindig habozott?

Végül lassan kinyitotta az ajtót, és a szobában, ahol be voltak húzva a függönyök, minden aranyfényben tündökölt.

Egy hatalmas, csupa selyem ágyban szőke haj terült szét a párnán, és félprofilból látszott egy arc, hosszú szempillák, ívelt orr, remegő orrcimpák, biggyesztett ajak, és az aranszínű paplanon egy meztelen, lágyan behajlított kar.

Az ajtófélfának dőlve Philippe Bellamy nem mozdult. Amikor a főfelügyelő felé fordította a fejét, észrevette, hogy a doktor behunyta szemmel áll.

– Él? – kérdezte Maigret halkán.

– Él.

– Alszik?

– Alszik.

Bellamy úgy beszélt, mint egy alvajáró, még mindig csukott szemmel, ökölbe szorított kézzel.

– Bourgeois itt járt ma reggel, ő adott neki nyugtatót. Aludnia kell.

Amikor elhallgattak, hallani lehetett a szobában a fiatal nő halk, egyenletes lélegzetét, olyan könnyű volt, mint az éjjeli lepke szárnycsapása.

Maigret az ajtóhoz lépett, majd még egyszer visszafordult az alvó nő felé.

A doktor hangja türelmetlennek hatott:

– Jöjjön.

Gondosan visszazárta az ajtót, zsebébe csúsztotta a kulcsot, és a könyvtárszoba felé indult.

Ismét a könyvtárban ültek, Bellamy a szokott helyén, az íróasztalnál, Maigret pedig az egyik bőrfotelben. Mindketten hallgattak, hallgatásuk azonban nem volt kínos vagy ellenséges, hanem inkább enyhülést hozott.

A főfelügyelő csak ekkor vette észre, miután rágyújtott pipájára, hogy beszélgetőtársa megváltozott – de vajon már tegnap, vagy csak néhány perccel ezelőtt? Most olyan ember benyomását keltette, akit végtelen fáradtság kerített hatalmába, de aki a végletekig kitart és uralkodik magán. Vékony, mély karikák voltak a szeme alatt, bőre pedig olyan sápadt volt, olyan fehér, hogy úgy látszott, mintha a szája ki lenne festve.

Tisztában volt vele, hogy Maigret önkéntelenül is megfigyeli, de nem törődött ezzel, és végül csak azért tért vissza a valóságba, hogy a csengő felé nyúljon. Most először tűnt úgy, mintha tekintetével engedélyt kérne. Mosolyról szó sem lehetett. Mégis, mintha valami derű átfutott volna az arcán, valami megfoghatatlan, keserű: egyfajta irónia, amely a főfelügyelőnek szólt, és egy csipetnyi gyengédség magával szemben.

Belegondolt vajon abba, miközben a csengőt megnyomta, hogy talán ez az utolsó alkalom, hogy szabad, gazdag emberként cselekszik ebben a környezetben, amelyet oly féltő gonddal alakított ki magának?

Aznap mintha idegesen tikkelt volna: rövid idő alatt már másodszer simította végig homlokát a kezével, még mielőtt az inas belépett volna a szobába.

– Nekem egy whiskyt... – mondta. – És önnek, Monsieur Maigret?

– Igaz, hogy még korán van hozzá, de valami töményét kérek, konyakot vagy armagnacot.

Amikor a tálca már az asztalon állt a teletöltött poharakkal, a doktor, cigarettájával kezében, elrévedve ezt mondta:

– Több megoldás is létezik...

Mintha csak egy olyan problémáról lenne szó, amelyet együtt kell megoldaniuk.

– Mindig csak egy jó van – sóhajtotta Maigret.

A főfelügyelő nehézkesen felállt, és odament az íróasztalon álló telefonhoz.

– Megengedi? Halló! Kisasszony, kapcsolja nekem a 118-at La Roche-sur-Yonban, kérem... Mit mond? Máris felvették? Halló! Szeretnék beszélni Alain de Folletier vizsgálóbíróval... Bellamy doktor keresi... Bellamy, igen... Halló! Maga az, bíró úr? Itt Maigret... Mit mond? Nem... A dolgozószobájában vagyok, és azonnal adom önnek... Azt hiszem, azt szeretné öntől kérni, hogy a lehető leggyorsabban jöjjön ide...

Mintha már előre megbeszélték volna, most átadta a telefonkagylót a doktornak, aki rezignáltan vette át. Egy pillanatra egymás szemébe néztek. Megértették egymást.

– Én vagyok az, Alain... Valóban azt szeretném, hogy gyere ide, amilyen gyorsan csak lehet... Mit mondasz? Ahogy ismerlek, ha asztalhoz ülsz, akkor a délután felét ott töltöd... Nem ehetnél kivételesen egy szendvicset, mielőtt beugrasz a kocsidba? A feleséged vitte el Fontenay-ba? Akkor fogj egy taxit... Igen... Várni fogunk... Elég fontos...

Letette a kagylót, és ismét csend honolt a szobában, amelyet a telefon csörgése tört meg kicsivel később. Bellamy

mintha engedélyt kért volna, hogy felvehesse, Maigret pedig jóváhagyóan pislogott egyet.

– Halló! Igen, mama... Nem... Még jó ideig eltart... Nem... Kérlek, ebédelj meg egyedül... Nem megyek le...

Miután letette, megjegyezte:

– Vallja be, hogy nincs semmilyen bizonyítéka.

– Így van.

Philippe Bellamy egyáltalán nem viselkedett arrogánsan. Nem kihívásnak szánta megjegyzését. Egyszerű megállapítás volt, egyáltalán nem diadalittasan mondta. Mindössze arról volt szó, hogy két férfi higgadtan megvizsgálja egy probléma összetevőit.

– Nem tudom, hogyan fog boldogulni Alainnel, mindenesetre kétlem, hogy letartóztatási parancsot kap. Nem csak azért, mert a bíró a barátom. Minden vizsgálóbíró habozna, hogy vállaljon-e ekkora felelősséget.

– Mégis – mondta Maigret –, nekem vállalnom kell. Nem gondolja, doktor, hogy már így is éppen elég áldozat van?

Bellamy lehajtottá fejét, talán azért, hogy a kezét nézze.

– De igen – ismerte el végül. – Már az érkezése előtt is így gondoltam. Két napja, hogy úgy mondjam, óráról órára próbálom követni az ön gondolatmenetét a lépései alapján. Ma reggel még ön előtt rájöttem Olga szerepére, aztán láttam önt, ahogy a Parti sétányon házról házra jár, és tudtam, hogy el fog jutni hozzá. Még volt némi előnyöm. Amíg tovább kérdezgette az embereket, megtehettem volna, hogy becsöngetek a hátsó kisajtónál...

– Gondolja, hogy elegendő lett volna?

– Ugye tudja, hogy még Olga tanúvallomásával együtt sincs semmilyen bizonyítéka ellenem. Talán feltételezések igen, de azok alapján egyetlen esküdtszék sem fog elítélni valakit az én pozíciómban. Azt akarom, hogy megértse,

továbbra is dacolhatok, tovább játszhatom a játszmát, és valószínűleg, ha nem is győztesen, de legalább szabad emberként kerülnék ki belőle.

Tekintete mintha végigsimogatta volna maga körül a tárgyakat, arcán pedig ismét ugyanaz az irónia látszott.

– Csakhogy... – kezdte.

– Csakhogy – szakította félbe Maigret – kénytelen lenne bővíteni a listát. Márpedig kezd ebből elege lenni, nem igaz? Még ha sietne is, akkor sem érne oda időben. Ugyanis megfélekedett egyvalamiről, egy személyről. Minden másban egyedül cselekedett. Egy apró részlet azonban arra kényszerítette, hogy valakitől segítséget kérjen.

A doktor összeráncolt szemöldökkel gondolkodott, mintha egy egyenletet kellene megoldania.

– A képeslap... – sűgött neki a főfelügyelő. – A lap, amit úgy kellett feladni Párizsból, hogy maga nincs ott. Ha holnap felmegyek Párizsba, ha az anyósát bevitetem az Orfèvres rakparti irodámba, és több órán keresztül vallatom, ameddig csak szükséges... Érti már? Előbb-utóbb beszélne...

– Lehetséges.

– És tudja, őszintén bevallom, ez volt az egyik olyan részlet, ami engem a legjobban meglepett. Hogyan lehetséges, hogy volt kéznél egy párizsi képeslapja? Megnéztem a helyi könyvesboltban, de nem találtam.

A doktor megvonta a vállát, felállt, és odalépett az egyik fiókhoz, hogy elővegyen valamit.

– Láthatja, nem vesződtem azzal, hogy megsemmisítsem a többi. Biztosan egy koldustól vagy egy házalótól vettem egyszer. Már évek óta itt van a fiókomban.

Odanyújtott Maigret-nek egy borítékot, amelyben vagy húsz nagyon közönséges képeslap volt, a borítékon pedig ez állt: „Franciaország nagyvárosai”.

– Azt sem hittem volna önről, hogy olyan tökéletesen képes valaki kézírását utánozni.

– Nem utánoztam.

Maigret felkapta a fejét, meglepetten, bámulattal.

– Mit akar ezzel mondani?

– Hogy ő maga írta.

– Amit ön diktált?

A doktor megvonta a vállát, mintha azt mondaná, túl könnyű volt. Szinte ugyanebben a pillanatban hegyezni kezdte a fülét, és intett Maigret-nek, hogy ne mozduljon. Aztán lábujjhegyen elindult, nem a folyosóra nyíló ajtóhoz, hanem a szomszéd szobáéhoz, és hirtelen kinyitotta.

A szobalány állt ott, zavarban. Bellamy úgy tett, mintha azt hinné, ebben a pillanatban ért oda.

– Nekem jött mondani valamit, Jeanne?

Maigret végre láthatta őt. Sovány lány volt, kis mellű, vékony csípőjű, nem szép arcú, szabálytalan arcvonásai és rossz fogai voltak.

– Azt hittem, ebédel, és jöttem rendet tenni.

– Jobban örülnék, Jeanne, ha a rendelőben takarítana ki. Itt a kulcs.

Miután bezárta az ajtót, felsóhajtott:

– Őt nem kellene megölnöm. Érti? Nem tudom, ő mit gondol. Fogalmam sincs róla, hogy mire jött rá magától is. De lemészárolhatnám a fél várost, lehetnék a legnagyobb szörnyeteg, belőle akkor sem húzna ki egy szót sem.

Egy pillanat elteltével a doktor felsóhajtott:

– Ő szeret engem...

Alázatosan, de makacsul, reménytelenül, a doktor más iránti szerelme ellenére, amely mellett ő a sajátját melengette.

Jeanne szerette, és az is szerelmének egy megnyilvánulása volt, hogy Odette-et féltékeny gondoskodással vette körül.

Vajon a doktor továbbra is lépésről lépésre követte Mairgret gondolatmenetét? Mindenesetre, miután rágyújtott egy újabb cigarettára, és megivott egy korty whiskyt, megrázta a fejét.

– Téved. Nem ő volt...

Kis időbe telt, amíg mélabúsan hozzátette:

– Anyám volt az! És ő is szeret engem, legalábbis így sejtem, mert ugyanolyan féltékeny rám, amennyire én mindig is voltam a feleségemre. Azon morfondírozik, nem igaz, hogyan tudtam meg? Egyszerű és banális volt. A feleségem budoárjában van egy XV. Lajos korabeli rózsafa szekreter. Az íróasztalon van egy írőkészlet és egy itatóspapír. Soha senki nem gyűlölt még úgy írni, mint Odette. Gyakran tréfálkoztam vele emiatt, és mindig nekem kellett írnom, ha elfogadtunk vagy lemondtunk egy meghívást kevés barátaink egyikétől. Egyik reggel, amikor feleségem a kertben volt, anyám megmutatta az itatóst. „Úgy tűnik, Odette változtatott a szokásain” – mondta egyszerűen. Az itatóspapír ugyanis tintafoltokkal volt tele, mintha sok levelet szárítottak volna fel vele. Egyszerű az egész, és banális, láthatja. Az ember mindenre gondol, csak az ilyen apró részletekre nem. Most már nagyon távolinak tűnik az a pillanat, pedig mindössze két hete történt.

– Megtalálta a leveleket?

– Igen, ott, ahová minden nő rejti: a fehérneműi között.

– Emilé írt a szökésről?

– Az utolsó levélben minden részletesen le volt írva. Szárazon, kissé kurtán folytatta.

– Tegnapelőtt történt...

– És semmit nem szólt?

– Nem engedtem, hogy bárki lásson bármit is.

– Ugye hivatalos volt vacsorára az alprefektúrán?

– Igen, csak férfiak voltak jelen. Szmokingban.

– El is ment?

– Tiszteletemet tettem, rövid időre.

– Miután tett róla, hogy a felesége ne tudjon elmenni?

– Pontosan. Azzal az ürüggyel, hogy idegesnek tűnt – ami egyébként igaz is volt –, bevettem vele egy szert, ami valójában erős altató volt. Aztán lefektettem, és bezártam a szobájába.

– Ön ment el a randevúra?

– A megbeszélte időben hazajöttem. Csak ki kellett nyitnom az ajtót, amelyet ön is ismer, a váróét, ami a kis utcára nyílik. A falnál állt egy alak. A fiú összerezzen. Egy pillanatra azt hittem, hogy hanyatt-homlok rohanni kezd, és üldözőbe kell vennem.

– Behívta a rendelőbe?

– Igen. Azt hiszem, azt mondtam neki: „Bejönne egy percre? A feleségem nem érzi jól magát, ma nem tud önnel tartani.”

Maigret elképzelte a két férfit a kis utca sötétjében, Émile-t, kezében bőrönddel, a két párizsi vonatjeggyel a zsebében, ahogy minden porcikája reszket.

– Miért hívta be?

A doktor meglepetten nézett rá, mintha Maigret nem lett volna észnél, hogy ilyesmit kérdez.

– Nem tehettem meg az utcán.

– Tehát már korábban eldöntötte...

Pislogás.

– Nagyon egyszerű, tudja. És sokkal könnyebb, mint gondolnánk.

– Nem érzett semmiféle szánalmat?

– Nem gondoltam ilyesmire. Most is felháborít ez a szó.

– Hiszen a fiú mégiscsak szerette.

– Nem.

A doktor reszketve szegezte rá kemény pillantását a főfelügyelőre.

– Ha ezt mondja, nem ért semmit. A fiú szerelmes volt, ezt készséggel elismerem. De nem a feleségembe volt szerelmes, érti? Nem is ismerte! Nem szerethette! Láttva vajon betegen és csúnyán, látta gyengén és nyugősen? Szerette vajon a hibáit, az apró gyengeségeit? Nem is ismerte. Amit szeretett benne, az a nő volt. Egy másik nő is eljátszhatta volna ugyanazt a szerepet. Tudja, mi vonzotta a legjobban? Az én nevem, az én házam, a luxus, a hírnév. A ruhák, amiket hordott, és a titokzatosság, ami körülöngte... Még messzebb megyek, Maigret...

Most először szólította meg ilyen bizalmasan Maigret-t.

– Biztos vagyok benne, tudja, hogy nem tévedek. Ha én nem lettem volna, ha én nem szeretem, ő sem szeretett volna belé.

– Hosszan beszélgetett veled?

– Igen. Abban a helyzetben, amiben volt, ugyebár, *nem tagadhatta meg a választ.*

Most elfordította a fejét, kissé szégyenkezve.

– Tudni akartam mindent – ismerte be halkan. – Minden részletet, érti? Minden mocskos kis részletet...

Ott, a tejüvegű rendelőben.

– Muszáj volt...

Maigret egyfajta szemérmességből nem engedte, hogy tovább részletezze.

– Mikor hallotta meg a zajt? – kérdezte.

A másik pedig kihúzta magát, ahogy megszabadult rémálmából.

– Ezt is tudja, természetesen. Tegnap már rájöttem, amikor ragaszkodott hozzá, hogy megnézze a rendelőmet, és különösen akkor, amikor kinyitotta az ablakot.

– Ez volt az egyetlen lehetséges magyarázat. A lánynak látnia kellett valamit.

– Ellentétben azzal, amit első nap mondtam önnek, a sógornóm szeretett engem. Szerelem volt ez? Néha eltűnődöm, nem a nővére iránti harag-e inkább...

Szabadjára engedte a gondolatait, majd megpróbálta kifejezni őket.

– Anyám... Jeanne... Lili... Kicsit olyan ez, mintha a nők nem tudnák elviselni egy bizonyos fajta, egy bizonyos intenzitású szerelem látványát. Sokáig voltam agglegény. A barátaim feleségei nem érdeklődtek különösebben irántam. De miután elvettem Odette-et, legtöbbször előbb kíváncsi lett, majd ingerült, végül kihívó. Soha nem bátorítottam a sógornómet. Úgy tettem, mintha semmit nem vennék észre. Inkább nem bocsátkoznék részletekbe, mindenesetre azt észrevettem, hogy van benne valami vadul érzéki.

– Szemmel tartotta magát?

– Biztosan kíváncsivá tette, hogy miért ég a lámpa a rendelőmben. Azt hihette, hogy nő van nálam. Szerintem megkönnyebbült volna. Ismét reményt adott volna neki. Nem is tudom, hogy magyarázzam el: ezzel a saját felfogása szerint jogot formálhatott volna rám. Kinyitottam az ajtót, ugyanúgy, mint az előbb Jeanne előtt. Annyira megszoktam, hogy gyerekkorom óta felfigyelek az ajtó

mögötti neszezésre! Mondtam neki valamit, hogy páciens van nálam, és kértem, hogy menjen vissza a házba.

– Láta, hogy ki van ott?

– Nem tudom. Lehet. Nincs jelentősége.

– És még sokáig maradt ott a fiúval?

– Körülbelül még egy negyedóraig. A bocsánatomat kérte, és megígérte, hogy nem fogja többé keresni Odette-et. Beszélt arról, hogy megöli magát...

– És arra kényszerítette, hogy írjon?

– Igen.

– Milyen ürüggyel?

Bellamy tekintetében kis döbbenet tükröződött, mintha szemrehányás lenne; a doktort bosszantotta, hogy nem talál nagyobb megértésre beszélgetőtársánál.

– Nem volt szükség ürüggyre. Azt hiszem, eleinte azt sem fogta fel, mit ír.

– Levitte magával a képeslapot a rendelőbe?

– Igen.

– És még mindig szmokingban volt?

– Igen.

– Melyik pillanatban...?

– Pontosan akkor, amikor befejezte az írást. Elvettem tőle a lapot, és biztonságba helyeztem.

A vér elől!

– A saját helyemre ültettem le. Még ott volt a tollszár a kezében. Mögötte álldogáltam, és már egy ideje az ezüstmarkolatú papírvágó késsel játszottam. Az egész nagyon egyszerű, Monsieur Maigret. Nem élhetett tovább, nem igaz? Főleg nem azok után, hogy kicsikartam belőle minden titkukat.

Ajka megremegett, alig láthatóan, de ez nem kerülte el a főfelügyelő figyelmét.

– A parkettára esett. Mindent elterveztem. Volt időm. Ismét neszezést hallottam az ajtó mögül. Csak félig nyitottam ki. A sógornóm csak a lábát láthatta. „Mi történik?” – kiáltotta. „Megparancsolom, hogy menj vissza a házba. A páciensem elájult, ennyi az egész.” Nem tudom, hogy hitt-e nekem. Biztosan maradtak kétségei. A magyarázatom mindenesetre hihető volt. És láthatja, hogy igazam volt, amikor ma azt mondtam, hogy nincs semmilyen bizonyítéka ellenem. Próbálja csak meg megtalálni a holttestet!

– Előbb-utóbb mindig megtaláljuk – sóhajtotta Maigret.

– Az éjszaka nagy részét azzal töltöttem, hogy eltüntettem a testet, és minden nyomot feltakarítottam. Elmentem feladni a levelét, tudtam, hogy a zsebében van a levél a szüleinek. És volt ott egy másik is a főnökeinek...

– És elküldte a képeslapot az anyósának.

– Pontosan.

– Mi volt másnap a felesége reakciója, miután magához tért az altatótól?

– Nem mondtam neki semmit. Ő pedig semmit sem mert kérdezni.

– Eddig a pillanatig semmiről nem beszéltek?

– Nem.

– És mindennap bement hozzá?

– Igen.

– És ön nem árulta el magát?

– Nem. Nagyon kimerült volt és nagyon levert. Azt tanácsoltam neki, hogy maradjon ágyban.

– Elment a hangversenyre a sógornőjével?

– Semmit nem változtattam a szokásainkon.

– Mihez akart kezdeni?

Bizonytalan kézmozdulat.

– Nem tudom.

– Mikor találta meg Lili a kést?

– Tehát ő árulta el! – kiáltott fel Bellamy. – Az elejétől fogva nem értettem, hogy ön milyen nyomon indult el. Tudtam, hogy a felesége azon a klinikán fekszik, ahol Lili meghalt.

– Lili beszélt, delíriumban.

– És beszélt a késről?

– Az ezüstkésről.

– És megvádolt engem!

Ez megdöbbsentette, szinte sokkolta.

– Éppen ellenkezőleg, önt védte. Azt kiabálta az apácának, hogy nem szabad önt letartóztatni, hogy a felesége a szörnyeteg.

– Á!

– Olyan szavakat is használt, amiket a kedvesnővérek nem voltak hajlandóak elismételni nekem, úgy tűnik, trágár szavakat.

– Ez alátámasztja azt, amit én meséltem önnek.

És még kíváncsian megkérdezte:

– Marié des Anges nővér figyelmeztette önt?

– Igen. Megértettem, hogy az autóban, amiben önök ketten utaztak, a sógornője felfedezett egy nyomot, minden valószínűség szerint a kést.

– Pontosan így volt.

Furcsa volt látni, hogy ilyen tisztán képes a saját ügyére tekinteni, mintha olyan problémáról lenne szó, ami őt nem érinti; mégis, Maigret-t nem tudta megtéveszteni, hiszen érezte, hogy a doktor hogyan figyeli a legapróbb neszt is a házban, úgy tűnt, mintha számolná a perceket, amíg még joga van ugyanolyan emberként viselkedni, mint bárki másnak.

– Láthatja, hogy egy nevetséges érzelem milyen könnyen jelentőssé válhat. Minden nyomot eltüntettem. Semmi nem maradt, a legkisebb nyom sem vallott ellenem. Semmi más, csak a kés, amit megtisztítottam, és visszatettem a helyére az íróasztalon. Hogy miért? Mert megszoktam, hogy ott van, mert szerettem a markolata formáját. Talán azért, mert mindig is ott láttam, és mert gépiesen játszózni szoktam vele rendelés alatt. Másnap reggel megláttam a szokott helyén, és összeráncoltam a szemöldökömet, mert túlságosan is emlékeztetett egy bizonyos mozdulatra. Emlékszem, hogy belecsavartam egy zsebkendőbe, és zsebre tettem. Kicsivel később elmentem kocsival valahová. A kés zavart, ezért betettem a kis kesztyűtartóba a műszerfal jobb oldalán. Nem is gondoltam rá többet, egészen addig, amíg La Roche-ból visszafelé Lili ki nem nyitotta a kesztyűtartót, hogy gyufát vegyen ki onnan. Megfogta a kendőt, és kibontotta. Most is látom magam előtt, ahogy a késsel a kezében, rémült tekintettel mered rám. Persze eszébe jutott, hogy előző este a rendelőben csak egy lábat látott. Talán többről is tudott? Lehet, hogy gyanította a nővére kalandját? Megmozdultam, hogy elvegyem tőle a kést. Félreérthette? Nem hiszem. Esztelen ösztönnek engedelmeskedett. Abban a pillanatban, amikor megragadtam a kés pengéjét, elengedte, és kinyitotta az ajtót. Nem volt rá okom, hogy megöljem! Sem őt, sem Jeanne-t. Ugye hisz nekem?

– Hiszek önnek.

– Aztán, ön miatt, kénytelen voltam megvédeni magam.

Maigret lassan kérdezte meg:

– Mit kellett megvédenie?

– Nem a fejemet, ezt tudhatja. Még csak nem is a szabadságomat. Szeretném, ha ezt megértené. Mások esetében ez nem is volna kérdés. Az imént feladtam a

harcot, de nem a veszély miatt, nem azért, mert éreztem, hogy ön közel jár az igazsághoz, hanem mert megértettem, hogy még több áldozat kellene, hogy túl sok kellene.

Ajka megremegett, alig láthatóan, de ez nem került el a főfelügyelő figyelmét.

– Engem is beleértve – jegyezte meg Maigret.

– Talán.

– Nem szánalomból hagyta abba.

– Nem. Nem érzek többé szánalmat.

A kép még persze nem volt teljes, de ahogy látta őt maga előtt, a főfelügyelő úgy érezte, hogy ezt az embert velejéig kifacsarták, belül teljesen kiüresedett.

Ugyanúgy járt fel-alá, ivott és beszélt, mint mindenki más, de már semmi sem élt benne, csak az értelem, amely továbbra is működött, edzettsége okán. Mondják, hogy egyes lefejezett embereknek még percekkel a kivégzés után is mozog az ajkuk.

– Mi értelme? – mondta, miközben a szoba felé nézett, amelyet nemrég olyan gondosan zárt be, és amelynek kulcsa ott volt a zsebében.

A tisztesség arra készítette, hogy olyan pontosan fejezze ki az igazságot, amennyire csak lehet.

– És mégis... Figyeljen... A fiú esetében majdhogynem jogosan cselekedtem... Csak meg kellett volna várnom, hogy rajtakapjam őket, és bármelyik francia esküdtszék felmentett volna.

Ennek ellenére rávettem magam a piszkos munkára, hogy eltüntessem a holttestet, és hazudjak. Hogy miért? Elmondom önnek, akármilyen nevetségesen is hangozzék: mert mindenképpen letartóztattak volna, így is, úgy is börtönbe kerültem volna, néhány hétre vagy csak néhány napra – mert ez idő alatt *nem láthattam volna a feleségemet.*

Mosolya ezúttal szörnyen keserű volt; inni töltött magának.

– Ez a magyarázat. A kislánnyal hasonló volt a helyzet. Ön találkozott vele itt. Megértettem, hogy ha megtalálja és kikérdezi, akkor rajta keresztül eljut az igazsághoz, ami számomra megint csak ugyanazt jelentené: hogy *nem láthatom őt...*

Hangja elcsuklott. Annyit tudott még hozzátenni:

– Ez minden.

De már nem tudott inni a pohárból, amelyet a kezében tartott. A toroka túlságosan összeszorult. Mozdulatlan maradt, teljesen mozdulatlan, Maigret pedig szintén hallgatott.

Autók haladtak el a rakparton. Bármelyik pillanatban megállhat az egyik a ház előtt, és hallani lehet majd a vizsgálóbíró hangját a folyosóról.

– Ha nem Les Sables-ba jöttem volna nyaralni... – sóhajtotta végül Maigret.

A doktor bólogatott. Mindketten a kis Lucile-re gondoltak.

– Vallja be, hogy az imént, a telefonbeszélgetésünk után...

– Nem!

A doktor lassan visszanyerte hidegvérét.

– Már előbb. Amikor telefonáltam, akkor már eldöntöttem...

– Úgy tervezte, hogy megöli a feleségét, aztán pedig magával is végez?

– Romantikus, nem igaz? Mégis, a legokosabb férfit is megkísérte ez a gondolat legalább egyszer életében.

Mellényzsebébe nyúlt, elővett egy kis összehajtogatott papírdarabot, és odanyújtotta Maigret-nek.

– Ezt magamnak szántam – sóhajtott. – Legjobb lesz, ha azonnal megsemmisíti, oly könnyen történik meg a baj. Cián. Látja, továbbra is a romantika jegyében. Vallja be, meg volt róla győződve, hogy nem hagyom magam élve letartóztatni.

– Talán.

– És még néhány percig nem téveszt szem elől...

– így van.

– Én is gondoltam rá, láthatja. El se tudja képzelni, mennyi mindenre gondol az ember ilyen helyzetben, mint az enyém.

Felállt, megfogta a palackot, és letette a tálcára anélkül, hogy töltött volna magának.

– Mi értelme? – kérdezte.

Majd vállat vont:

– Ez az ostoba Alain mindjárt itt lesz. Egyikőnknek sem fog hinni. Azt fogja képzelni, hogy a bolondját járattuk vele.

Meg-megtorpant.

– Élni fogok, meglátja! Mindent meg fogok tenni, hogy élhessek. Tudom, képtelenség, mégis reménykedem. Amíg élek, a feleségemnek nem lesz bátorsága...

Ajkába harapott, és más hangon kezdett kérdezősködni:

– Gondolja, hogy lökdösni fognak, megütnek, tudom is én?

Úgy beszélt, mint egy nagyvilági ember, akit taszít a közönséges emberekkel való érintkezés.

– Tényleg piszkosak a börtönök? Kényszeríthetnek arra, hogy más rabokkal megosszam a cellámat?

Maigret majdnem elmosolyodott. A doktor gyöngéden nézett végig könyvein és dísz tárgyain.

– Nem értem, mit csinálhat... – türelmetlenkedett Bellamy. – Lassan vezetve is ide lehet érni fél óra alatt La Roche-ból...

Az ablakhoz ment. Igaz, hogy ebédidő volt, mégis a strandon maradtak néhányan a napernyők alatt, mások pedig tovább fürdöztek a csillogó hullámokban, amelyek olyanok voltak, mint a halpikkelyek.

– Milyen hosszú idő... – mormolta maga elé. – Borzasztóan hosszú lesz!

Az ajtó felé fordult, habozva. Végül kifakadt:

– Mondjon már valamit! Láthatja, hogy... hogy...

Ugyanebben a pillanatban a csengő megszólalt, és megkönnyebbülést hozott a várakozás után.

– Bocsánat... Bocsánatot kérek... Most jutott eszembe, hogy még nem is ebédelt...

– Nem vagyok éhes.

Természetes mozdulattal nyitott ajtót.

– Gyere fel, Alain.

Hallani lehetett, ahogy az a lépcsőn, majd a folyosón a jó ég tudja min zsörtölődik.

– Mi ez a história? Egy barátommal kellene ebédelnem. Egyébként meg te is ismered. Castaing az, La Rochelle-ből.

Közönyös köszönés Maigret-nek.

– Mi olyan rendkívüli?

– Megöltem a kis Duffieux-t és a hűgát.

– Mi?!

– Kérdezd csak meg a főfelügyelót.

A bíró dühösen nézett rá.

– Egy pillanat! Nem nagyon szeretem, ha...

– Hallgass ide, Alain. Nyugodj meg egy percre. Fáradt vagyok. Monsieur Maigret később elmondja neked a részleteket. A Duffieux fiú holttestét megtalálod...

Habozott. És ha volt még ideje? Alain de Folletier-vel együtt a megszokott mindennapi élet hatolt be a könyvtárszobába.

Elegendő lenne tagadnia. A főfelügyelővel folytatott beszélgetésének nem volt tanúja. Nem tudta volna elhallgattatni anyósát ugyanúgy, mint a többieket?

Még néhány szó, és már késő lesz.

Olyan személytelen hangon mondta el a következő mondatokat, mintha csak egy építészeti megoldást ecsetelne.

– Mielőtt bevezették volna a vizet Les Sables-ba, a tetőn volt egy víztartályunk. Kézipumpával szivattyúzták fel oda a vizet, hogy a fürdőszobákat ellássák. A tartály még mindig a helyén van. A holttestet megtalálják benne. Ami a kést illeti, attól tartok, soha nem fogják megtalálni. Bedobtam egy szennyvízcsatornába. Jöjjenek ide. Nézzenek balra, a fenyőerdő felé. Látják azt a fodrozódást a tenger felszínén? A nagy gyűjtőcsatorna ott ömlik bele a földfokon túl... Nem vagy szomjas, Alain?

– Figyelj ide...

– Könyörgök! Nem tudom, máskor hogyan zajlik ez az egész. Be kell vallanom, hogy irtózom a gondolattól, hogy bilincsben vezessenek el. Te viszel el az autódon. Ha La Roche-ba érünk, kikérdezhetsz, ha ragaszkodsz hozzá. De jobban szeretném, ha nem ma tennéd. Te viszel be a börtönbe...

Még egyszer Maigret-hez fordult.

– Vinnem kell oda valamit magammal?

Tréfálkozott, miközben kénytelen volt kezével az asztalra támaszkodni.

– Siess, Alain.

A főfelügyelő pedig a bíró segítségére sietett:

– Jobb lesz, ha megteszi, amit kér.

Már csak végig kellett menni a folyosón, elhaladni egy fehér ajtó előtt; Maigret ment leghátul.

Bellamy gyors léptekkel haladt, és ahelyett, hogy megállt volna, felgyorsította lépteit a felesége szobája előtt. Még oda sem nézett. Egyenesen ment előre, odaért a lépcsőhöz, majd megállt, maga is meglepetten, a fogas előtt, amelyen több kalapja is lógott.

Tengerészkek ruhában volt, és a gyöngyszürke kalapját vette el, majd habozott, hogy vigyen-e kesztyűt.

Francis előresietett, hogy kinyissa az ajtót.

Ez volt a lehető legbanálisabb távozás, mintha csak sétálni indulnának. A nyitott bejárati ajtón át az előszoba világos márványpadlóját beragyogta a napfény. A háznak meghatározhatatlan illata volt, amely a tisztaságot és a kényelmet idézte.

Az ajtóban Philippe Bellamy habozva megállt. A bíró taxija a járda mellett parkolt. Járókelők haladtak el előttük. Beszélgetésfoszlányokat lehetett hallani.

– Velünk tart, Monsieur Maigret?

Az megrázta a fejét.

A doktor erre a zsebébe nyúlt. Nem nézett a főfelügyelőre, csak szó nélkül odanyújtott neki valamit, majd odasietett az autóhoz.

Sejteni lehetett, hogy miután végre megszabadult a rendőrtől, s beült az autóba, a vizsgálóbíró káromkodni kezdett az egész komédia miatt.

A motor felzúgott. Az autó gurulni kezdett az aszfalton. Egy arc, amint a kocsi befordult az első utcán, visszanézett egy pillanatra, és egy lázas tekintet meredt a férfira, aki ott állt.

Francis, mivel látta, hogy Maigret még ott áll a küszöbön, nem merte becsukni az ajtót. És valóban, a főfelügyelő visszament a házba. A kezébe csúsztatott kis kulcsot nézte, a szobáét, ahol behúzott függönyöknél csak egy alvó asszony egyenletes lélegzete hallatszott.

Tucson (Arizona), 1947. november 20.